

REMBRANDT A KÉPEK SZÍNJÁTÉKA

ONLINE KÉPMELLÉKLET

RÉNYI ANDRÁS

Ez a mű a Creative Commons Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi Licenc feltételeinek megfelelően felhasználható.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Rembrandt - A képek színjátéka. Hermeneutikai kísérletek (online képmelléklet)

Rembrandt - The Painted Stage. Essays in Hermeneutics (online supplement)

Rényi András

<https://orcid.org/0000-0002-6410-7304>

Szerkesztette Madár Mária

Művészetek (művészetek, művészettörténet, előadóművészetek, zene) / Arts (arts, history of arts, performing arts, music) (13040), Szellemi kulturális örökség / Intangible cultural heritage (13043), Művészet- és építészettörténet / History of art and architecture (13047)

Rembrandt-kutatás, festészet, rézkarc, képhermeneutika, drámaesztétika

Rembrandt Studies, painting, etching, hermeneutics of pictures, aesthetics of drama

ISBN 978-963-646-322-9 (pdf)

DOI: <https://doi.org/10.56037/978-963-646-029-7>

Open Access

<https://openaccess.hu/>

RÉNYI ANDRÁS

REMBRANDT
A KÉPEK SZÍNJÁTÉKA
ONLINE KÉPMELLÉKLET

L'Harmattan Kiadó
Budapest, 2023

Online képmelléklet a
Rényi András: **REMBRANDT – A KÉPEK SZÍNJÁTÉKA**
– hermeneutikai kísérletek –
L'Harmattan Kiadó Budapest, 2023
ISBN 978-963-646-028-0
DOI: <https://doi.org/10.56037/978-963-646-028-0>
c. kötethez

ISBN 978-963-646-029-7
DOI: <https://doi.org/10.56037/978-963-646-029-7>
www.media.harmattan.hu/rembrandt

A mellékletet összeállította © Rényi András
Szerkesztette © Madár Mária
© Rényi András
© L'Harmattan Kiadó, 2023

Az egyes illusztrációk illetve fotóreprodukciók jogi státusával kapcsolatos információkat a képaláírások tartalmazták. A szabad hozzáférésű, nyilvános közkinccsnek (public domain) számító képfájlok forrásánál a Wikimedia Commons megjelölést alkalmazzuk. Eltérő esetben a képjogi státuszt a © jel feltüntetésével a jogtulajdonos kívánságának megfelelően jelezzük.

1. RÉSZ: ABY WARBURG REMBRANDTRÓL

[1.01] A *Claudius Civilis* összeküvése c. Rembrandt-kép másolata

Karl Schubert (1860-1929) munkája

1926

olaj, vászon, 196 x 309 cm

eredetileg Hamburg, Kulturwissenschaftliche Bibliothek Warburg;

jelenleg London, The Warburg Institute

Fotó: Yannis Hadjinicolau

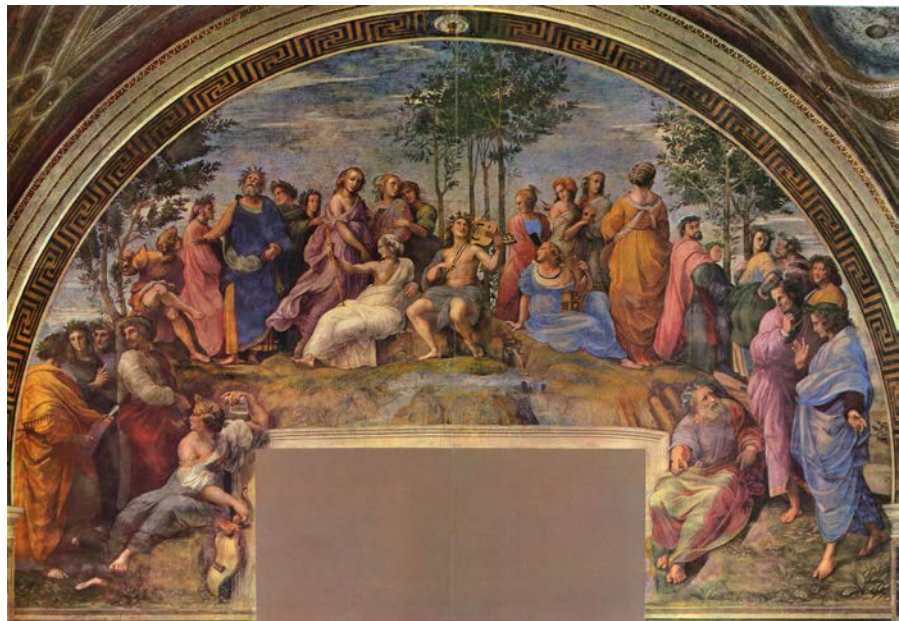

[1.02] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Homérosz felmondja énekeit*
1652

toll, vörös tinta és biszter, papír, 255 x 180 mm

Magántulajdon

Kép forrása: The Rembrandt Database

[1.03] Raffaello Santi (1483-1520): *Parnasszus*,
1509-11

freskó, szélessége 670 cm

Róma, Palazzo del Vaticano, Stanza della Segnatura

Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.04] Piero della Francesca (1415-1492): *Constantinus álma*

1455 k.

freskó, 329 x 190 cm

Arezzo, Basilica Inferiore di San Franceso, Cappella Bacci

Kép forrása: Wikimedia Commons

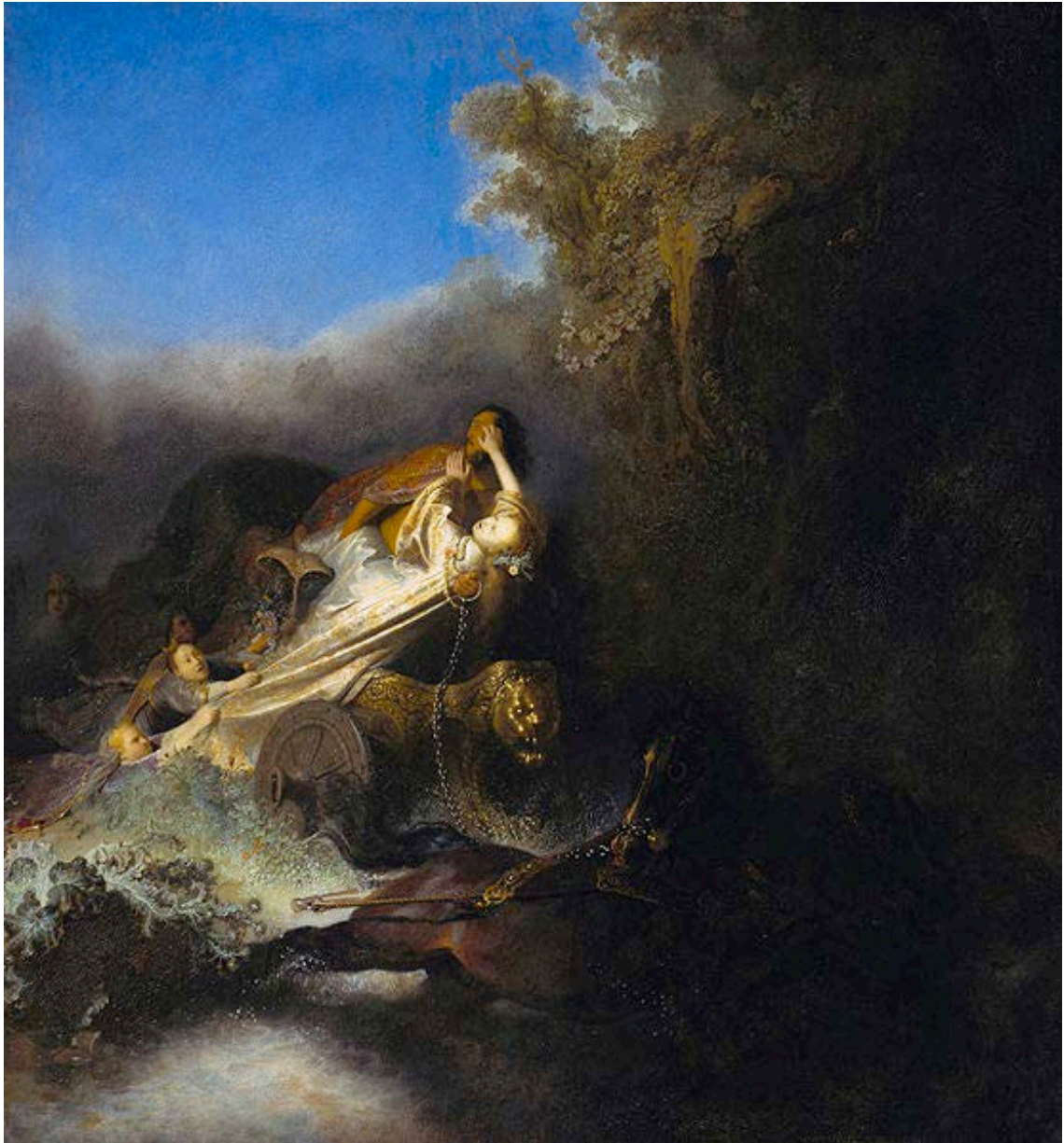
**[1.05] Giuliano da Sangallo (1445k.-1516): *Francesco Sassetti síremléke*,
1485-1490 (Domenico Ghirlandaio freskóival)
márvány
Firenze, S. Trinita, Cappella Sassetti
Kép forrása: Wikimedia Commons**

[1.06] Giuliano da Sangallo (1445k.-1516): *Francesco Sassetti halála*,
1485-1490, fríz részlet,
márvány
Firenze, S. Trinita, Cappella Sassetti
Kép forrása: FONDAZIONE FEDERICO ZERI - Università di
Bologna

[1.07] Domenico Ghirlandaio (1448-1494): *Francesco Sassetti síremlék*
arkoszóliumának grisaille-freskó részlete
1490 k.
Firenze, S. Trinita, Cappella Sassetti
Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.08] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Proserpina elrablása*

1631 k.

olaj, fa, 84,8 x 79,7 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin

CORPUS VI 49; CORPUS I 1982, A.39; HDG213; BRE.463, GER57

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art Project

[1.09] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Claudius Civilis összeesküvése*

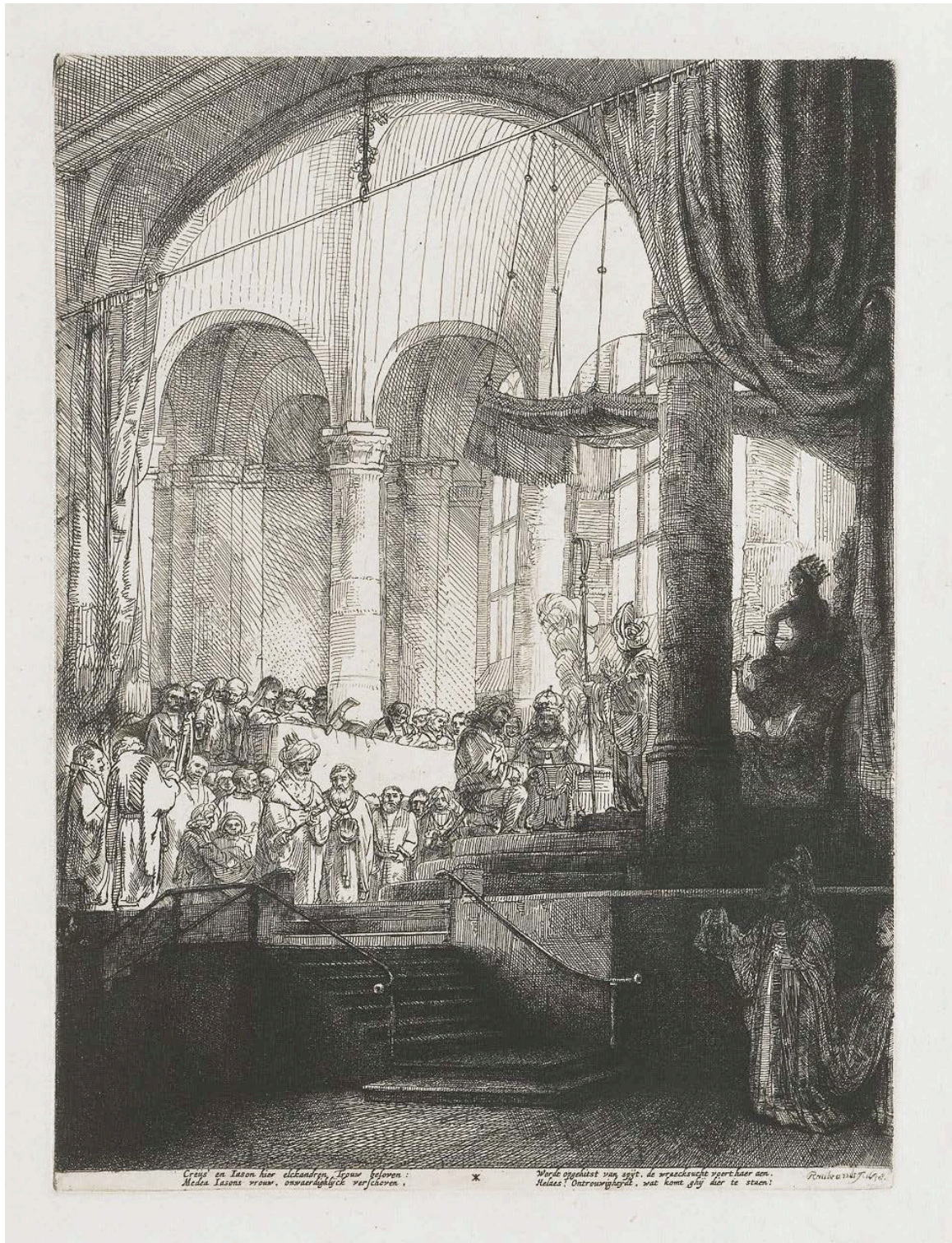
1661-62

olaj, vászon, 196 x 309 cm

Stockholm, Nationalmuseum

CORPUS VI 298; HDG2253; BRE.481, GER 354

Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.10] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Iaszón és Kreuzza esküvője (Medea)*

1648

rézkar, hidegtű. papír, 178 x 239 mm
Amszterdam, Rijksmuseum

B.112

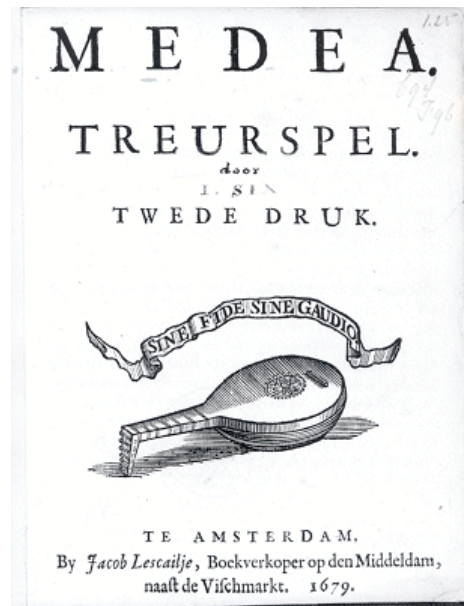
Kép forrása: rijksmuseum.nl

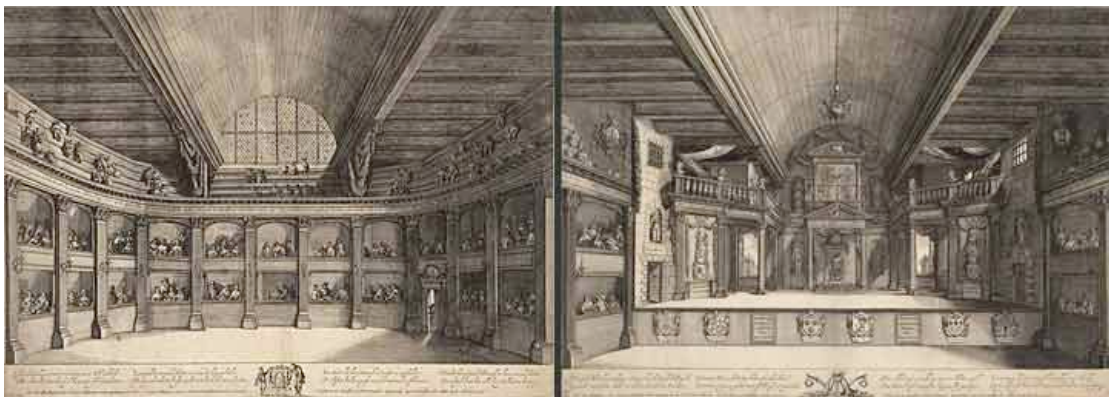
[1.11] Antonio Tempesta (1555-1630): *Trucidatis liberis fugam capessit (Médéia elpusztítja Iasón családját és házát)*
 rézmetszet, papír, 103 x 118 mm
Metamorphoseon sive transformationum Ovidianarum libri quindecim
 Wilhelmus Janssonius excudit, Amsterodama [1606], 67. tábla
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.12] Dancker Danckerts (1634-1666) Jacob Vennekool nyomán:
A Városháza körgalériája Artus Quellinus és Jacob van Campen terve szerint,
 1661-1706
 rézmetszet, papír, 396 mm × 227 mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

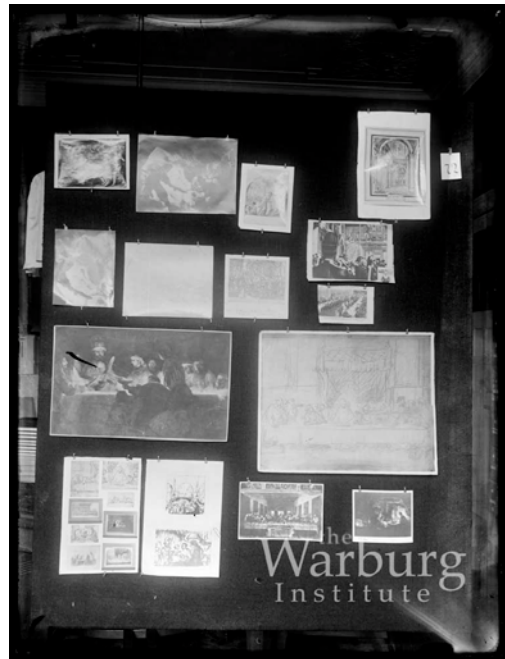
[1.13] Jan Six (1618-1700): *Medea. Treurspel*, Amsterdam, 1648
A kiadvány belső címlapja Rembrandt műve
Amszterdam, Universiteitsbibliotheek Amsterdam
Kép forrása: Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL)

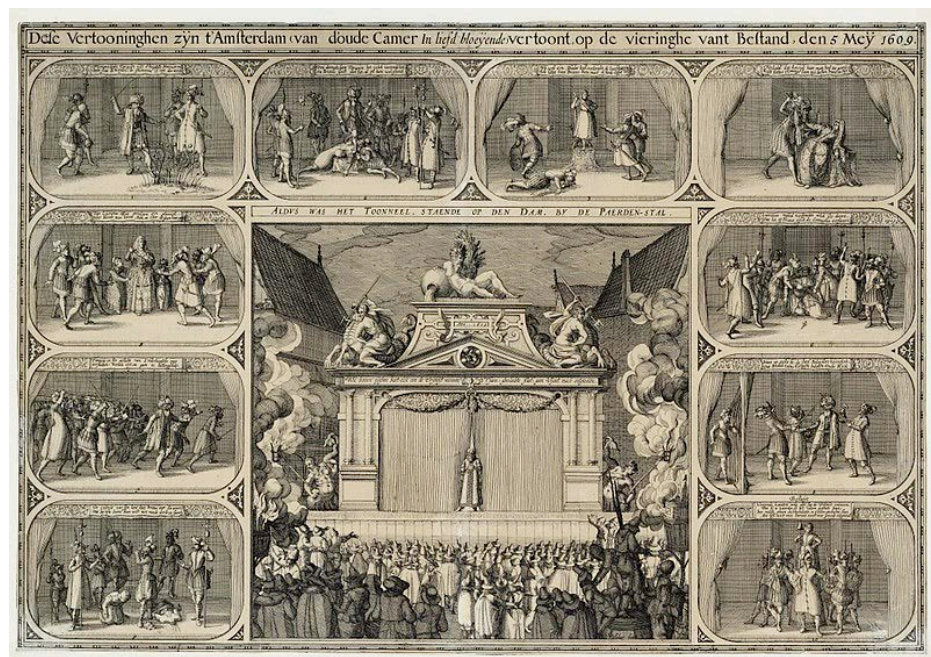
[1.14. és 1. 15] Salomon Savery (1594–1683): *Az amsterdami Schouburg nézőtere és színpada (tervezte Jacob van Campen)*
1658
rézmetszet, papír, 235 x 334 mm
Amszterdam, Universiteitsbibliotheek Amsterdam
Kép forrása: Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL)

[1.16] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Claudius Civilis összeesküvése*
Vázlatrajz egy partecédula hátlapján (*recto*)
1661 október után
toll, ceruza, barna tus, papír, 196 x 180 mm
München, Staatliche Graphische Sammlung
Kép forrása: The Rembrandt Database

[1.17] Aby Warburg (1866-1929): *Mnemosyne-atlaszának 72. táblája*
 Korabeli felvétel
 London, The Warburg Institute
 Kép forrása: warburg.sas.ac.uk

[1.18] Claes. Jansz. Visscher (1587-1562): *Beschrijving Dese Vertoonighen zijn t'Amsterdam (van d'oude Camer In liefd bloeyende) vertoont Op de vieringhe vant Bestand, den 5 Mey 1609*; az amszterdami Dam téren a tizenkét évre megkötött fegyverszünet alkalmából 1609. május 5-én rendezett színpadi élőképes némajáték jelenetei
 1609

rézkarca, papír, 475 x 690 mm
 Amszterdam, Stadsarchief Amsterdam
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.19] Claes. Jansz. Visscher (1587-1562): *A Horatiusok esküje* (1.18. kép részlete)

[1.20] Antonio Tempesta (1556-1630): *Claudius Civilis és a batávok esküje a szent barlangban,*
1612

réz metszet, papír, 167 mm x 210 k. mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1.21] Otto van Veen (1556-1629): *Claudius Civilis és a batávok esküje a szent barlangban*
 1600-1612 k.
 olaj, fa, 52x38 cm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1. 22] Antonio Tempesta (1556-1630): *Paulus meggyilkolása és Claudius Civilis fogságba ejtése* 1612
 rézmetszet, papír, 167 mm x 210 k. mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1. 23] Antonio Tempesta (1556-1630): *Brinio pajzsraemelése*
 1612
 rézmetszet, papír, 167 x 210 k. mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[1. 24] Jurriaen (Jürgen) Ovens (1623-1678) Govaert Flinck (1615-1660) vázlatára
nyomán

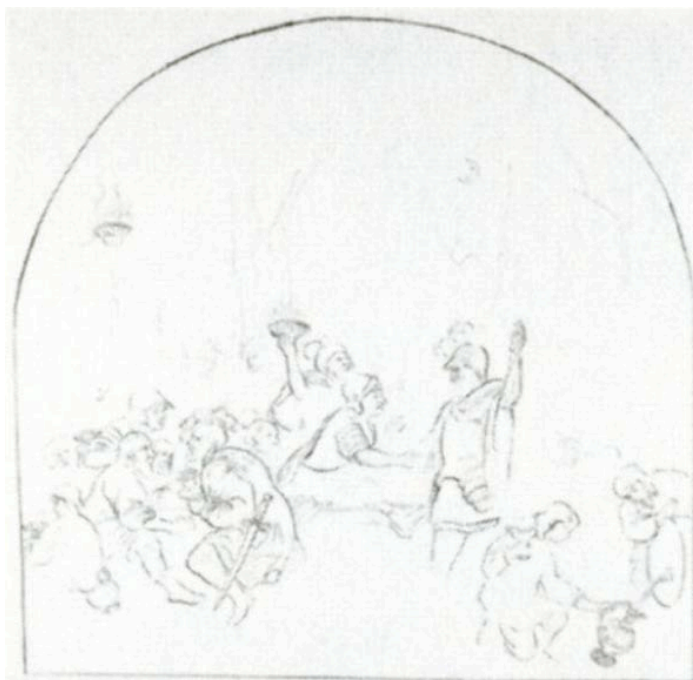
Claudius Civilis megesketi a batávokat

1662

tempera, vászon, [befejezetlen], 500 x 500 cm

Amszterdam, Koninklijk Paleis Amsterdam

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art Project

[1. 25] Mary Hertz Warburg (1866-1934) vázlatrajza Ovens *Claudius Civilis megesketi a batávokat c. festménye* [1.24] nyomán
London, The Warburg Institute
Kép forrása: arthistoriography.files.wordpress.com

[1. 26] Leonardo da Vinci (1452-1519): *Az utolsó vacsora*
1495-1498
freskó, tempera, gesso, 460 x 880 cm
Milánó, Santuario di Santa Maria delle Grazie
Kép forrása: Wikimedia Commons

[1. 27] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Vázlat Leonardo Utolsó vacsorája alapján*
1634-1635
vöröskréta, papír, 362 x 475 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art, Lehmann Collection
Kép forrása: metmuseum.org

[1. 28] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus prédikál* (Az ún., "Százforintos lap")
1643-1649 k.
rézkarc, hidegtű, papír, 278 x 388 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B. 74
Kép forrása: Wikimedia Commons

[1. 29] Govaert Flinck (1615-1660): *Claudius Civilis megesketi a batávokat*

1659-1660

grafit, toll, barna tinta, papír, 166x167 mm

Hamburg, Kunsthalle, Kupferstichkabinett

Kép forrása: hamburger-kunsthalle.de, bpk Foto: Christoph Irrgang

[1. 30] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Claudius Civilis összeesküvése*, 1661-62
az eredeti állapot föltételezett rekonstrukciója az [1.09] és az [1.16] összemontírozása
alapján (Ernst van de Wetering [1938-2021] munkája)

Kép forrása: rembrandtcatalogue.net, Benesch 571 Fig.b, 21 April 2022 (hozzáférés: 2023.
március 27.)

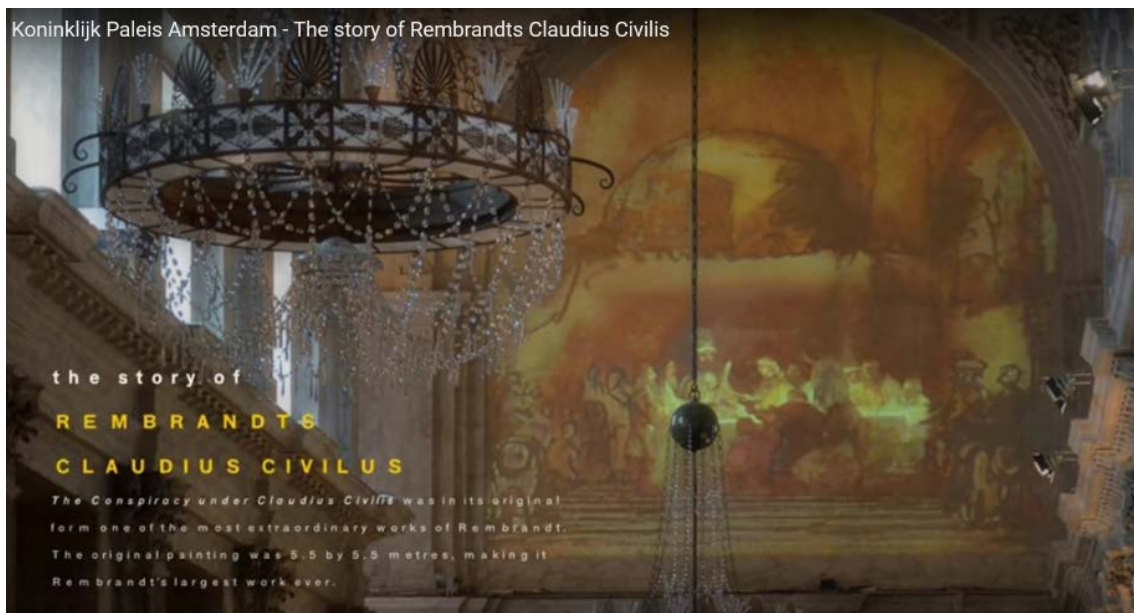
[1. 31] Jan Lievens (1607-1674): *Brinio pajzsraemelése*

1662

olaj, vászon, 500 x 500 cm

Amszterdam, Koninklijk Paleis Amsterdam

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art Project

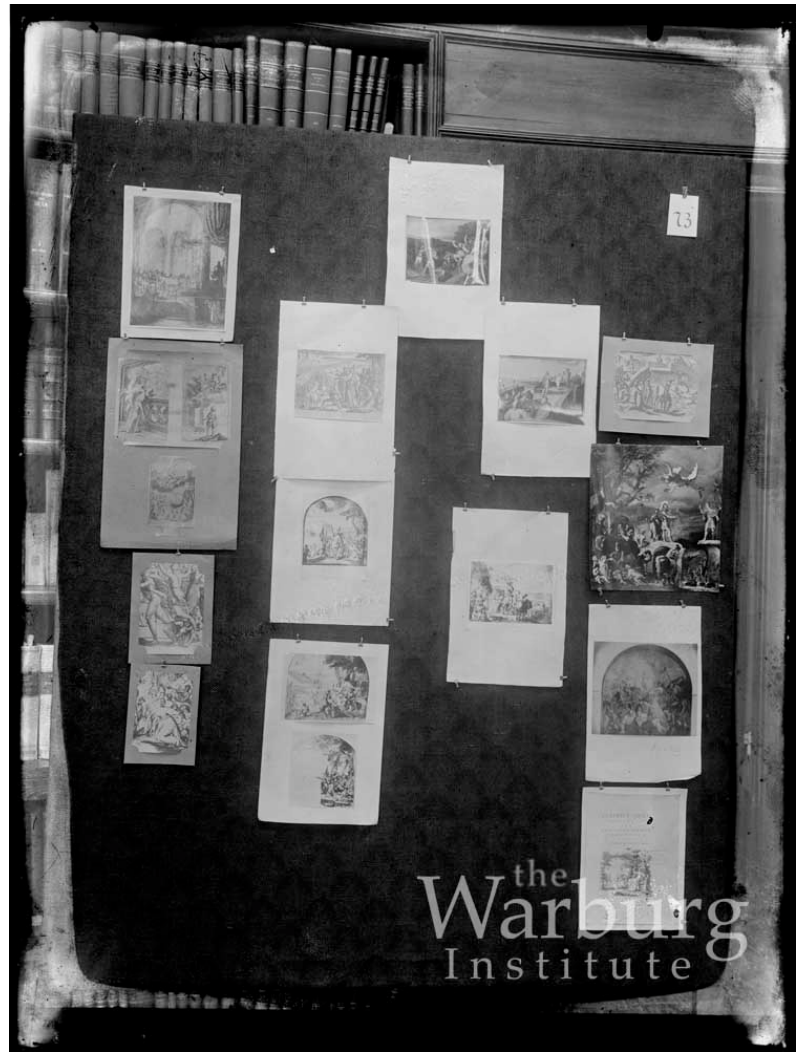

[1. 32] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Claudius Civilis összeesküvése*, 1661-62.
Rekonstrukció, *in situ* az amszterdami Királyi Palotában
2015
videó, 0:55

Kép forrása: Koninklijk Paleis Amsterdam youtube csatornája
<https://www.youtube.com/watch?v=DNDI4TCbvrA>

[1. 33] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Claudius Civilis összeesküvése*, 1661-62,
1669-es installáció
(a felvétel a mű 1669-es amszterdami kiállításán készült)
Dokumentum fotó
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: Rijksmuseum Afdeling Beeld, rijksmuseum.nl

[1. 34] Aby Warburg (1866-1929): *Mnemosyne*-atlaszának 73. táblája
Korabeli felvétel
London, The Warburg Institute
Kép forrása: warburg.sas.ac.uk

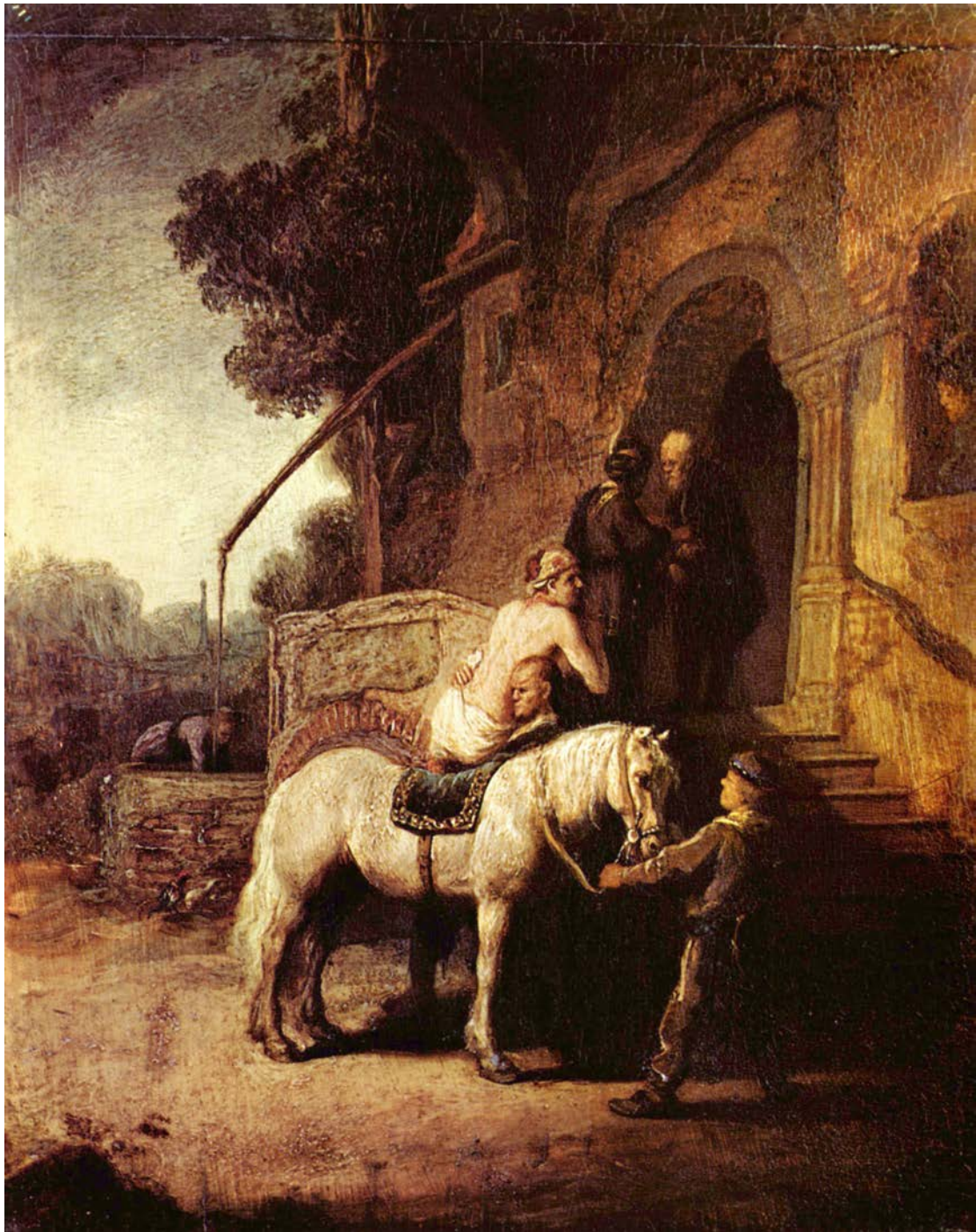
2. RÉSZ: A KÉP SZÍNHÁZA – EGY “REMBRANDT-DRAMATOLÓGIA” VÁZLATA

[2.01] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az irgalmas szamaritánus*

1633
rézkarc, papír, 253 x 203 mm
az 5. fázisnyomaton szignálva és datálva:
Rembrandt.inventor et. Fecit. 1633
Amszterdam, Rijksmuseum
B.90.

Kép forrása: Wikimedia Commons

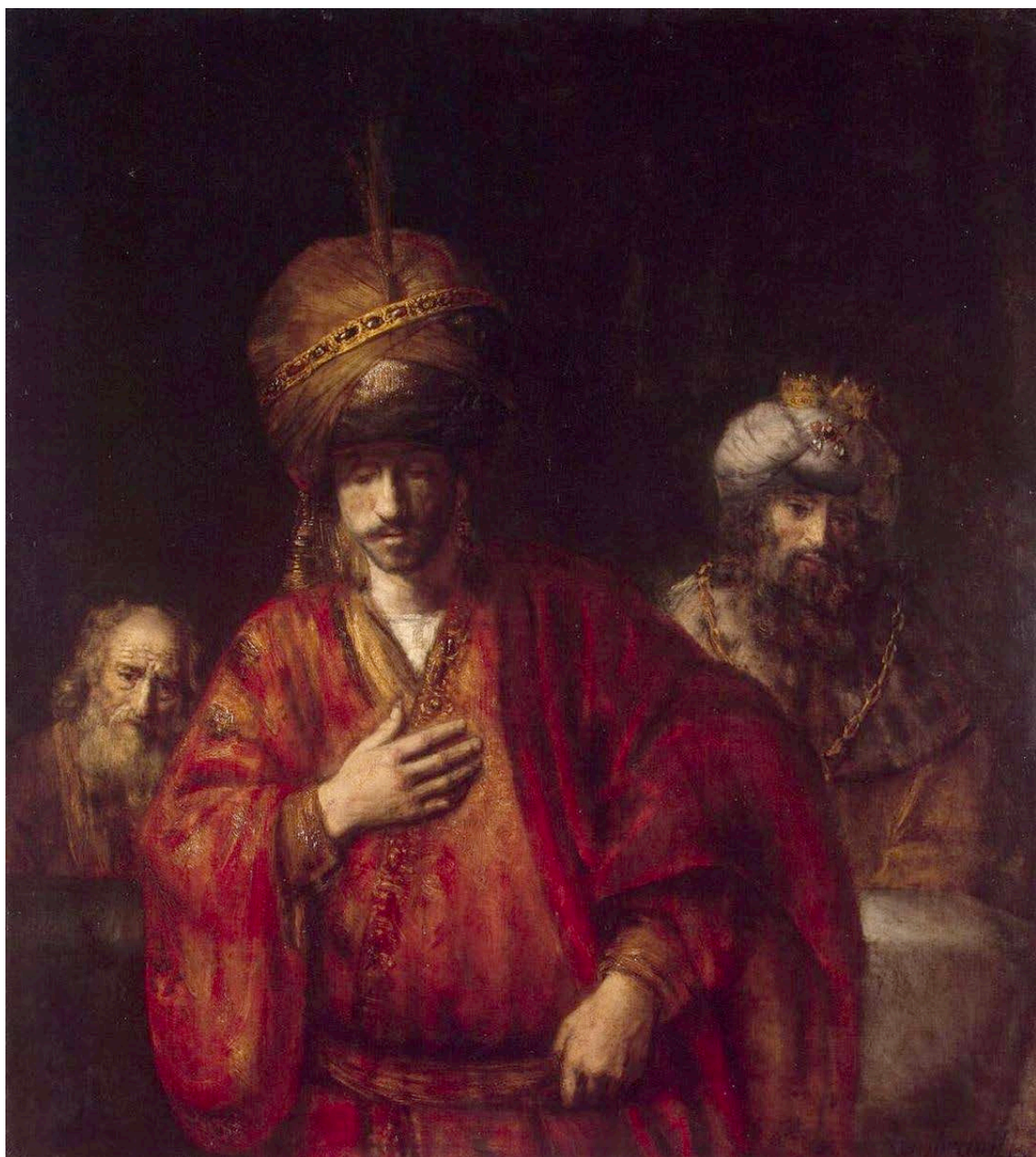
[2.02] Rembrandt van Rijn (1606-1669) (?): *Az irgalmas szamaritánus*

1630

olaj, fa, 24,2 x 19,8 cm

London, Wallace Collection

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.03] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Hámán parancsot kap Mordecháj dicsőítésére*

1665 k.

olaj. vászon, 127 x 116 cm

Hermitage, Szentpétervár

CORPUS -; HdG 48; BRE.531; GER.357

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.04] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Dániel és Kürosz Bél bálványja előtt*

1633

olaj, fa, 23,5 x 30,2 cm

Los Angeles, J. Paul Getty Museum

CORPUS VI 102; CORPUS II A67; HdG 50; BRE.491; GER.59

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.05] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lázár feltámasztása*

1630-32

olaj, vászon, 96,3 x 81,2 cm

Los Angeles, Los Angeles County Museum of Art

CORPUS I 1982, no. A30

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.06] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lázár feltámasztása*

1632 k.

rézkarc, papír, 366 x 258 mm
Amszterdam, Rijksmuseum

B.73

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.07] Hagészandrosz, Athenedórosz és Polüdórosz: *Laokoón és fiai*
a hellenisztikus görög eredeti 1506-ban Rómában megtalált római kori másolata
i.e. 200 k.
márvány, magassága 2,4 m
Róma, I Musei Vaticani
Kép forrása: Wikimedia Commons, Marie-Lan Nguyen (2009)

[2.08] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Izsák feláldozása*

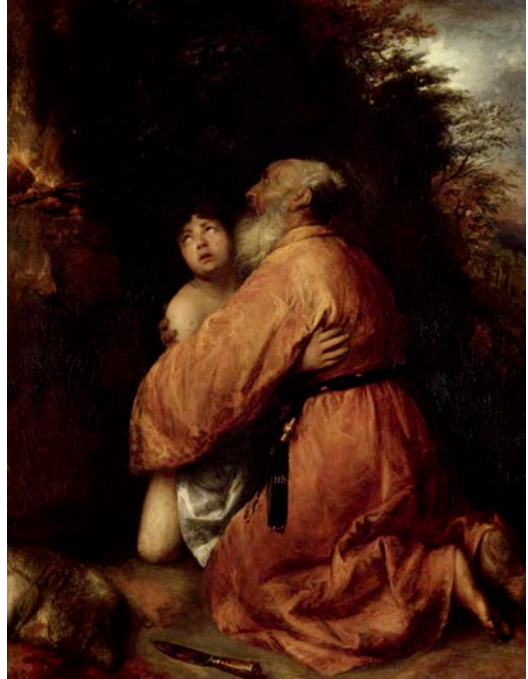
1635

olaj, vászon, 193 x 132 cm

Szenpétervár, Hermitage

CORPUS VI 136; CORPUS III A108; HdG 9; BRE.498; GER.74

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.09] Jan Lievens (1607-1674): *Ábrahám áldozata*

1638 k.

olaj, vászon, 180 x 136 cm

Braunschweig, Herzog Anton Ullrich Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.10] Ferdinand Bol (1616-1680): *Ábrahám áldozata*

1646

olaj, vászon, 272,8 x 215 cm

Lucca, Palazzo Mansi

Kép forrása: The Rembrandt Database

[2.11] Rembrandt műhelye: *Izsák feláldozása*, 1636
olaj, vászon, 195 x 132,3 cm
München, Alte Pinakothek
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.12] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Izsák feláldozása*, 1634-35
vörös kréta, fekete kréta, papír, 195 x 147 mm
London, British Museum
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.13] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Belsazar lakomája*

1635-38 k.

olaj, vászon, 167,6 x 209,2 cm

London, National Gallery

CORPUS VI 143; CORPUS III 1989, A.110; HDG 52; BRE.497, GER 77

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.14] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Feltámadás*

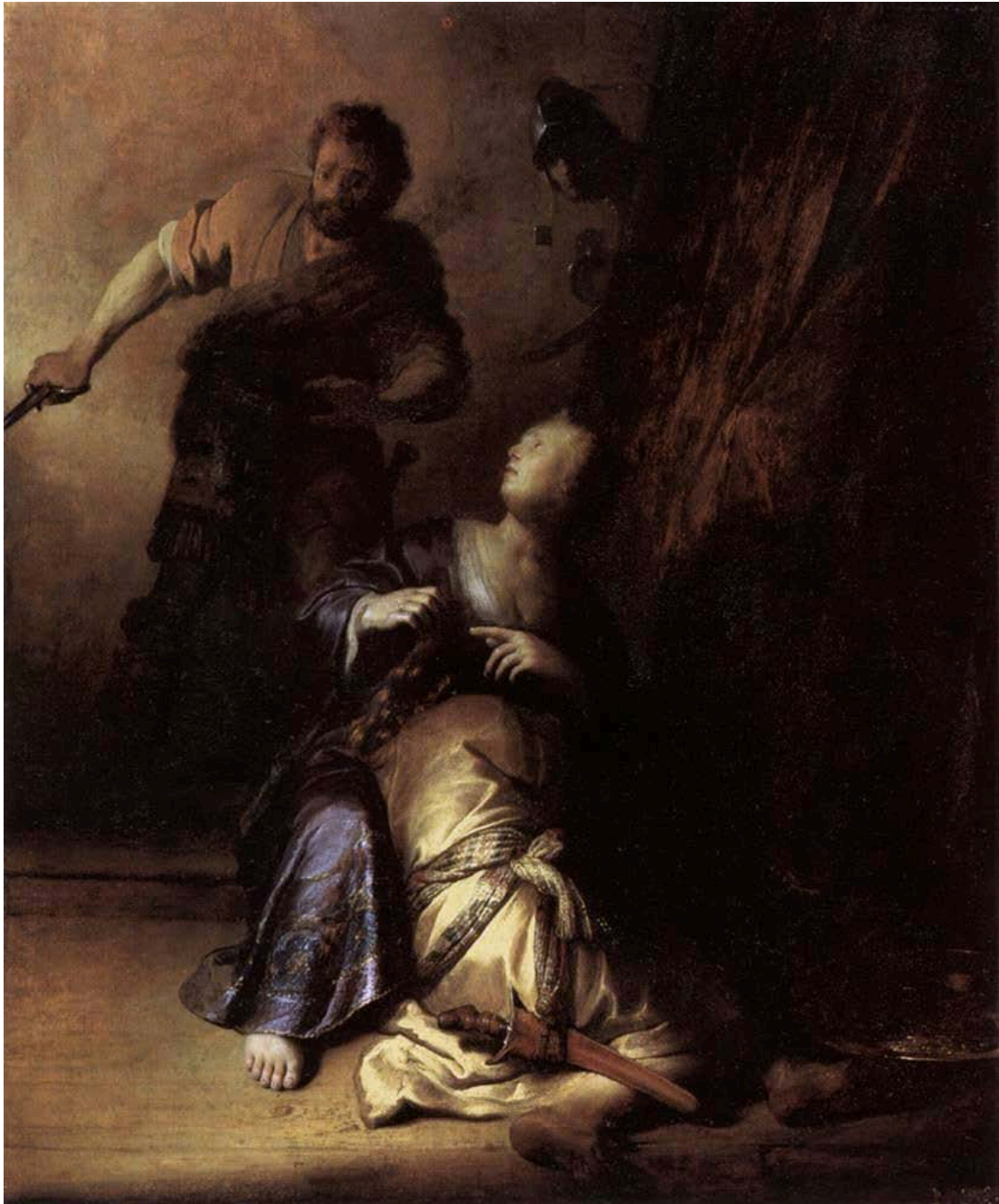
1635-1639

olaj, vászon, 92 x 67 cm

München, Alte Pinakothek

CORPUS VI 163; CORPUS III 1989, A.127; HDG.141; BRE.561, GER.88

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.15] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Sámson és Delila*

1629 - 1630

olaj, fa, 61,3 x50,1 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
CORPUS I A.24; CORPUS VI 37; HdG 32; BRE 489, GER 9

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.16] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ábrahám áldozata*

1655

rézkar, hidegtű, papír, 161 x 134 mm

1:1

New York, The Metropolitan Museum of Art

B.35

Kép forrása: metmuseum.org

[2.17] Tiziano (1488 k.-1576): *Ábrahám áldozata*
1543-1544
olaj, vászon, 328 x 285 cm
Velece, Sta Maria della Salute
Kép forrása: Wikimedia Commons

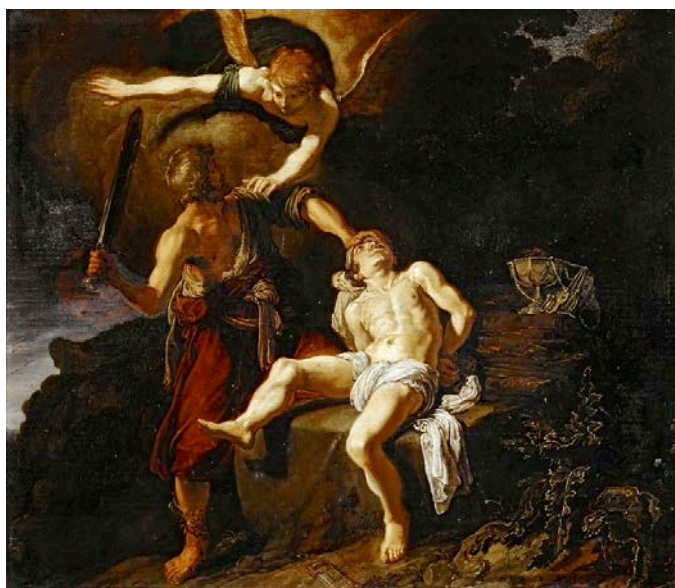
[2.18] Johannes van Somer (1645-1699) Pieter Lastman (1583–1633) nyomán:
Ábrahám áldozata
1610-es évek
mezzotinto, papír, 371 x 501 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.19] Guillam van Haecht (1593-1637) Tiziano (1488k-1576) nyomán: **Ábrahám áldozata**
1592-1594
rézmetszet, papír, 170 x 152 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.20] Pieter Lastman (1583–1633): **Ábrahám áldozata**
1612 k.
olaj, grisaille,fa, 40 x 31 cm
Amszterdam, Rembrandthuis
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.21] Pieter Lastman (1583–1633): *Ábrahám áldozata*

1616

olaj, vászon, 36 x 42 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.22] Andries Jacobsz. Stock (1580–1648) Peter Paul Rubens (1577-1640) nyomán:

Ábrahám áldozata

1614

réz metszet, papír, 450 x 326 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: The Rembrandt Database

[2.23] Jean-Honoré Fragonard (1732–1806):
Koréoszsz föláldozza magát Kallirhoé megmentése érdekében

1765

olaj, vászon, 309 x 400 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.24] Rembrandt van Rijn (1606-1669) Pieter Lastman (1583–1633) nyomán:
Zsuzsánna és a vének

1629-1637 (?)

vöröskréta, papír, 235 x 364 mm

Berlin, Kupferstichkabinett

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.25] Pieter Lastman (1583–1633): *Zsuzsanna és a vének*

1614

olaj, vászon, 43,1 x 58,7 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin

Kép forrása: Wikimedia Commons

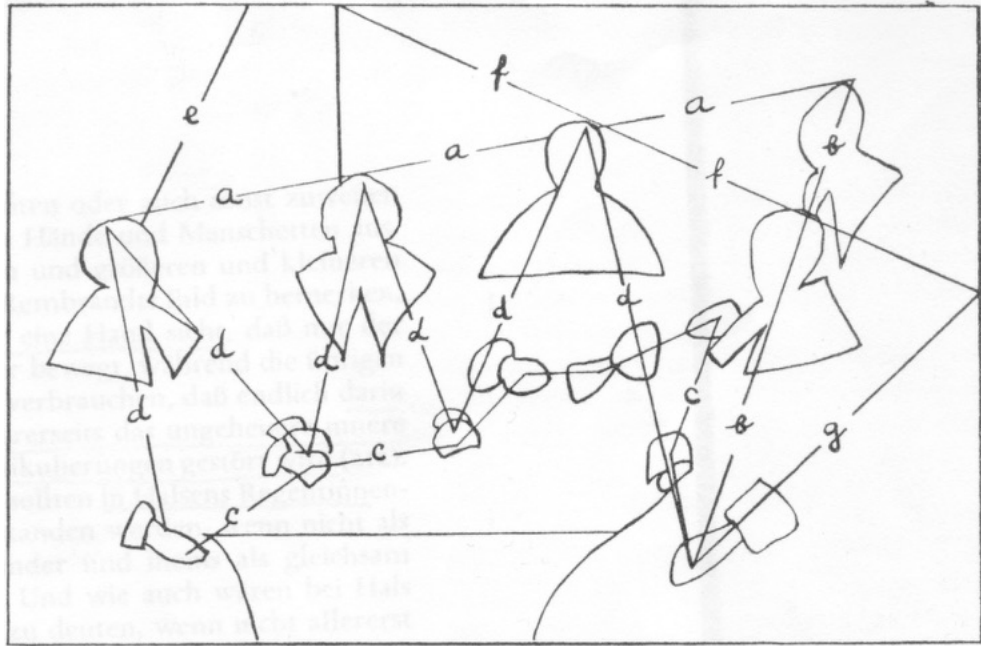
[2.26] Frans Hals (1582-1666): *A haarlemi Oudemannehuis elöljárónői*

1664

olaj, vászon, 170,5 x 249,5 cm

Haarlem, Frans Hals Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.27] Max Imdahl magyarázó ábrája Frans Hals: *A haarlemi Oudemannehuis előjárónői* c. képének struktúraelemzéséhez
Kép forrása: **IMDAHL 1962**, 124.

[2.28] Giotto (1267 k. – 1337): *Júdás csókja*,
1304-1306
freskó, kb. 185 x 200 cm
Padova, Cappella dell'Arena
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.29] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jákob áldása*

1656

olaj, vászon, 173 x 209 cm

Kassel, Schloss Wilhelmshöhe, Gemäldegalerie Alte Meister

CORPUS VI 245; HDG.22; BRE.525, GER.277

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.30] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*

1661-1669

olaj, vászon, 262 x 205 cm

Szentpétervár, Hermitage

CORPUS VI 320; HDG.113; BRE.598, GER.355

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.31] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ábrahám és Izsák úton a Mórija hegyére*

1645

rézkarc, papír, 155 x 130 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

B.34

Kép forrása: metmuseum.org

[2.32] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Bileám számará*

1626

olaj, fa, 63,2 x 46,6 cm

Párizs, Musée Cognacq-Jay

CORPUS VI 10; CORPUS I A2; HDG.26; BRE.487, GER.6

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.33] Pieter Lastman (1583-1633): *Bálám számará*

1622

olaj, fa, 40,3x 60,3 cm

Jeruzsálem, Israel Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.34] Dirk Jacobsz. Vellert (1480 k.-1547): *Bálám számára*
1523

barna tinta, papír, 194 x 187 mm
Braunschweig, Herzog Anton Ullrich-Museum
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.35] Dirck Volckertz Coornhert (1522-1590) Maerten van Heemskerck (1498-1574)
rajza nyomán: *Bálám számára*

1554
rézmetszet, papír, 289 x 420 mm
Washington, National Gallery of Art
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.36] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A kufárok kiűzése a templomból*

1626

olaj, fa, 43,8 x 32 cm

Moszkva, Puskin Múzeum

CORPUS VI 4; CORPUS I A4; HDG.--; BRE.532; GER 5

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.37] Barent Fabritius (1624-1673): *Bálám szamara*

1672

olaj, fa, 49 x 39,5 cm

Magángyűjtemény

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.38] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Júdás visszaviszi az ezüstöket

1629

olaj, fa, 79 x 102 cm

Lythe, North Yorkshire, Mulgrave Castle

Magángyűjtemény

CORPUS VI, 23; CORPUS I A 15, HdG -, BRE -, GER 12.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.39] Joris van Vliet (1605-1668)

Rembrandt nyomán:
Rimánkodó alak

1634

rézmetszet, papír, 263 x 210 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[2.40] Richard Gaywood (1630-1680) - Wenzeslaus Hollar (1607-1677) Rembrandt nyomán:

A nevető Demokritosz és a síró Hérakleitosz

1650-1660

rézmetszet, papír, 243 x 320 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[2.41] Francois Langlois (Ciartres) (1589-1647)

(kiadó) Rembrandt nyomán:

Hérakleitosz

1625-1647

rézkarc, papír, 230 x 171 mm

Braunschweig, Herzog Anton Ulrich-Museum

Kép forrása:

<https://global.museum-digital.org/object/1597718>

[2.42] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Tobit és Anna a kecskegidával*

1626

olaj, fa, 40 x 30 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS I A 3, HDG 64A, BRE 486, GER 4.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.43] Rembrandt van Rijn (1606-1669):

Lázár feltámasztása a [2.06] részlete

[2.44] Domenichino (1581-1641): *Szent András megkorbácsolása*

1607-1608

freskó, 405 x 601 cm

Róma, S. Gregorio Magno al Celio, Oratorio di San Andrea

Kép forrása: Web Gallery of Art

[2.45] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Sámson feladja a rejtvényt az esküvői lakomán*

1638

olaj, vászon, 125,6 x 174,7cm

Drezda, Gemäldegalerie Alte Meister

CORPUS VI, 160; CORPUS III A 23, HDG 30, BRE 507, GER 85.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.46] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Dávid és Saul*

1629-1631

olaj, fa, 62 x 50 cm

Frankfurt, Städel Museum

CORPUS VI 38.; CORPUS I A25.,; HDG 35, BRE 490, GER 13.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.47] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép*

1630

rézkarc, papír, tükörméret 73 x 61 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.10

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.48] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép*

1628 k.

rézkarc, papír, tükörméret 43 x 40 mm

3:3

Amszterdam, Rijksmuseum

B.5

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.49] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép nyitott szájjal, mintha kiabálna*
1630
rézkarc, papír, tükörméret 73 x 62 mm
Amsterdam, Rijksmuseum
B.13
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.50] Gerbrand van den Eeckhout (1621-1674): *Krisztus és a házasságtörő asszony*

1660-1665

olaj, vászon, 66 x 82 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.51] Willem van der Leeuw (1603-1665): *Dávid hárfázik Saulnak (Rembrandt után)*

1630 k.

rézkarc, papír, 428 x 325 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: The Rembrandt Database

2.52] Lucas van Leyden (1494-1533): *Dávid hárfázik Saulnak*

1508

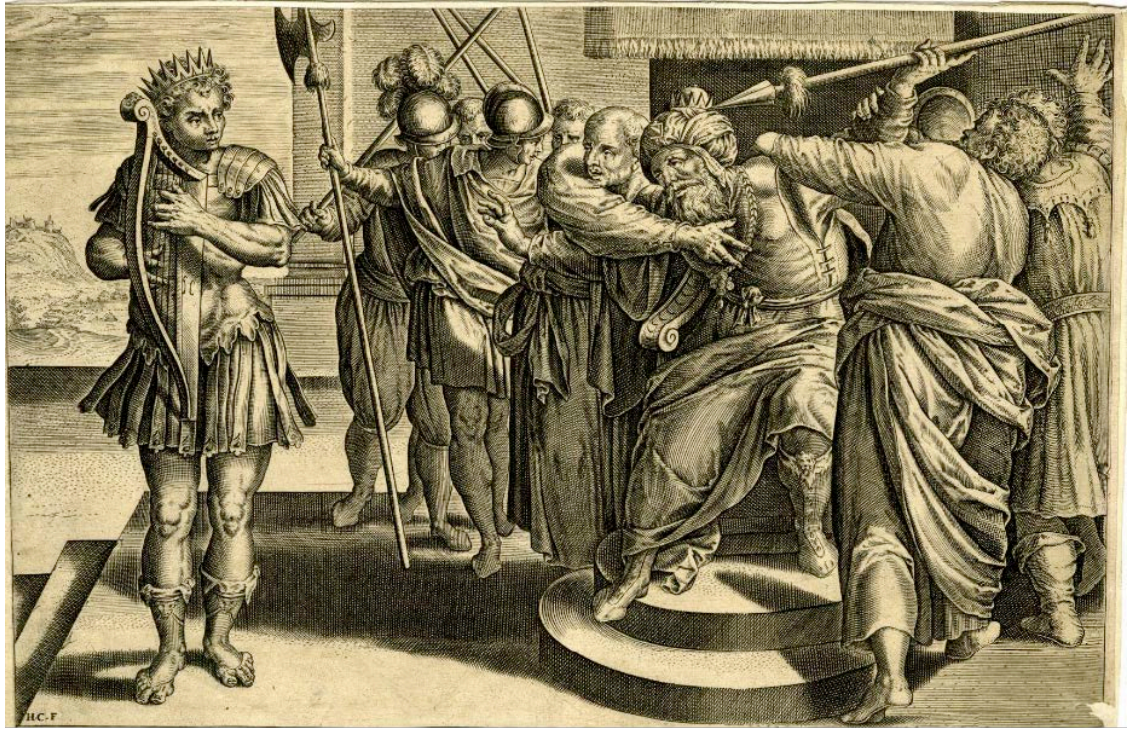
rézmetset, papír, 254 x 185 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[2.53] Ismeretlen rézmetsző Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán:
Dávid hárfázik Saulnak
Hieronymus Cock kiadása, 1556
rézmetszet, papír, 205 x 245 mm
Washington, National Gallery of Art
Kép forrása: Google Art Project

[2.54] Jan Collaert I (1525 k.-1580) Ambrosius Francken (1544 k.-1618) nyomán

Dávid hárfázik Saulnak

1579

rézmetszet, papír, 186 x 286 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[2.55] Jan van den Hoecke (1611-1651)

korábban Erasmus Quellinusnak (1607-1678) tulajdonítva

Dávid hárfázik Saulnak 1635 k.

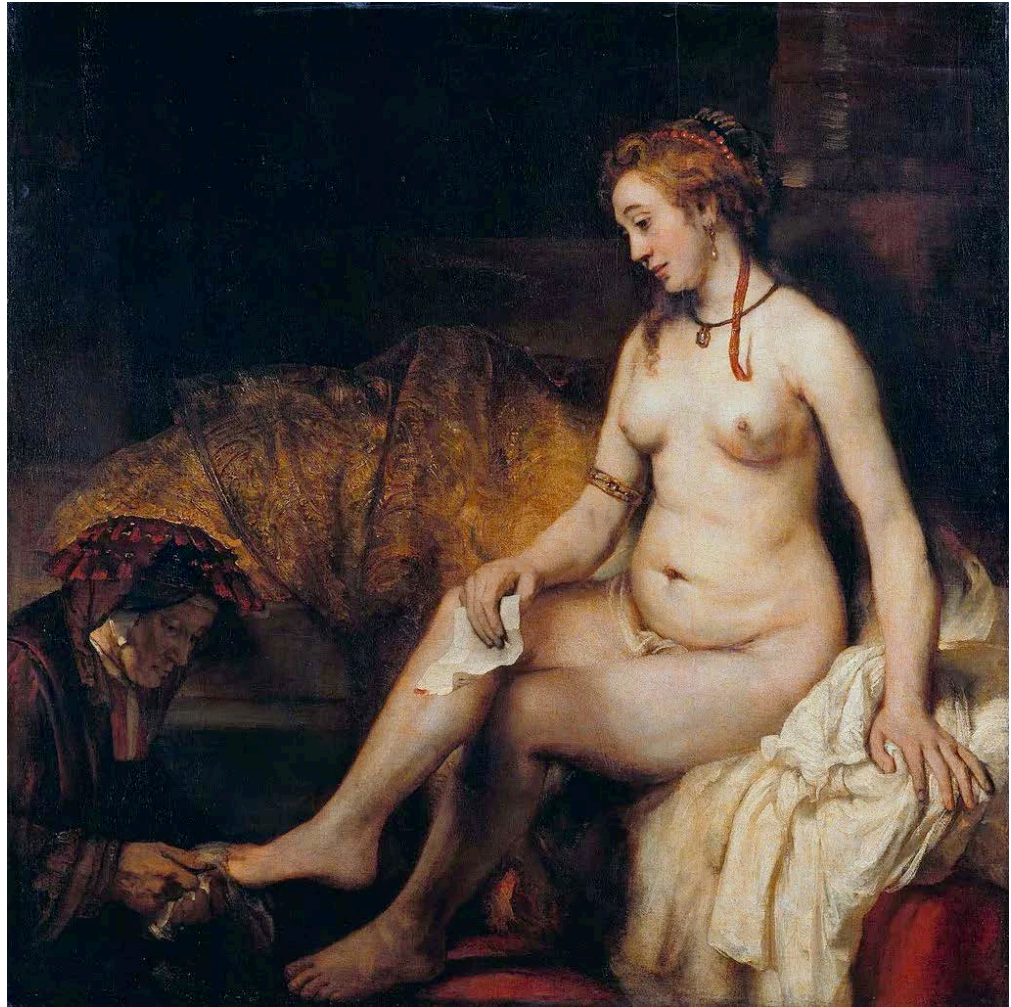
olaj, fa, 58 x 79,5 cm

Budapest, Szépművészeti Múzeum

Kép: Szépművészeti Múzeum jóvoltából 2023

[2.56] Salomon Koninck (1609-1656): *Dávid hárfázik Saulnak*
1650 k.
olaj, fára erősített vászon, 109 x 87 cm
Schwerin, Staatliches Museum
Kép forrása: The Rembrandt Database

[2.57] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Bathséba fürdője*

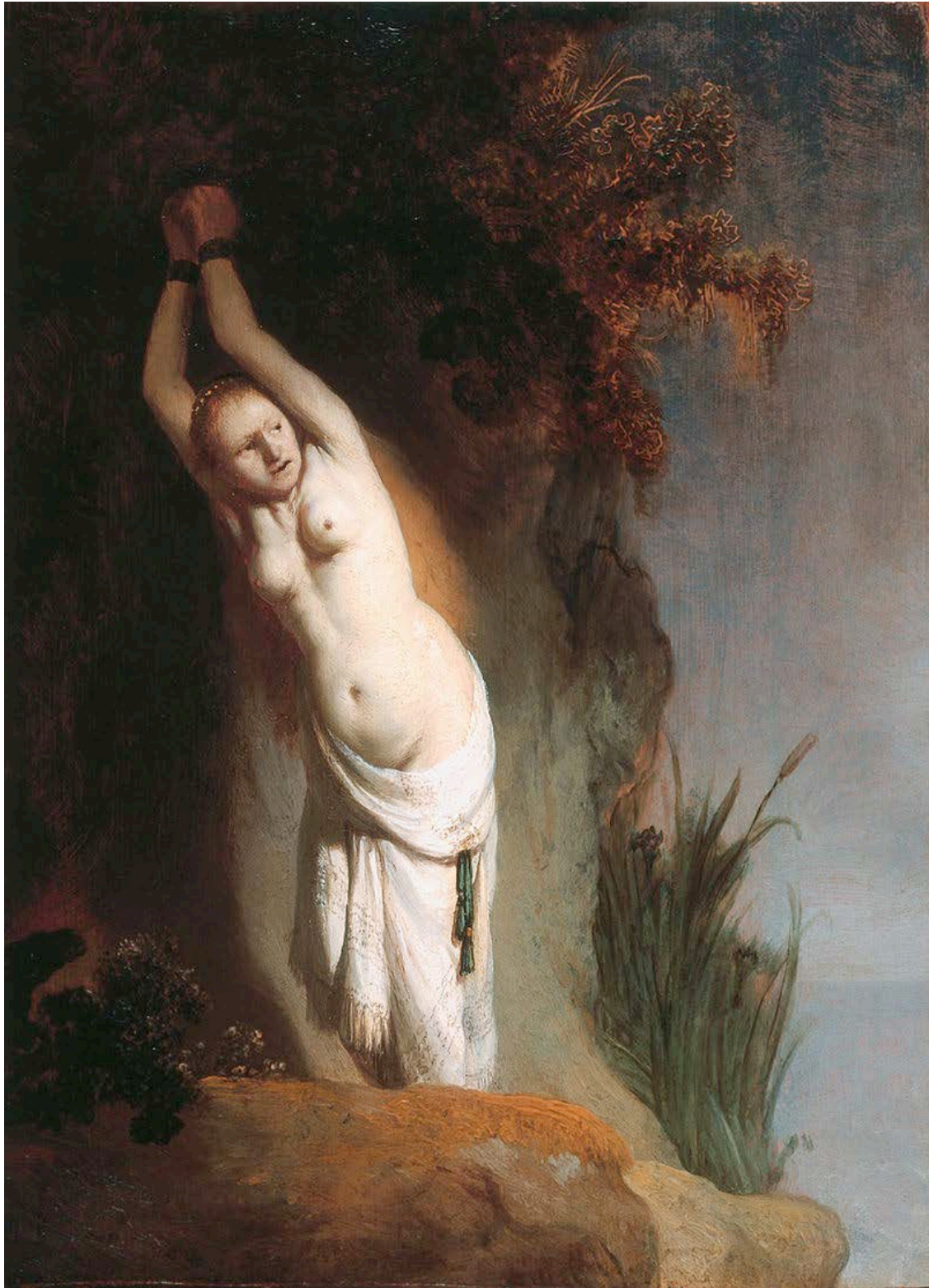
1654

olaj, vászon, 142 x 142 cm

Párizs, Musée du Louvre

CORPUS VI 231; HdG 41, BRE 521; GER 271.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.58] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Andromeda*

1630 k.

olaj, fa, 34 x 24,5 cm

Hága, Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis
CORPUS I A 31, CORPUS VI, 41; HDG 195, BRE 462, GER 55.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.59] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ábrahám áldozata* [2.08] részlete

[2.60] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ábrahám áldozata* [2.08] részlete

[2.61] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az emmausi vacsora*

1629

olaj, fa, papír, 37,4 x 42,3 cm,

Párizs, Musée Jacquemart-André

CORPUS VI 25; CORPUS I A16; HdG 147, BRE 539; GER 14.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.62] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Sámson megvakítása*

1636

olaj, vászon, 205 x 272 cm

Frankfurt am Main, Städelsches Kunstinstitut

CORPUS VI 148; CORPUS III A116; HdG 33, BRE 501; GER 76.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.63] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Két asszony járnit tanít egy gyermeket*

1640 k.

vörös kréta, papír, 103 x 128 mm

London, British Museum

Kép forrása: wikiart.org

[2.64] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A vak Tobit*

1651

rézkarca, kevés hidegtű, papír, 1:2, 61 x 132 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

B.42

Kép forrása: metmuseum.org

[2.65] Gerrit Dou (1613-1675):

A vak Tobit

1646

olaj, vászon, 108,5 x 143 cm

Aachen, Suermondt-Ludwig Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.66] Benjamin G. Cuyt (1612-1652): *A vak Tobit*

1630 k.

olaj, vászon, 52,5 x 38,5 cm

Rotterdam, Museum Boysman van Beuningen

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.67] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A vak Tobit meggyógyítása*, a [2.68] részlete

[2.68] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A vak Tobit meggyógyítása*

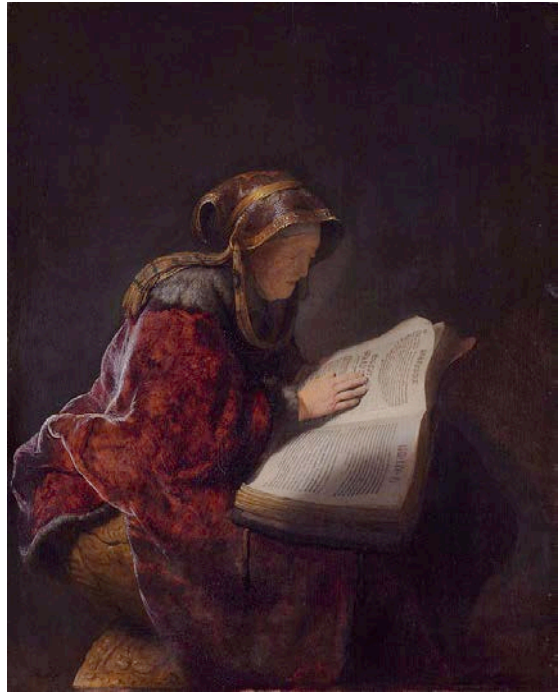
1642-44

biszterezett toll, fehér guache, papír, 211 x 177 mm

Cleveland, Ohio, The Cleveland Museum of Art

Ben.547

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.69] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Olvasó asszony (Hanna próféta)*

1631

olaj, fa, 58,8 x 47,7 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS VI, 51; CORPUS I A 37; HDG 316, BRE; GER 69.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.70] Karel van Mallery (1571-1645) Maerten van Vos (1532-1603) rajza nyomán:

Hanna próféta

1595-1599 k.

Icones Illustrivm Feminarvm Novi Testamenti, Cornelis KiliaanPlaats, Antwerp
rézmetszet, papír, 153 x 90 mm

Kép forrása: alamy.com

[2.71] Magdalena van de Passe [1600-1638]: Hanna prófétań
 1600-1638
 rézmetszet, papír, 140 x 103 mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

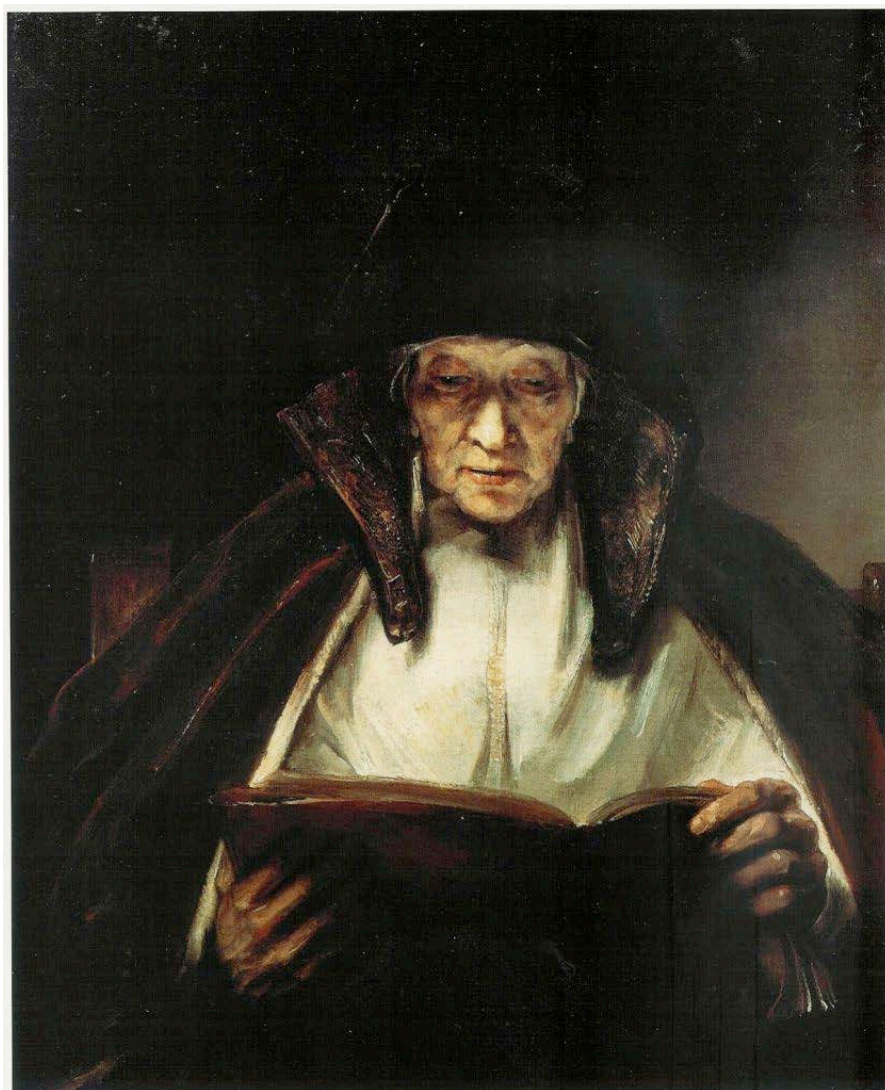
[2.72] Vincenzo Foppa (1427-1515): A gyermek Cicero olvasás közben
 1464 k.
 freskó, 101,6 x 143,7 cm
 London, The Wallace Collection
 (egykor a Medici bankház milánói palotájának freskódíszje)
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.73] Antonello da Messina (1429-1479): *Szent Jeromos a cellájában* (részlet)
1474 k.
olaj, fa, 45,7 x 36,2 cm (a teljes tábla)
London, The National Gallery
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.74] Az ún. Flémalle-i mester (Roger Campin [1375 k.-
1444]):
Angyali üdvözet: az ún. Mérode-oltár középképe
1425-1428 k.
olaj, fa, 64,5 x 64,5 cm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[2.75] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Olvasó öregasszony (Anna Wijmer?)*
1655
olaj, vászon, 78,7 x 66 cm
Drumlanring Castle,
Duke of Buccheleuch and Queensberry gyűjteménye
CORPUS VI 241; HdG 315, BRE 385; GER 292
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.76] Gerrit Dou (1429-1479): „*Rembrandt anyja*”

1630-1635 k.

olaj, fa, 71,2 x 55,2 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.77] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ganymedes elrablása*

1635

olaj, vászon, 177 x 130 cm

Drezda, Gemaldegalerie Alter Meister

CORPUS III A 113, CORPUS VI 137; HdG 207, BRE -; GER 73

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.78] Frans Francken II (1581-1642): *Belsazar lakomája*

1610

olaj, fa, 64,6 x 90,8 cm

Magántulajdon

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.79] Jan Lievens (1607-1674): *Sámson és Delila*

1630

olaj, fa, 27,5 x 23,5 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.80] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A kufárok kiűzése a templomból*

1624-25

olaj, fa, 43,1 x 32 cm

Moszkva, Puskin Műzeum

CORPUS I A 4, CORPUS VI 4; HdG -, BRE 532; GER 5

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.81] Giovanni Benedetto Castiglione (1609-1664): *A kufárok kiűzése a templomból*

1645-1655 között

olaj, vászon, 100 x 124 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.82] Antonio Tempesta (1555-1630): *Proserpina elrablása és Küéné nimfa*

1606

réz metszet, papír, 101 x 115 mm

illusztráció Ovidius *Metamorphoses*-éhez

Metamorphoseon sive transformationum Ovidianarum libri quindecim [Ovidius *Metamorfózis*], Wilhelmus Janssonius excudit, Amsterodama 1606

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.83] Pieter Claesz. Soutman (1580-1657) Rubens festménye (1619-20) nyomán:

Proserpina elrablása

1620-25 k.

réz metszet, papír, 215 x 327 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.84] Az ún. Rospigliosi-szarkofág előlapja Proserpina elrablásának jelenetével (részlet)

i.sz. 200-225. század

márvány, 46,5 x 52,7 x 202 cm (teljes méret)

Baltimore, Maryland, Walters Art Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons, Walter Art Museum

[2.85] Hellenisztikus szarkofág előlapja Proserpina elrablásának jelenetével (részlet)

i. e. 2. század

márvány, 16 x 55 x 229 cm (teljes méret)

London, Sir John Soane's Museum

Kép forrása: collections.soane.org (Sir John Soane's Museum)

[2.86] Claes Cornelisz. Moeyaert (1591-1655): *Proserpina elrablása*

1620-25 k.

olaj, fa, 43,2 x 67,5 cm

Magántulajdon

Kép forrása: mutualart.com

[2.87] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Az ún. *“Leideni történelmi jelenet”*

1626

olaj, fa, 90 x 122 cm

Leiden, Museum de Lakenthal

CORPUS I A 4, CORPUS VI 4; HdG -, BRE 532; GER 5

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.88] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Dávid bemutatja Góliát fejét Saulnak*

1626-1627

olaj, fa, 27,2 x 39,6 cm

Basel, Kunstmuseum Basel

CORPUS I A 6, CORPUS VI 7; HdG 34, BRE 488; GER 3

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.89] id. Lucas Vostermann (1595-1675) Rubens festménye után:
A királyok imádása

1621

rézmetset, papír, 562 x 737 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.90] id. Pieter Lastman (1583-1633) *Coriolanus és a római matrónák*
1625

olaj, fa, 81 x 132 cm

Dublin, Trinity College

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.91] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A királyok imádása*

1634

grisaille, fára kasírozott papír, 44,8 x 39,1 cm

Szentpétervár, Hermitage

CORPUS II C 46, CORPUS VI 109; HdG -, BRE -; GER-

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.92] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép keleti kosztümben, pudival*

1631 k

olaj, fa, 66,5 x 52 cm

Párizs, Musée du Petite Palais

CORPUS I A 40, CORPUS VI 53; HdG 350, BRE 16; GER-

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.93] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Pál apostol az íróasztalánál*

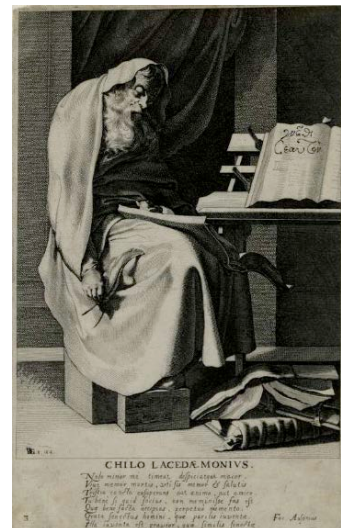
1629-1630

olaj, fa, 47,2 x 38,6 cm

Nürnberg, Germanisches Nationalmuseum

CORPUS I A 26, CORPUS VI 28; HdG 177, BRE 602; GER 23

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.94] Jacques de Gheyn III (1596-1641): *Chilo. A hét görög bölcs c. sorozatból*

1616

rézkar, papír, 308 x 167 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.95] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Pál apostol a börtönben*

1627

olaj, fa, 72,8 x 60,2 cm

Stuttgart, Staatsgalerie Stuttgart

CORPUS I A 11, CORPUS VI 15; HdG 179, BRE 601; GER 22

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.96] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Hitetlen Tamás*
1634
olaj, fa, 53 x 50 cm
Moszkva, Puskin Múzeum
CORPUS II A 90, CORPUS VI 127; HdG 148, BRE 552; GER 67
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.97] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lázár feltámasztása*

1642

rézkarc, papír, 152 x 115 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

B. 72

Kép forrása: metmuseum.org

[2.98] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Zsuzsánna és a vének
1636
olaj, fa, 47,2 x 38,6 cm
Hága, Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis
CORPUS III A 118, CORPUS VI 144; HdG 57, BRE 505; GER 84.
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.99] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Zsuzsanna és a vének*

1638-1647

olaj, fa, 76,6 x 92,8 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
CORPUS V 1, CORPUS VI 213; HdG 55, BRE 516; GER 221.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.100] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jákob kényezteti Benjamint / Ábrahám és Izmael (?)*

1637 k.

rézkarca, kevés hidegtű, papír, 1:2, 116 x 89 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 33

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.101] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Ábrahám elbocsátja Hágárt és Izmaelt*

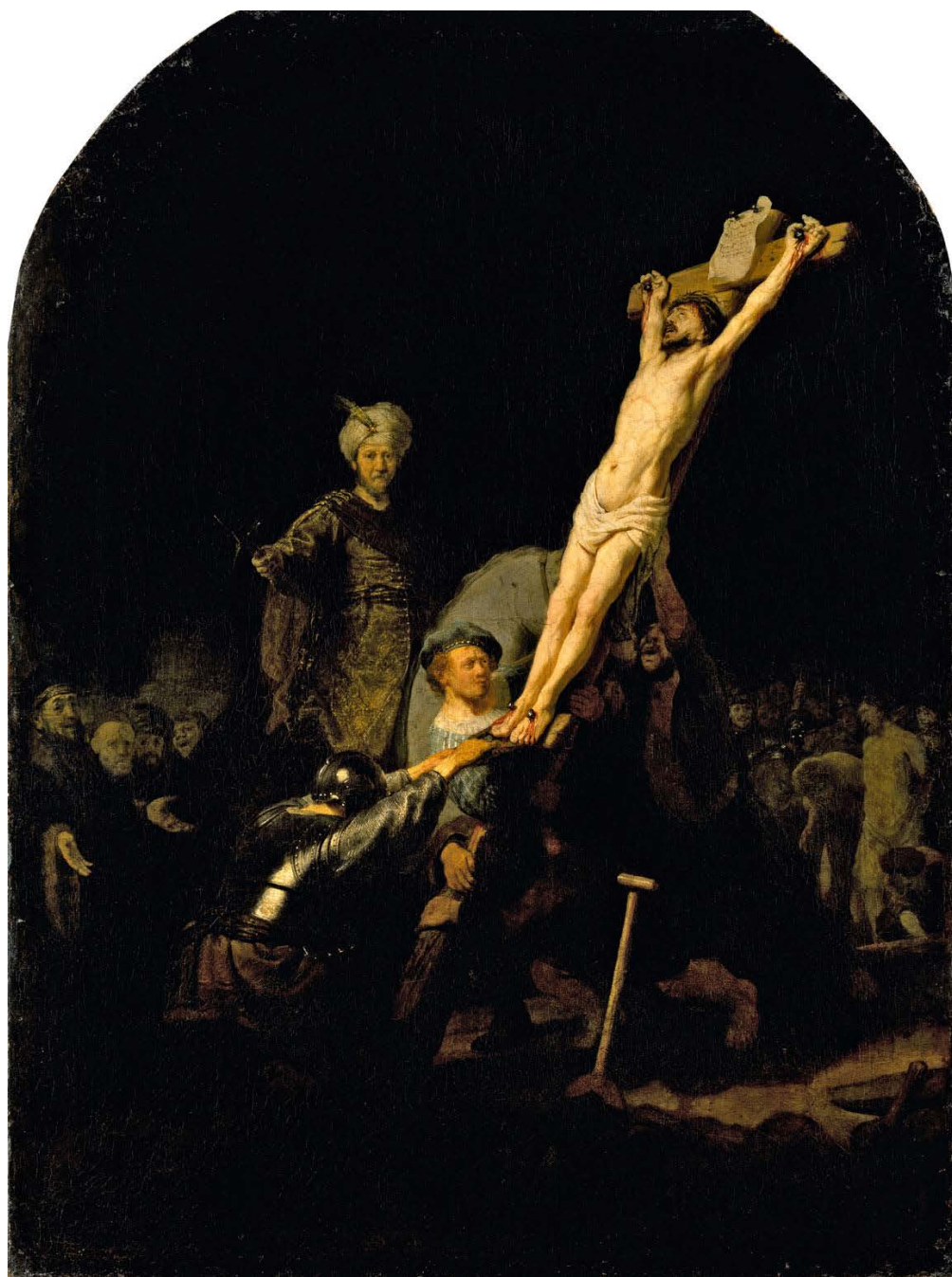
1637

rézkarca, hidegtű, papír, 126 x 95 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 30

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.102] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A kereszt felállítása*

1633

olaj, vászon,

96,2 x 72,2 cm

München, Alte Pinakothek

CORPUS II A 69, CORPUS VI 106; HdG 130, BRE 548; GER 64.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.103] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Staalmeesters (A posztóscéh elöljárói)*

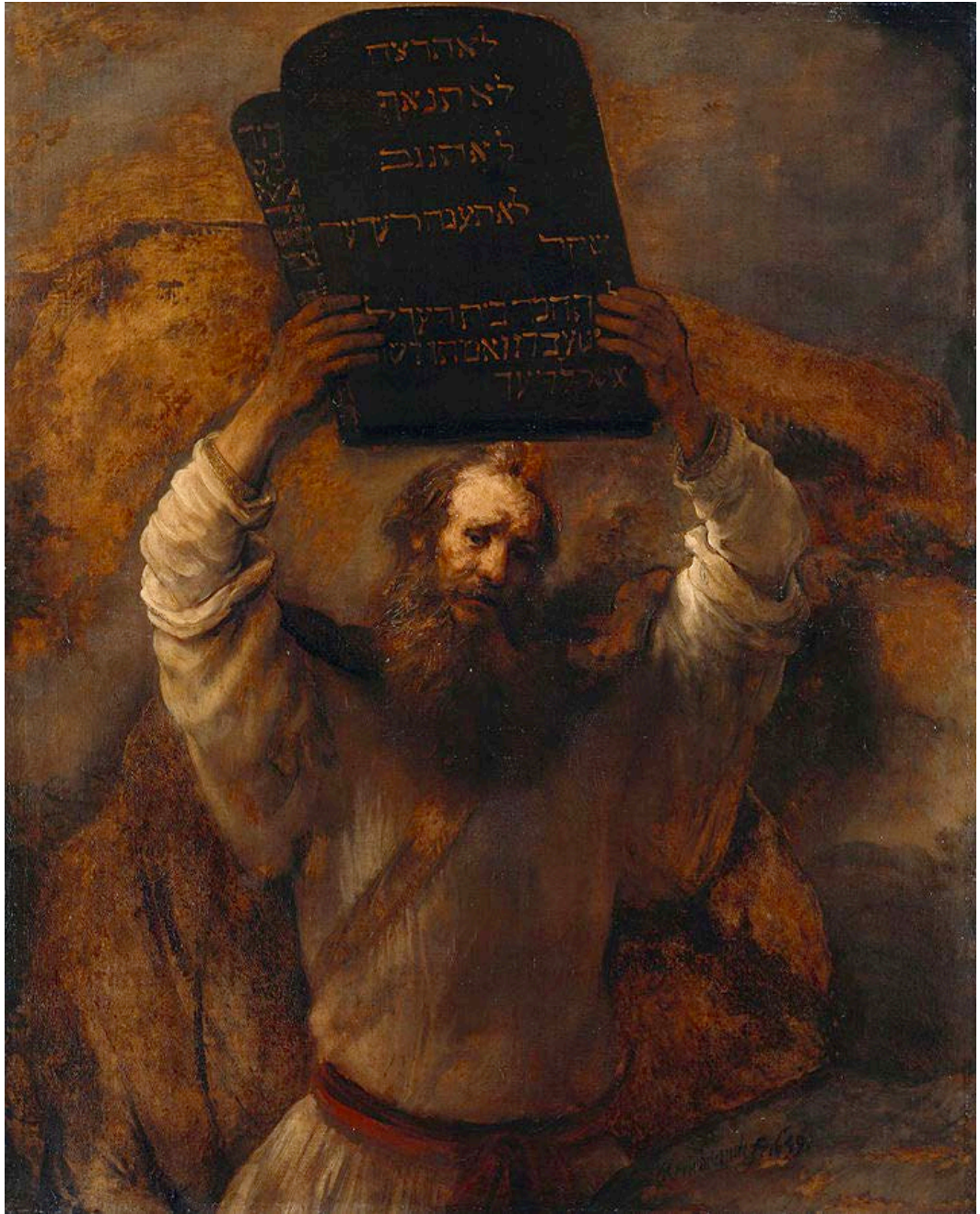
1662

olaj, vászon, 191,5 x 279 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS VI 299; HdG 928, BRE 413; GER 404.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.104] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Mózes a törvénytáblákkal*

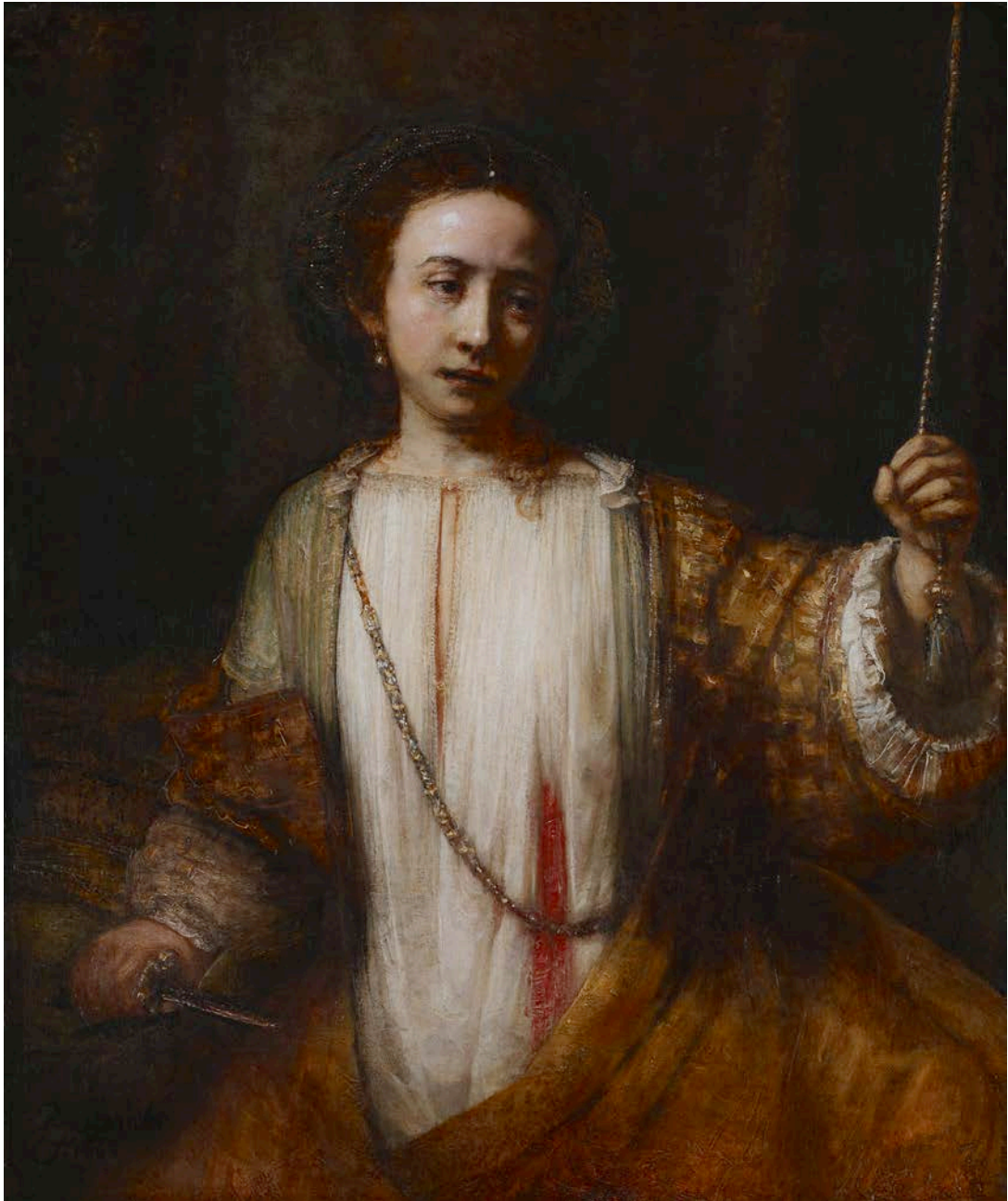
1659

olaj, vászon, 168,5 x 136,5 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin

CORPUS VI 267; HdG 25, BRE 527; GER 347.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.105] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lukrécia*

1666

olaj, vászon, 110,2 x 92,3 cm

Minneapolis, Minneapolis Institute of Arts
CORPUS VI 314; HdG 220; BRE 485; GER 372.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.106] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Dávid imádság közben*

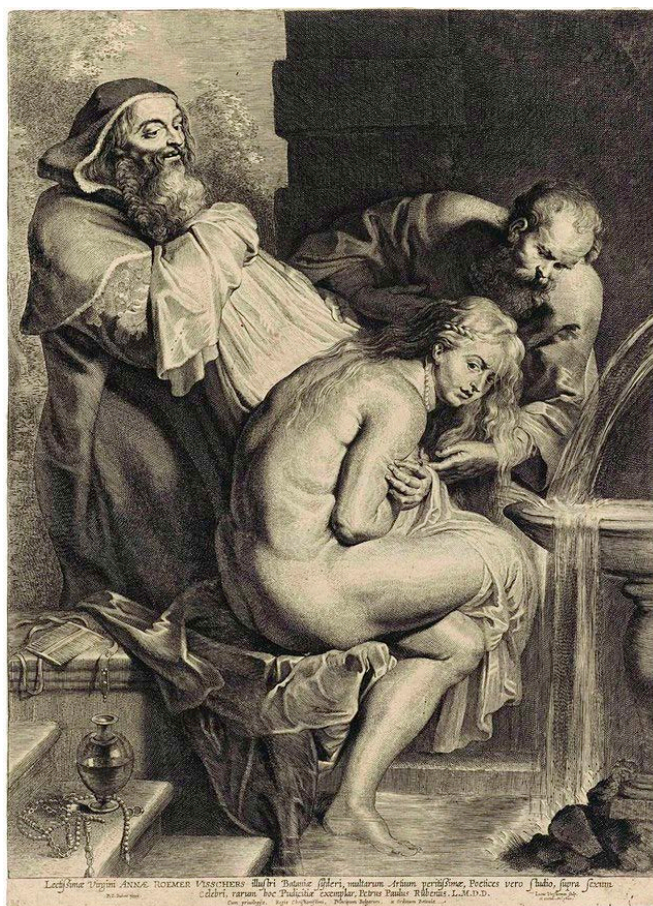
1652

rézkarca, hidegtű, papír, 143 x 93 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 41

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.107] Lucas Vostermann (1595-1675) Rubens nyomán: *Zsuzsánna és a vének*

1620

rézmetszet, papír, 385 x 280 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: rijksmuseum.nl

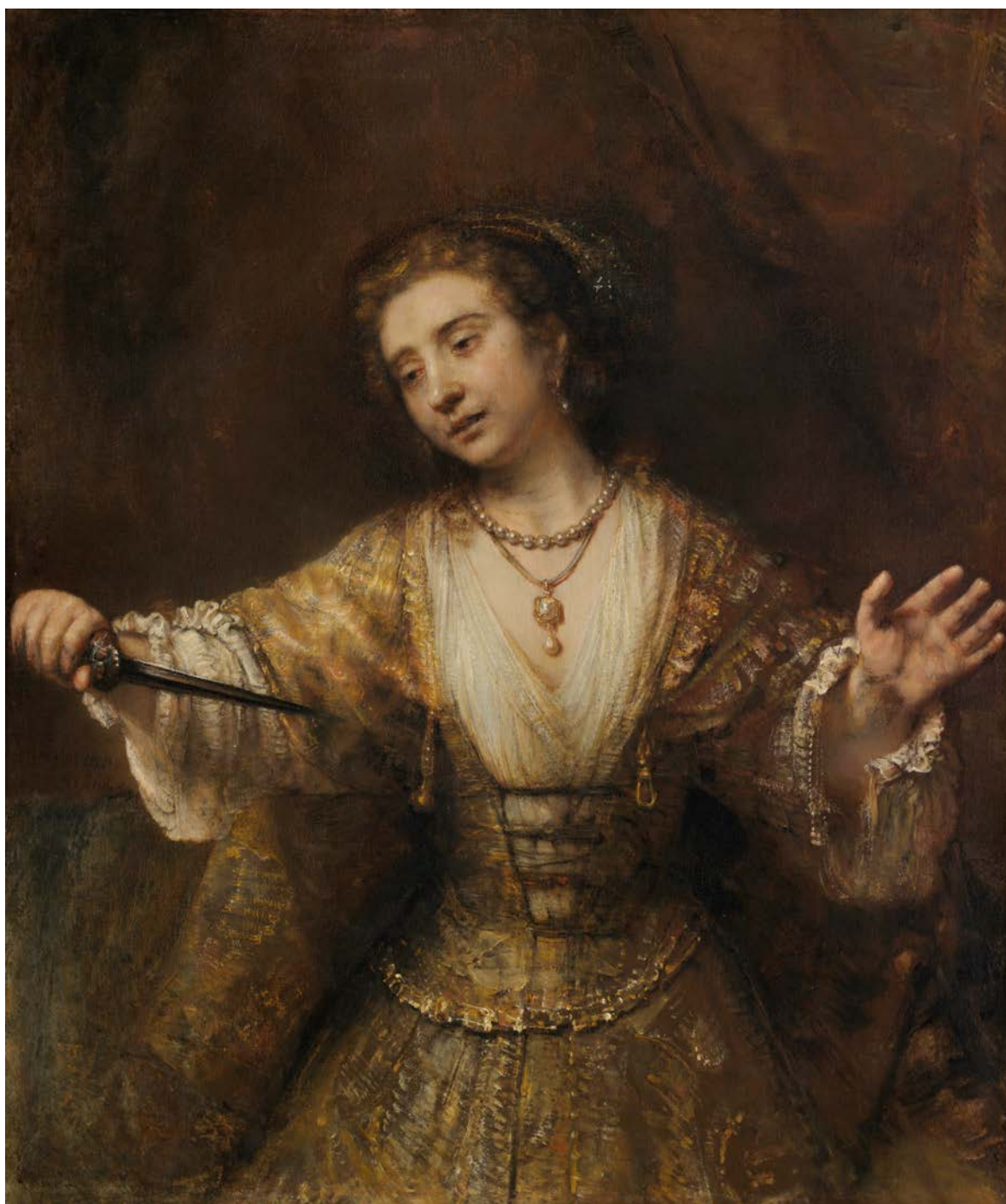
[2.108] Ferdinand Bol (1616-1680): *Mózes megmutatja a törvénytáblákat*

1662

olaj, vászon, 423 x 238 cm

Amszterdam, Koninklijke Paleis

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art Project

[2.109] Rembrandt van Rijn (1606-1669) (?) -Aert de Gelder (1645-1727) (?):

Lukrécia

1664

olaj, vászon, 116 x 99 cm

Washington D.C., The National Gallery
CORPUS VI -; HdG 218; BRE 484; GER 373.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.110] Tobias Stimmer (1539-1584): *Lukrécia halála*

1574

fametszet, papír, 100 x 127 mm

Von Ankunfft unnd Ursprung of Römischen Reichs,
Theodosius Rihel, Strasbourg, 1574, 58. tábla

Kép forrása: alamy.com

[2.111] Rembrandt-műhelye: *Lukrécia halála*

17. század

barna tinta, papír, 202 x 277 mm

Berlin, Kupferstichkabinett

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.112] Govaert Flinck (1615-1660) (?): *Lukrécia halála*

1638-40?

toll, barna tinta, papír

Magángyűjtemény

Ben.117.

Kép forrása: rembrandtcatalogue.net, Benesch 117. (hozzáférés: 2023. március 27.)

**[2.113] Constantij Daniel van Renesse
(1626-1680): *A szent család
visszatérése Egyiptomból***

1652 k.

fekete kréta, toll, barna és szürke tinta

fehér fedőfesték, papír, 195 x 223 mm

Dresden, Kupferstichkabinett

Kép forrása: pubhist.com

**[2.114] Rembrandt van Rijn (1606-
1669): *A szent család visszatérése
Egyiptomból***

1652 k.

toll, barna tinta, papír, 193 x 240 mm

London, British Museum

hátoldalon Rembrandt instrukcióival

Ben. 902

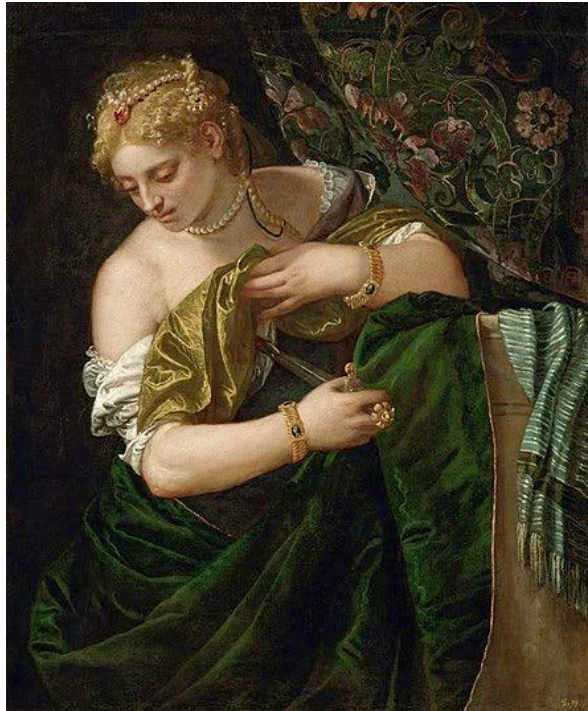
Kép forrása: britishmuseum.org

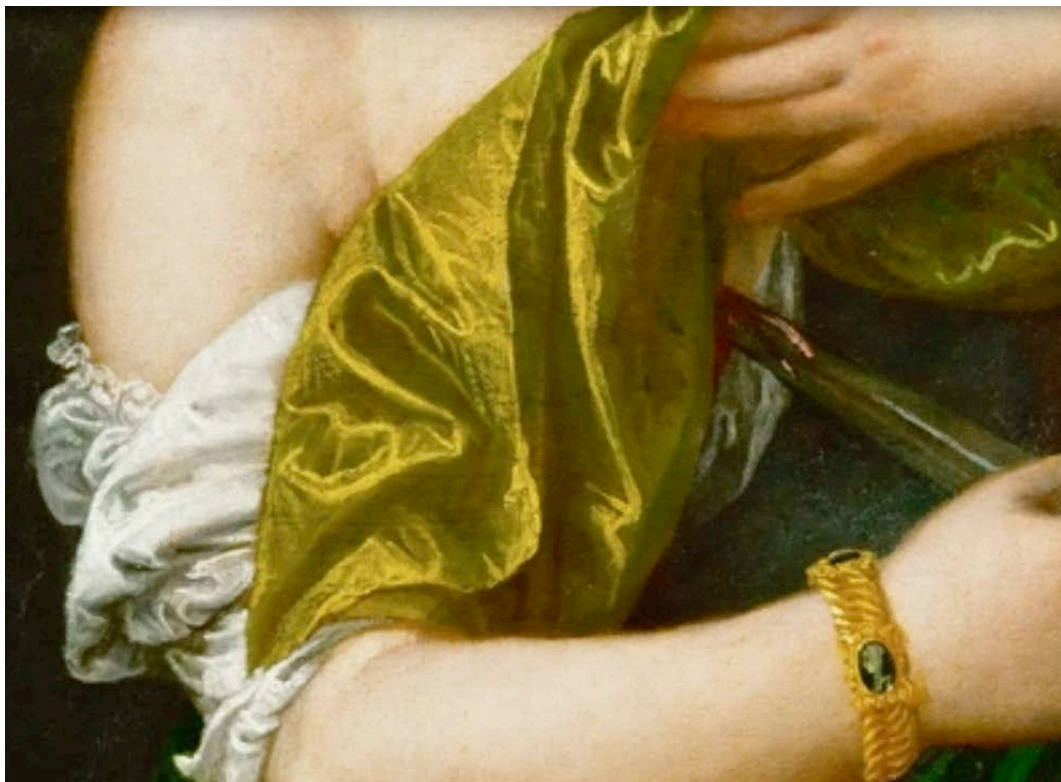
[2.115] Marcantonio Raimondi (1480-1534) metszete
Raffaello (1483-1520) rajza nyomán: *Lukrécia halála*
1515
rézmetszet, papír,
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.116.] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lukrécia* [2.105] részlete

[2.117] Paolo Veronese (1528-1588): Lukrécia
1580-as évek
olaj, vászon, 109 x 90,5 cm
Bécs. Kunsthistorisches Museum
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.118] A [2.117] részlete

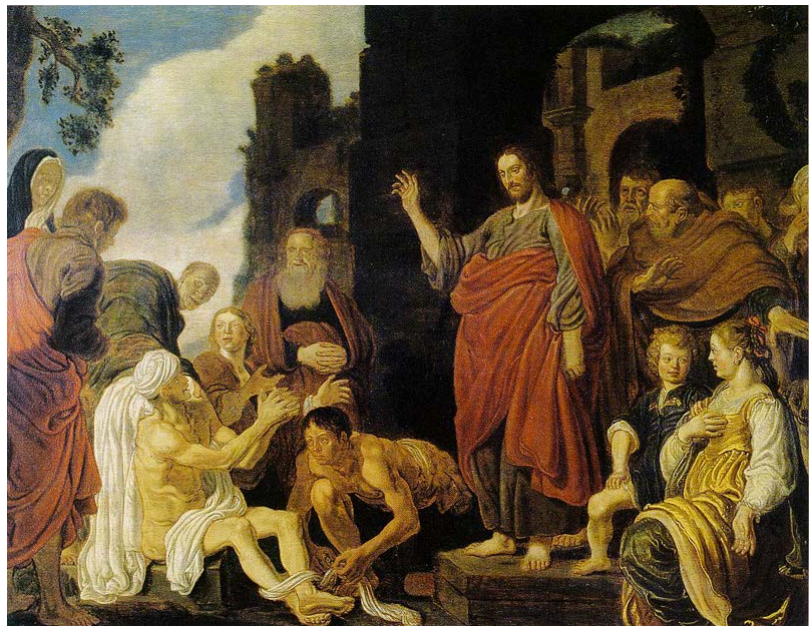
[2.119] Jan Lievens (1607-1674): *Lázár feltámasztása*

1631

olaj, vászon, 107 x114,3 cm

Brighton, Royal Pavilion Museums and Libraries

Kép forrása: Wikimedia Commons

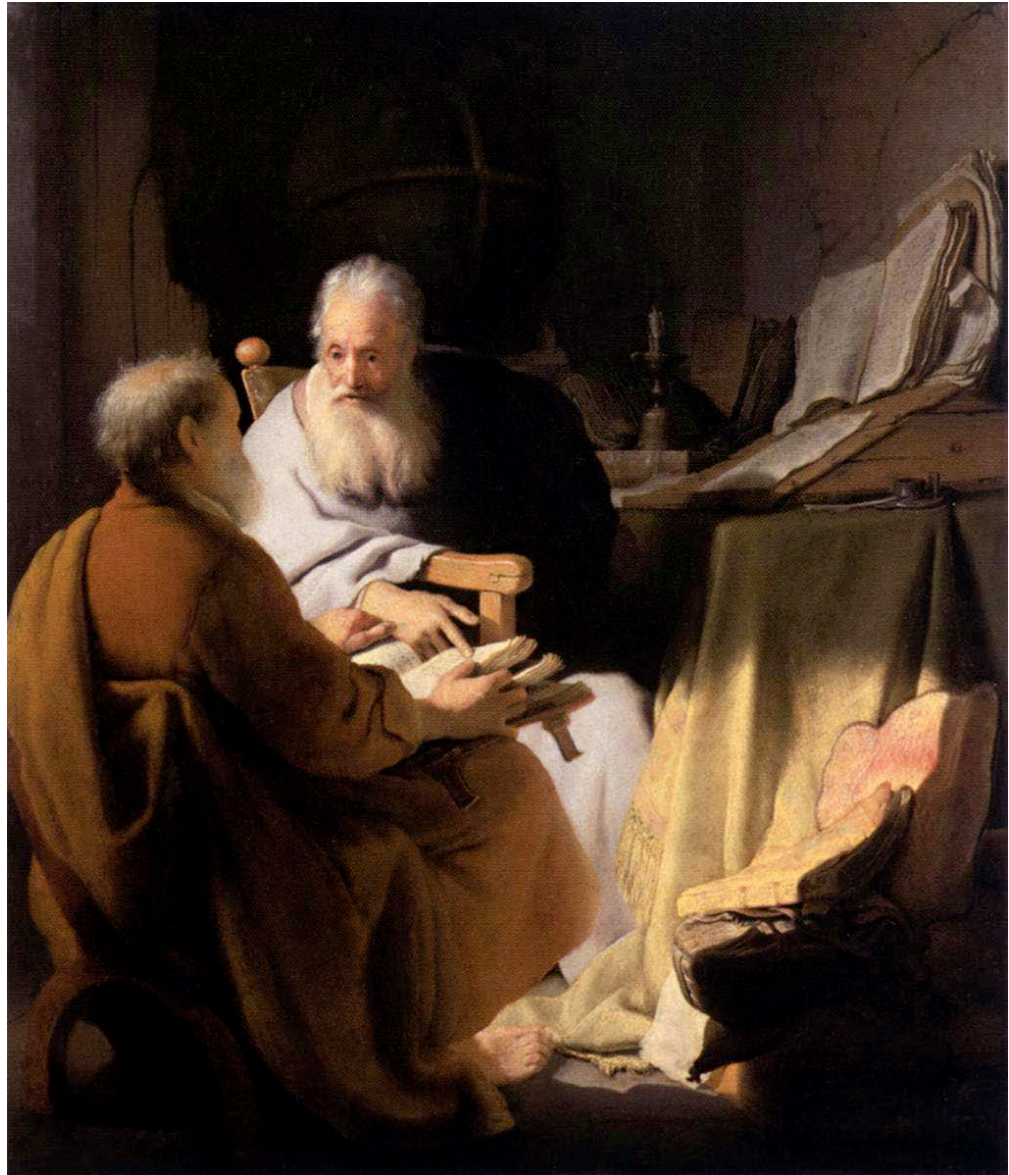
[2.120] Pieter Lastman (1583-1633): *Lázár feltámasztása*

1629 k.

olaj, fa, 62 x 84 cm

Goch, Museum Goch

Kép forrása: The Rembrandt Database

[2.121] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Szent Péter és Szent Pál vitája*

1628

olaj, fa, 72,4 x 59,7 cm

Melbourne, National Gallery of Victoria

CORPUS I A13; CORPUS VI 27; HdG -, BRE 423; GER 11.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.122] Rembrandt van Rijn (1606-1669) (?): *Ábrahám és Izsák a Mórija hegyén*

1644-1645

toll, barna tinta, papír, 156 x 144 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art, The Lehmann-Collection

Kép forrása: metmuseum.org

[2.123] Lucas van Leyden (1494-1533):
Ábrahám és Izsák úton a Mórija hegyére

1517-1519

fametszet, papír, 284 x 211 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art, The Lehmann-Collection

Kép forrása: metmuseum.org

[2.124] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Cornelis Claesz. Anslo prédikátor és Aeltje Schouten portréja*

1641

olaj, vászon, 176 x 210 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin

CORPUS III A 143; CORPUS VI 183; HdG 620, BRE 409; GER 234.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.125] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Cornelis Claesz. Anso prédikátor*
1641
rézkarc, hidegtű, papír, 188 x 158 mm
Amszterdam, Rembrandt House
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.126]:
A [2.127] részlete

[2.127] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Handjeklap* ("Le main chaude")

1628

olaj, fa, 21 x 27 cm

Dublin, National Gallery of Ireland

CORPUS VI 22; HdG -, BRE -; GER -

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.128] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Bűnbánó Júdás* [2.38] részlete

[2.129] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Zsidók a templomban (A bűnbűnő Júdás)*

1648

rézkarc, papír, 169,5 x 216,5 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 126

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.130] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Vázlat a Bűnbánó Júdáshoz*

1629

biszterezett toll, indiai tinta, papír, 112 x 145 mm

Magángyűjtemény

Kép forrása: rembrandtcatalogue.net, Benesch 8. (hozzáférés: 2023. március 27.)

[2.131] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Bűnbánó Júdás*
a [2. 38] részlete

[2.132] Jan Lievens (1607-1674) és
Rembrandt van Rijn (1606-1669):
Keleti fej/ Rembrandt apja (?)

1635

hidegtű, papír, 152 x 125 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 286

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.133] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Tulp doktor anatómiai
leckéje*

1632

olaj, vászon, 169,5 x 216,5 cm

Hága, Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis
CORPUS I A 51; CORPUS VI 76; HdG 932, BRE-403; GER 100.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.134] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Tulp doktor anatómiai leckéje*

1632

(A.W. Heckscher rekonstrukciója)

Kép forrása: HECKSCHER 1958

[2.135] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Prédikáló Krisztus ("Le petite tombe")*

1657 k.

rézkarc, hidegtű, papír, 156 x 206 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art

B. 67

Kép forrása: metmuseum.org

[2.136] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az emmausi vacsora*

1648

olaj, fa, 68 x 65 cm

Párizs, Musée du Louvre

CORPUS VI 218; CORPUS V 14; HdG 145, BRE 578; GER 578

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.137] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus és a házasságtörő asszony*

1644

olaj, fa, 83,8 x 65,4 cm

London, The National Gallery

CORPUS VI 196; HdG 104; BRE 566; GER 208.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.138] Adriaen Collaert (1560-1618) Marten de Vos (1532-1603) nyomán:
Remissionem peccatorum
1600 k.
rézmetszet, papír, 190x140 mm
London, British Museum
Kép forrása: britishmuseum.org

[2.139] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Prédikáló Krisztus ("Le petite tombe")* [2.135] részlete

[2.140] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus Pilátus előtt (Ecce homo)*
1634
grisaille, lavírozott toll, barna tinta, vörös és fekete kréta, papír, 357 x 488 mm
London, The National Gallery
CORPUS VI 112, BEN 89.
Kép forrása: Wikimedia Commons

**[2.141] Jan van Vliet (1605-1688) Rembrandt nyomán:
*Krisztus Pilátus előtt (Ecce homo)***

1635-36

rézkarca, hidegtű, papír, 538 x 446 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

B. 77

Kép forrása: metmuseum.org

[2.142.] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus Pilátus előtt (Ecce homo)*

1655

rézkarc, hidegtű, papír, 383 x 455 mm

St. Louis, Missouri, Saint Louis Art Museum

B. 76

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.143] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus és a házasságtörő asszony*

1650-54

toll, barna tinta, 189x255 mm

Stockholm, Nationalmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.144] Tintoretto (1518-1594): Jézus és a házasságtörő asszony

1546-1548

olaj, vászon, 119 x 168 mm

Róma, Galleria Nazionale d'Arte Antica, Palazzo Barberini

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.145] Poussin (1594-1665): *Jézus és a házasságtörő asszony*

1653

olaj, vászon, 121 x 195 mm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.146] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Potifárné megvádolja Józsefet*

1655
olaj, vászon, 110 x 87 cm
Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
CORPUS VI 237; CORPUS V, 22. HdG 17; BRE 524; GER 274.
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.147] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Potifárné megvádolja Józsefet*
1655
olaj, vászon, 105 x 98 cm
Washington D.C., National Gallery
CORPUS VI - ; CORPUS V 23; HdG 18; BRE 523; GER 275.
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.148.] **Heinrich Aldegrever (1502-1555):**
Potifárné megvádolja Józsefet

1532

rézmetset, papír, 113 x 75 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.149] **Jan Pynas (1581/82-1631):** *Potifárné megvádolja Józsefet*

1629

olaj, vászon, 101,6 x 127 cm

Milwaukee, Alfred Bader Collection

Kép forrása: pubhist.com

[2.150] Pieter S. Potter (1600 k.-1652): *Potifárné megvádolja Józsefet*

1649

olaj, fa, 92 x 192 cm

magántulajdon

Kép forrása: pubhist.com

[2.151] Salomon Koninck (1600 k.-1652): *Potifárné megvádolja Józsefet*

1649

olaj, vászon, 118 x 160 cm

(lappang)

Kép forrása: pubhist.com

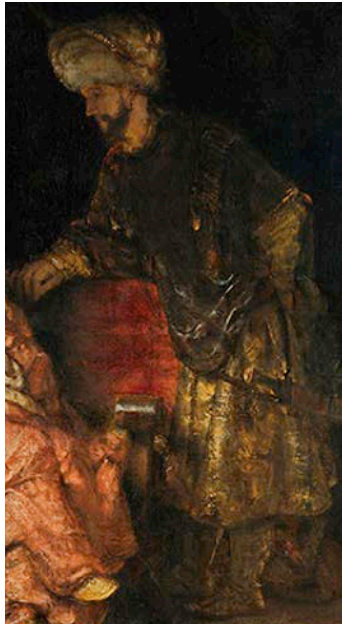
[2.152] John Bulwer (1606-1656): *Chirolgia and Chironomia*

London: Thomas Harper, 1644.

A 65. lap

Washington DC, Folger Shakespeare Library

Kép forrása: publicdomainreview.org

[2.153] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Potifár* [2.146] részlete

[2.154] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jahan sah*

1654-56

biszterezett toll, japán papír, 225 x 171 mm,

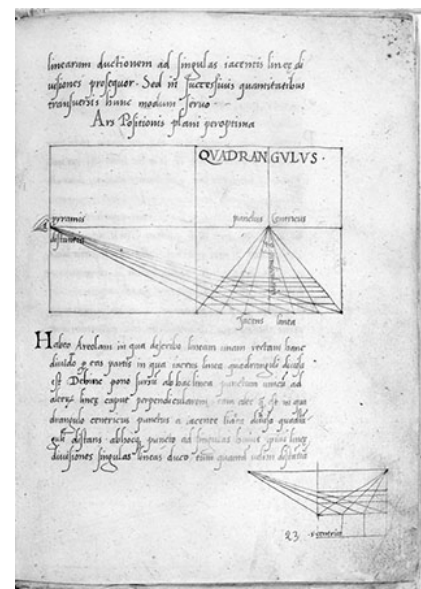
The Cleveland Museum of Art,

Cleveland

egy ún. Mughal-miniatúra

oldalfordított másolata

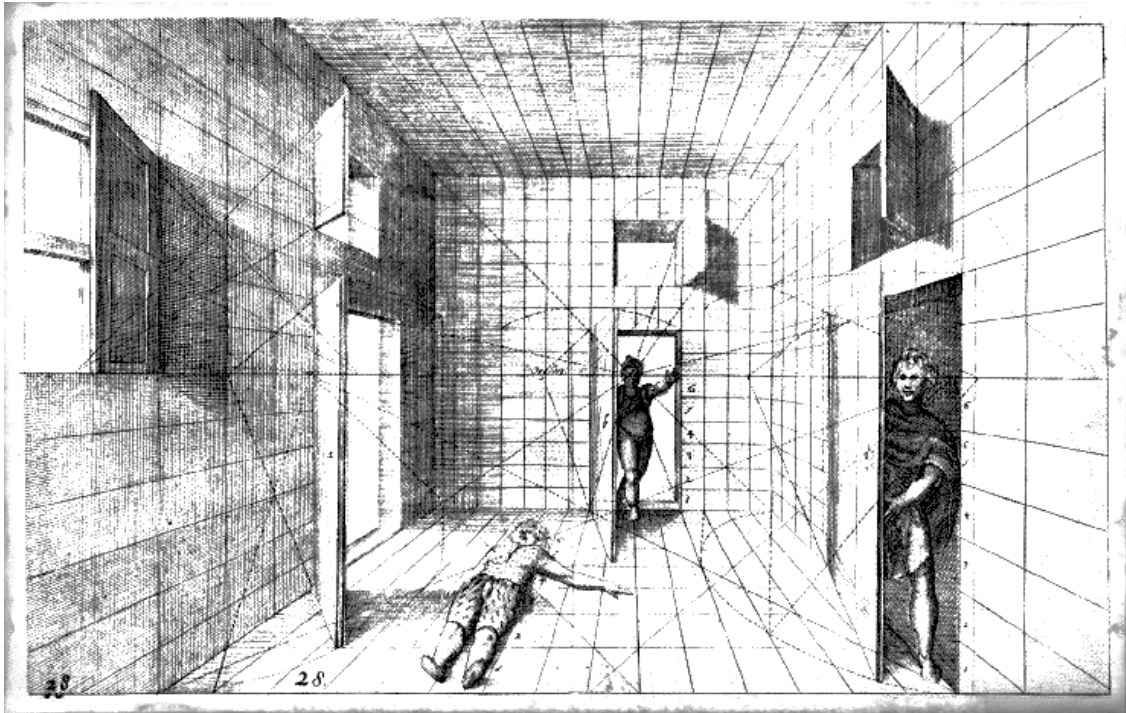
Kép forrása: clevelandart.org

[2.155] Leon Battista Alberti (1404-1472): az ún. *costruzione legittima* szerkesztési sémája a *De Pictura* (1435) 1518-ban készült

kéziratából

Lucca, Biblioteca Statale

[2.156] Jan Vredeman de Vries (1527-1607): *Perspective*
(Leiden, 1604), 28. tábla
Kép forrása: researchgate.net

[2.157] Jacob Matham (1571-1631) Rubens festménye nyomán: *Sámson és Delila*, 1630
rézmetszet, papír 380 x 440 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.158] Jan Lievens (1607-1674): *Sámson és Delila*

1630-1635

olaj, vászon, 131 x 111 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.159] Jan Lievens (1607-1674): *Eszter lakomája*

1625 k.

olaj, vászon, 130,8 x 163,8 cm

Raleigh, North Carolina Museum of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.160] Karel van Mander (1548-1606): *Scipio mértékletessége* (részlet)

1600 k.

olaj, rézlemez, 44 x 79 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.161] Pieter Lastman (1583-1633): *József eladja a gabonát Egyiptomban*

1612

olaj, fa, 58 x 87 cm

Dublin, National Gallery of Ireland

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.162] Rembrandt van Rijn (1606-1669) Pieter Lastman nyomán: *József eladja a gabonát Egyiptomban*

1637

fekete kréta, fehér fedőfestés, papír, 317 x 465 mm

Bécs, Albertina

Ben.446

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.163] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Szent István mártíromsága*

1625

olaj, fa, 89,5 x 123,6 cm

Lyon, Musée des Beaux-Arts

CORPUS VI 7; CORPUS I A 6; HdG -, BRE 460; GER 1

Kép forrása: Wikimedia Commons

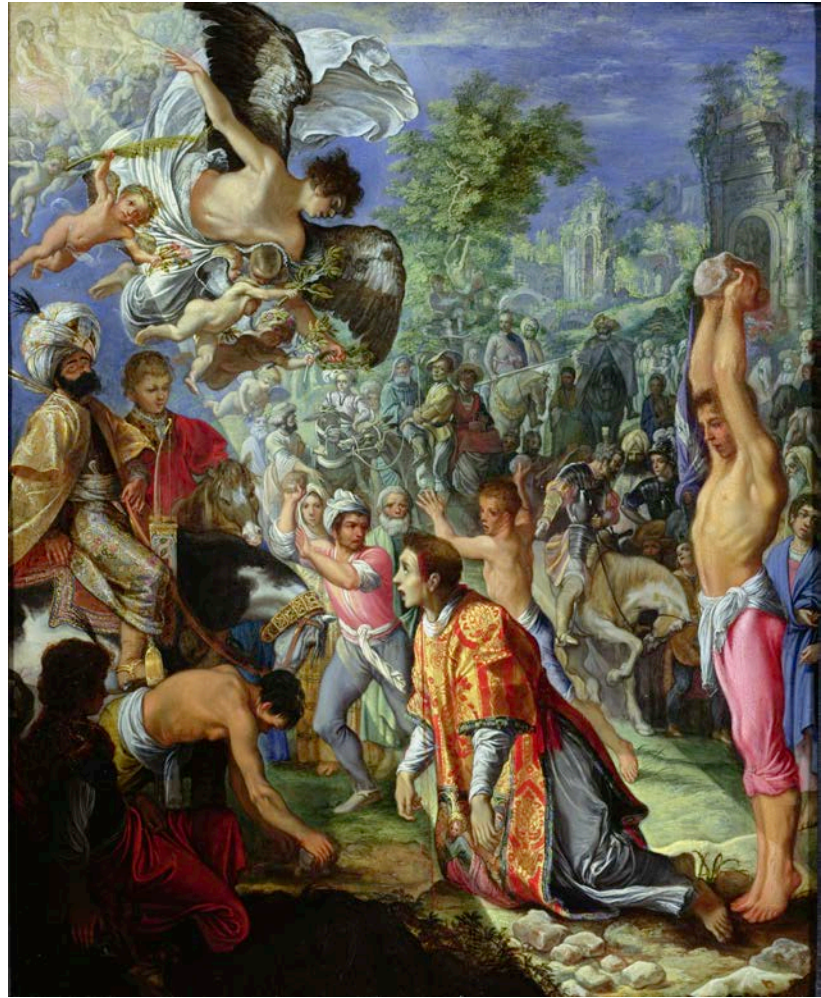

[2.164] Ismeretlen tanítvány (Salomon de Koninck?) Pieter Lastman után: *Szent István mártíromsága*

fekete kréta, papír, 295 x 364 mm

Berlin, Kupferstichkabinett

Kép forrása: pubhist.com

[2.165] Adam Elsheimer (1578-1610): *Szent István mártíromsága*

1603-1604 k.

olaj, rézlemez, 34,7x 28,6 cm

Edinburgh, Scottish National Gallery

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.166] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus bemutatása a templomban*

1628k.

olaj, fa, 55,4 x 43,7 cm

Hamburg, Kunsthalle

CORPUS VI 16; CORPUS I A 12; HdG 81, BRE 535; GER 535

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.167] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus bemutatása a templomban*

1631

olaj, fa, 60,9 x 47,9

Hága, Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis

CORPUS VI 47; CORPUS I A 34; HdG 80, BRE 543; GER 543

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.168] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az emmausi vacsora*

1654

rézkar, hidegtű, papír, 216 x 165 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 87

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[2.169] Lorenzo Lotto (1480-1556): *Krisztus és a házasságtörő asszony*

1520-as évek

olaj, vászon, 124 x 156 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.170] Rocco Marconi (1490-1529): *Krisztus és a házasságtörő asszony*

1525

olaj, vászon, 131 x 197 cm

Velence, Galleria dell'Accademia

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.171] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus és a házasságtörő asszony*

1659-60

három színnel biszterezet tollrajz, barna tinta, 70 x 202 mm

Rembrandt sajátkezű kommentárjával,

München, Graphische Sammlung

Ben. 1047

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.172] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus és a házasságtörő asszony*, 1644
röntgenfelvétel a bal alsó sarokból eltüntetett repoussoir-alakok nyomaival
Kép forrása: Corpus V 2011, 357.

[2.173] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Szent család a függönnyel*

1646

olaj, fa, 46,8 x 68,4 cm

Kassel, Gemaeldegalerie Alte Meister

CORPUS VI 209; CORPUS V 6; HdG 90, BRE 572; GER 212

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.174] Rembrandt van Rijn (1606-1669) (korábban Rembrandtnak tulajdonítva): *Az emmausi vacsora*

1648

olaj, vászon, 89,5 x 111,5 cm

Koppenhága, Statens Museum

CORPUS VI -; CORPUS V V15; HdG 144, BRE 379; GER 219

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.175] Philippe de Champaigne (1602-1674): *Veronika kendője*

1640 k.

olaj, vászon, 64,5 x 49 cm

Brighton, Brighton Museum and Art Gallery

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.176] Emanuel de Witte (1617-1692): *Istentisztelet a delfti Ouderkerkben*, 1651-52
olaj, fa, 735 x 60 cm
Ottawa, National Gallery of Art
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.177] Charles Le Brun (1619-1690) tervei alapján: *L'Histoire du Roi*
A 370 x 576 cm méretű leszőtt szőnyeg részlete
1673

Versailles, Château de Versailles
Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.178] Cornelis Gijsbrechts (1630-1683): *Quodlibet trompe l'oeil*

1664

olaj, vászon, 101,9 x 83 cm

Ghent, Museum of Fine Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.179] Cornelis Gijsbrechts (1630-1683): *Trompe l'oeil csendélet*

1663

olaj, vászon, 96 x 75 cm

Carcassonne, Musée des Beaux-Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.180] Rembrandt van Rijn (1606-1669) (?): *Jézus eltűnik az emmausi tanítványok előtt*

1648-49

toll, biszter, fehér fedőfestés, papír, 198 x 185 mm

Cambridge, Fitzwilliam Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[2.181] Rembrandt tanítványa (?): *Iphigenia (vagy Jephtha lánya?) feláldozása* 1655 k.
toll, biszter, papír, 187 x327 mm
London, British Museum
Kép forrása: britishmuseum.org

3. RÉSZ: DRÁMAELEMZÉSEK

[3.01] Hendrick Goltzius (1558-1617): *Andromeda*
1583
rézmetszet, papír, 185 x 146 mm
Amsterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.02] Jan Saenredam (1565-1607)
Goltzius nyomán: *Andromeda*
1601
rézmetszet, papír, 255x 175 mm
Amsterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.04] Tiziano (1488 k.-1576): *Perszeusz és Androméda*
1554-1556
olaj, vászon, 185 x 199 cm
London, The Wallace Collection
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.03] Joachim A. Wtewael (1566-1638): *Perszeusz és Androméda*
1611
olaj, vászon, 180 x 150 cm
Párizs, Louvre
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.05] Peter Paul Rubens (1577-1640): *Androméda*
1638-39
olaj, fa, 189 x 94 cm
Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.06] Rembrandt van Rijn (1606-1669):
Andromeda [2.58] részlete

[3.07] Charles Le Brun (1619-1690):
La douleur aigüe, *Conférences sur
Expression générale et particulière*, 1668
nyomán Martin Engelbrecht (1684-
1756)
1732
rézmetszet, papír, 391 x 248 mm
New York, The Metropolitan Museum of
Art
Kép forrása: metmuseum.org

[3.08] Peter Paul Rubens (1577-1640): *Bathseba*

1635 k.

olaj, fa, 175 x 12 cm

Drezda, Gemäldegalerie Alte Meister

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.09] Willem Drost (1633-1659): *Bathseba*

1654 k.

olaj, vászon, 103 x 87 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.10] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Bathseba fürdője*
1643

olaj, papír, fa, 37,4 x 42,3 cm

New York, The Metropolitan Museum of Art, Benjamin Altman hagyatéka

CORPUS - ; HdG -, BRE 513, GER -

Kép forrása: metmuseum.org

[3.11] Govaert Flinck (1615-1660): *Bathseba fürdője*

1635

olaj, vászon

Tula, Állami Képzőművészeti Múzeum

Kép forrása: meisterdrucke.ie

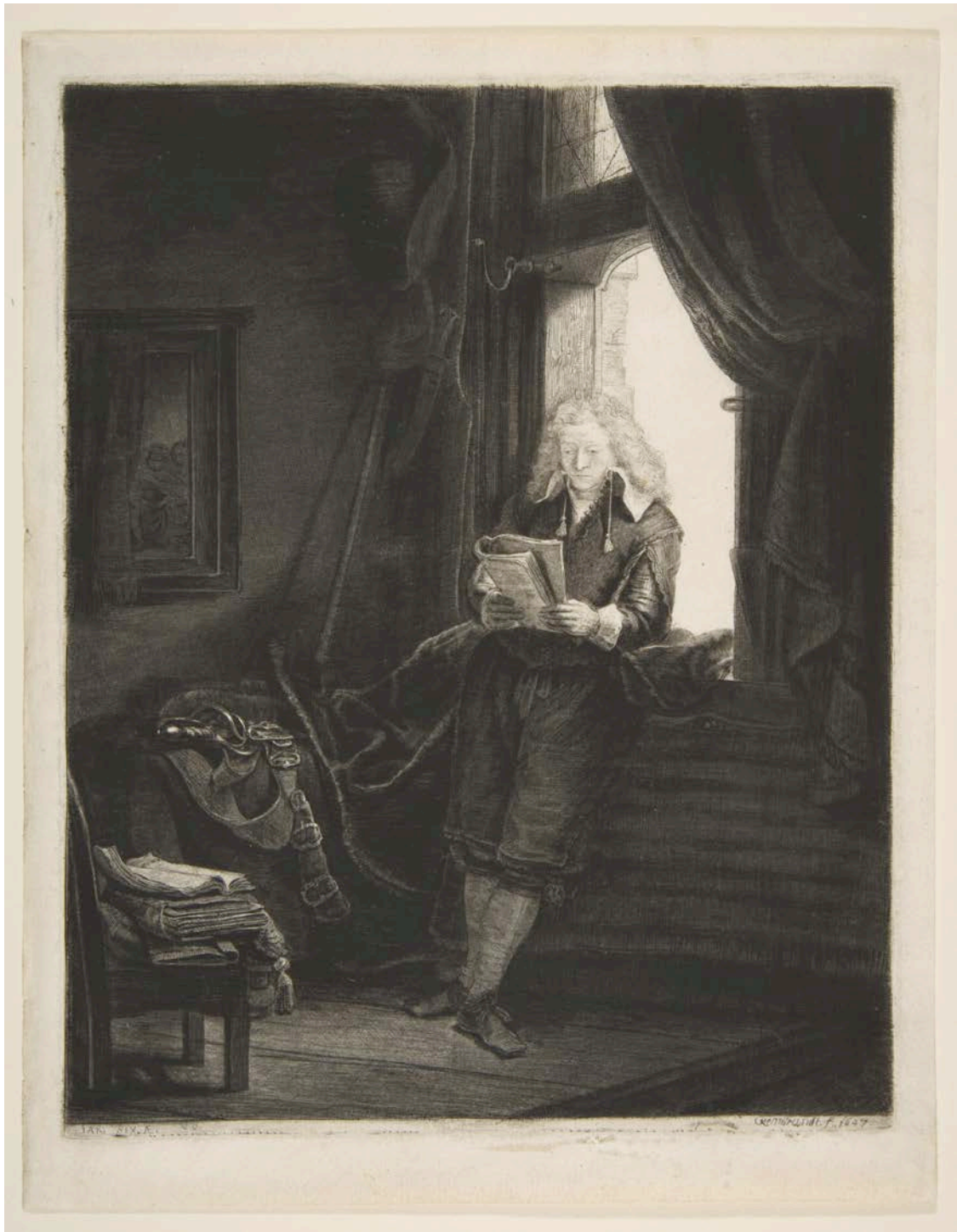
[3.12] Jan Lievens (1607-1674): *Bathseba Dávid levelét olvassa*

1631 k.

olaj, vászon, 76,5 x 58,5 cm

Magángyűjtemény

Kép forrása: pubhist.com

[3.13] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jan Six portréja*

1647

rézkar, hidegtű, papír, 272 x 211 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 285

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.14] Rembrandt van Rijn (1606-1669): „Six hídja”

1645

rézkarc, papír, 130 x 224 mm

Washington DC, The National Gallery of Art, Rosenwald Gyűjtemény

B. 208

Kép forrása: nga.gov

[3.15] Domenico Ghirlandaio (1448-1494):
Keresztelő Szent János születése (részlet: az ún. "Nimfa")
1486
freskó, 450 cm széles
Firenze, Sta Maria Novella, Cappella Tornabuoni
Kép forrása: Wikimedia Commons

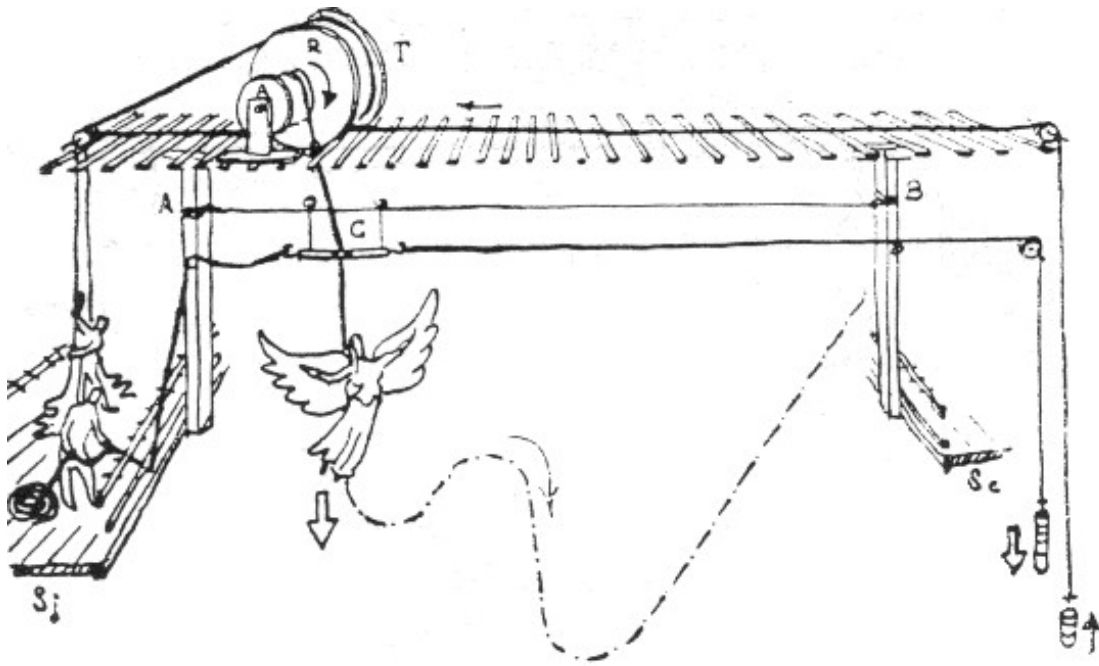
[3.16] Ismeretlen mester (Timomakhosz nyomán?) *Medea gyermekeivel*

i.sz. 62-79 k.

freskó, 127 x 104 cm

Egykor Pompei, Casa dei Dioscuri,
ma Nápoly, Museo Archeologico Nazionale

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.17] 17. századi színpadi reptető szerkezet (rekonstrukció)

Kép forrása: static.kunstelo.nl/ckv2/hof/hofcultuur/lessen2/muziek/camerata.htm

[3.18] Medea megöli gyermekeit és elrepül sárkányok vontatta kocsiján;

az ún. Medea-szarkofág középső panelreliefjének részlete

Róma, i.sz. 140-150 k.

Berlin, Pergamonmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.19] Illusztráció Jan de Vos (1610-1667) *Medea* c. tragédiájához
Amsterdam, 1667
Kép forrása: GOMBRICH 1981, 320.

[3.20] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A kufárok kiűzése a templomból*
1635
rézkarc, papír, 137 x 168 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B. 69
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.21] Rembrandt: *Mordecháj diadala*

1641 k.

rézkarca, hidegtű, papír, 176 x 220 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 40

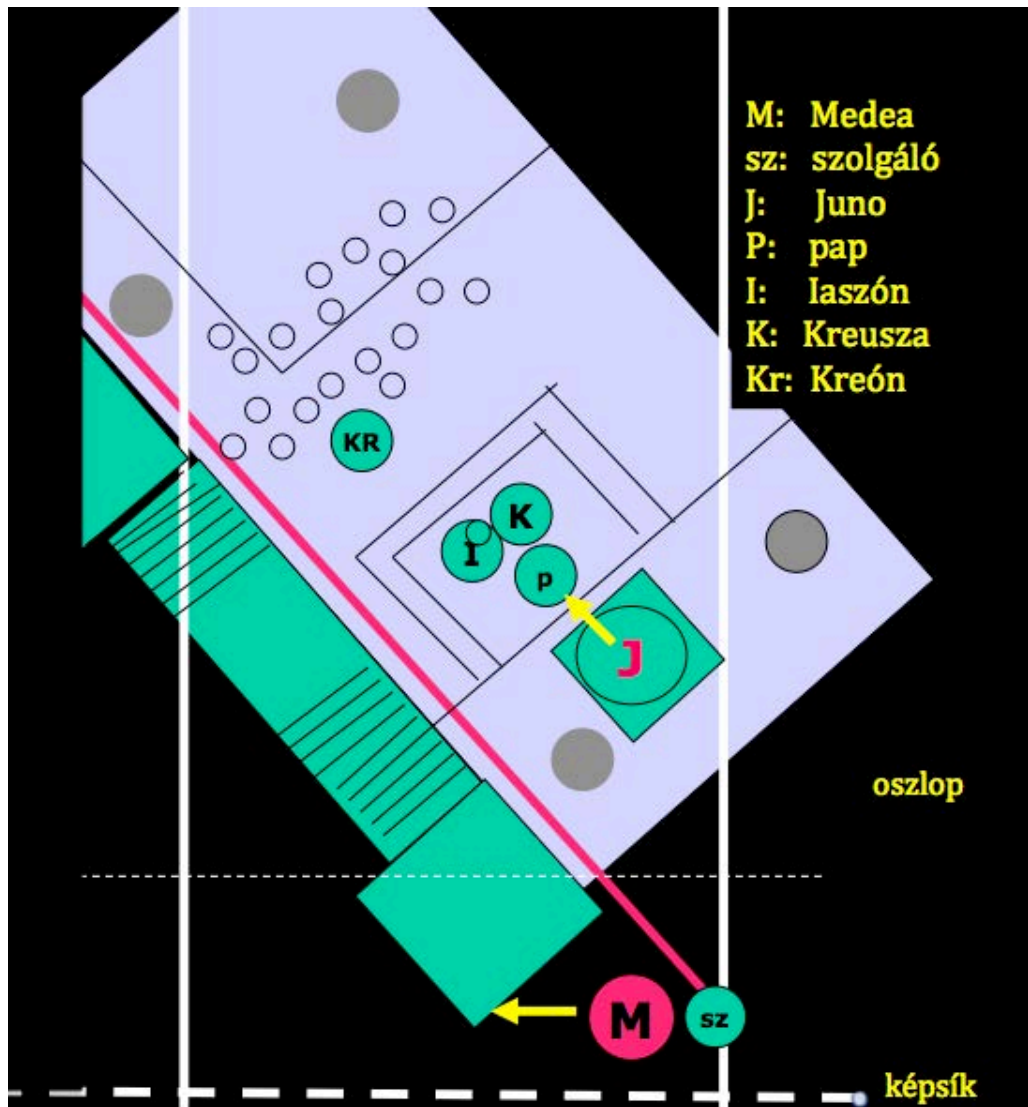
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.22] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Iaszón és Kreuzza esküvője (Medea)*, az [1.10] részlete

[3.23] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Iaszón és Kreusza esküvője (Medea)*, az [1.10] részlete

[3.24] A templomtér virtuális alaprajzának rekonstrukciója a *Iaszón és Kreusza esküvője (Medea)* c. képen, [1.10] Rényi András rekonstrukciója

[3.25] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Péter és Pál meggyógyítják a sántát a Templom kapujában*

1659

rézkarca, hidegtű, papír, 180 x 217 mm
Amszterdam, Rijksmuseum

B. 94

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.26] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Iaszón és Kreusza esküvője (Medea)*, az [1.10] részlete

[3.27] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Juno*

1662-65

olaj, vászon, 127 x 107,5 cm

Los Angeles, Hammer Museum

CORPUS VI:252. CORPUS III 1982: no. A108; BRE.498; GER.74

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.28] Rembrandt antik istenségeket (*Vénusz és Cupido, Juno és Pallas Athéné*) ábrázoló, 1657 k. megkezdett munkáinak méret és tekintet-deixis szerint lehetséges egységes elrendezése (A Rembrandt Research Project rekonstrukciója)
Kép forrása: rembrandtresearchproject.org

[3.29] Edgar Degas (1834-1917): *Két táncosnő belép a színpadra*
1877-1878
pasztell, monotípiá, papír, 181 x 350 mm
Cambridge, MA, Harvard Art Museum, Grenville L. Winthrop hagyatéka
Kép forrása: harvardartmuseums.org

[3.30] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Juno és Medea; a Iaszón és Kreuzsa esküvője (Medea) c. kép [1.10] részlete*

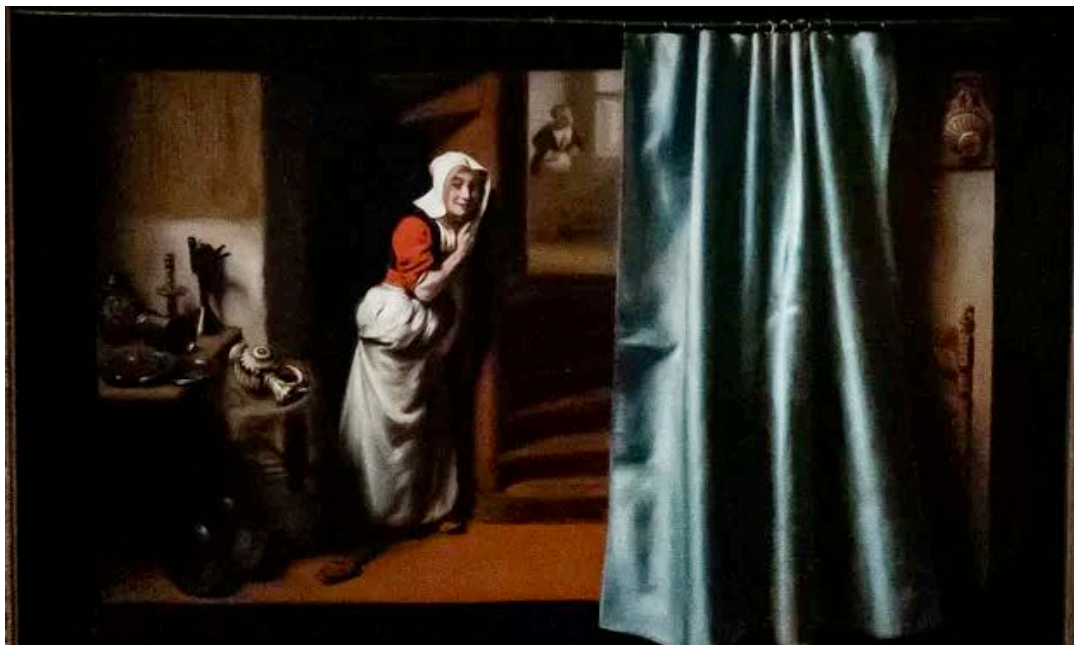
[3.31] Nicolaes Maes (1634-1693): *A hallgatózó*

1657

olaj, vászon, 92,5 x 122 cm

Dordrecht, Dordrechts Museum

Kép forrása: wikiart.org

[3.32] Nicolaes Maes (1634-1693): *A hallgatózó*

1655

olaj, fa, 46,3 x 72,2 cm

Magángyűjtemény

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.33] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus Emmausban*

1628 k.

olaj, vászon, 39 x 42 cm

Párizs, Musée Jacquemart-André

CORPUS VI 25; CORPUS I A16; HdG 147, BRE 539; GER 14.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.34] Adam Elsheimer (1578-1610): *Jupiter és Merkúr Philemon és Baucis házában*
 1608-9 k.
 olaj, rézlemez, 169x224 mm
 Drezda, Staatliche Kunstsammlungen
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.35] Hendrick Goudt (1583-1648) Adam Elsheimer nyomán: *Jupiter és Merkúr Philemon és Baucis házában*
 1612
 rézmetszet, papír, 228x240 mm
 Magángyűjtemény
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.36] Caravaggio (1571-1610): *Az emmausi vacsora*

1605

olaj, tempera, vászon, 141 x 196,2 cm

London, The National Gallery

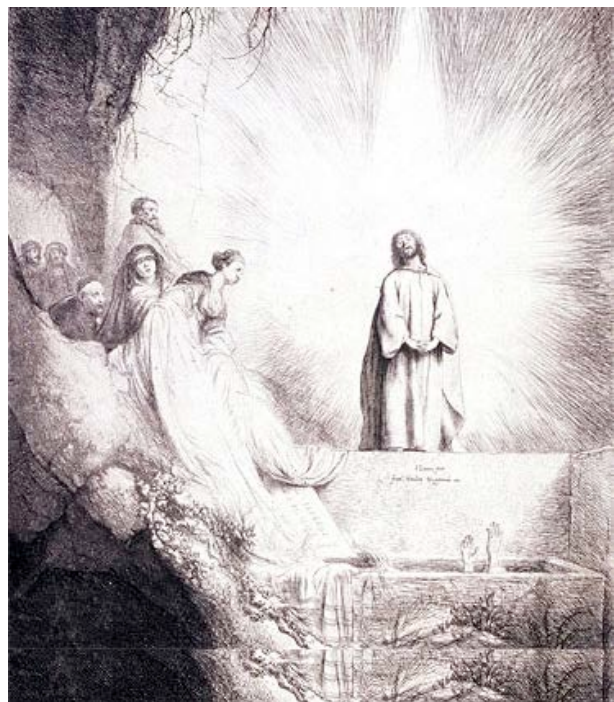
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.37] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus Emmausban* [3.33] részlete

[3.38] Aegidius Sadeler II (1570 k.-1629): *Tintoretto Utolsó vacsorája (1566) a velencei S. Trovasoban*
 rézmetszet, papír, 251 x 420 mm
 Philadelphia, Pennsylvania, Philadelphia Museum of Art
 Kép forrása: philamuseum.org

[3.39] Jan Lievens (1607-1674): *Lázár feltámasztása*
 1630-1631
 rézkarc, papír, 356 x 331 mm
 Amszterdam, Rijksmuseum
 Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.40] Rembrandt: *Lázár feltámasztása/Sírbatétel*

1630, átdolgozva 1635 k.

vöröskréta, fehér fedőfesték, papír, 280 x 203 mm

London, British Museum

Ben.17, SL.103

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.41] Giovanni Benedetto Castiglione (1609-1664): *Lázár feltámasztása* 1645-1650
rézmetszet, papír, 220 x 314 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[3.42] Salvatore Castiglione (1620-1676): *Lázár feltámasztása*
1645
rézkarc, papír, 111 x 181 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[3.43] Johann Georg Trautmann (1713-1769): *Lázár feltámasztása*

1759 k.

rézkarc, 210 x 167 mm

Philadelphia, Pennsylvania, Philadelphia Museum of Art

Kép forrása: philamuseum.org

[3.44] John Bulwer (1606-1656): *Chirologia and Chironomia*

London: Thomas Harper, 1644.

az *exclamationem aptat* ábrája

Washington DC, Folger Shakespeare Library

Kép forrása: publicdomainreview.org

[3.45] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Hitetlen Tamás*

1634

olaj, fa, 53 x 50 cm

Moszkva, Puskin Múzeum

CORPUS VI 127; CORPUS II A90; HdG 148, BRE 552; GER 67.

Kép forrása: Wikimedia Commons

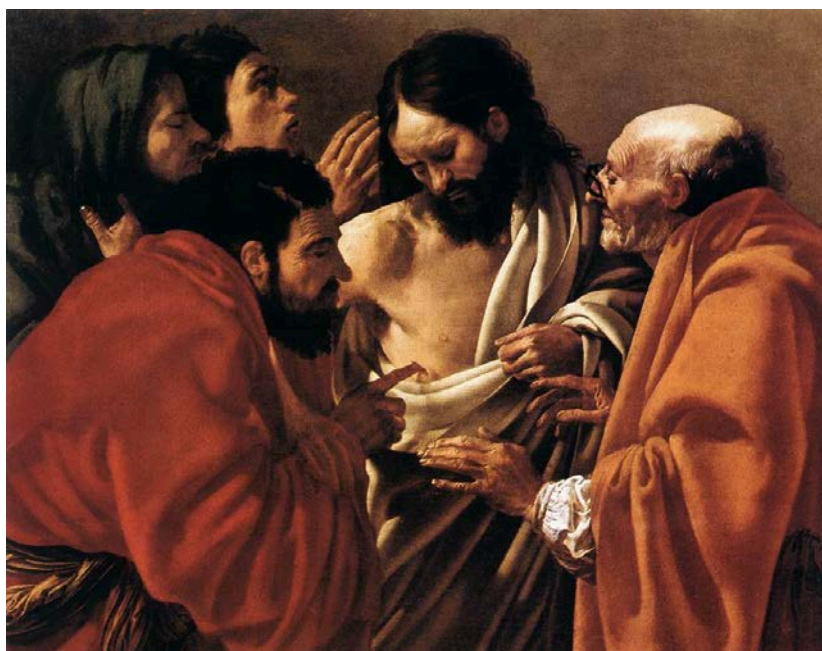
[3.46] Caravaggio (1571-1610): *Hitetlen Tamás*

1602-1603

olaj, vászon, 107 x 146 cm

Potsdam, Schloss Sanssouci

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.47] Hendrik ter Brugghen (1588-1629): *Hitetlen Tamás*, 1622
olaj, vászon, 108,8 x 136,5 cm
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.48] Matthias Stom (1600 k.-1652): *Hitetlen Tamás*
1641-49
olaj, vászon, 125 x 99 cm
Madrid, Museo del Prado
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.49] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus tanítványai között* 1634
fekete és vörös kréta, toll, biszter, barna, sárga, vörös és fehér fedő festék, papír, 357 x 478 mm
Haarlem, Teylers Museum
Ben.89
Kép forrása: pubhist.com

[3.50] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztus megjelenik az apostoloknak* 1656
rézkarc, papír, 12 x 211 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B. 89
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.51] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Hitetlen Tamás*

1654 k.

toll, barna tinta, papír, 150 x 240 mm

Párizs, Musée du Louvre

Ben.1010

Kép forrása: Wikimedia Commons

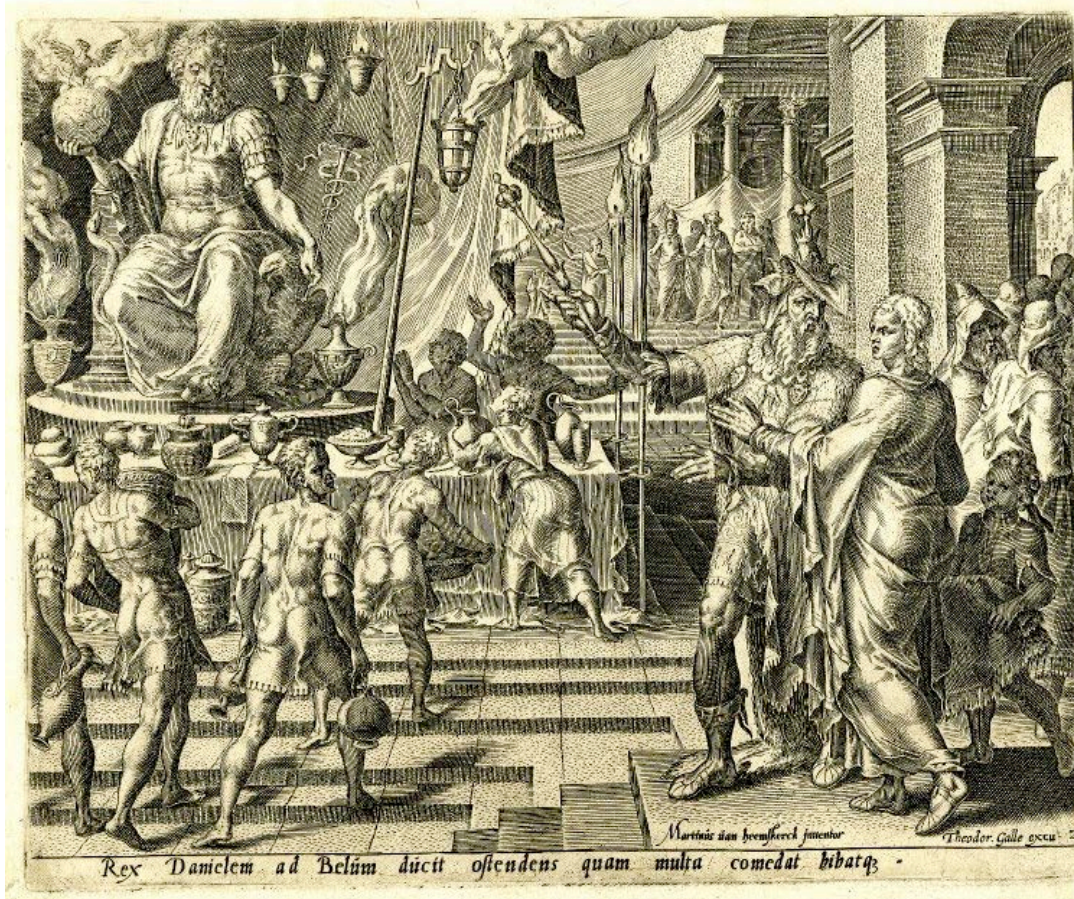
[3.52] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán:
Bél és a sárkány története, *Daniel regi suo Cyro declara se simulachra manufacta non coler*
("Dániel kijelenti királyának, Kürosznak hogy a kézzel csinált hasonmást ő nem tiszteli")

1565

rézmetset, 200 x 246 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.53] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán:

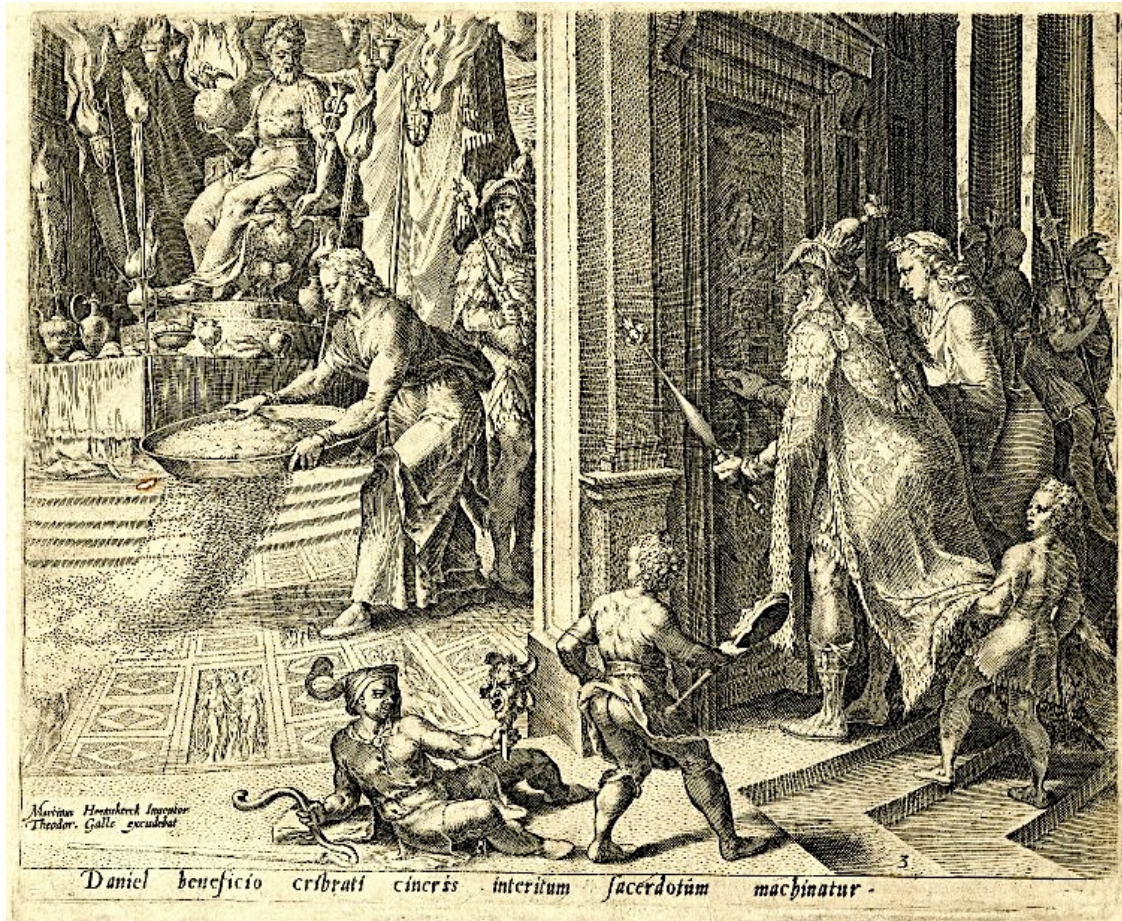
Rex Danielem ad Belum ducit ostendens quam multa comedit bibitque
("A király Bélhez vezeti Dánielt hogy megmutassa, milyen sokat eszik és iszik")

1565

rézmetszet, papír, 200 x 246 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.54] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574)

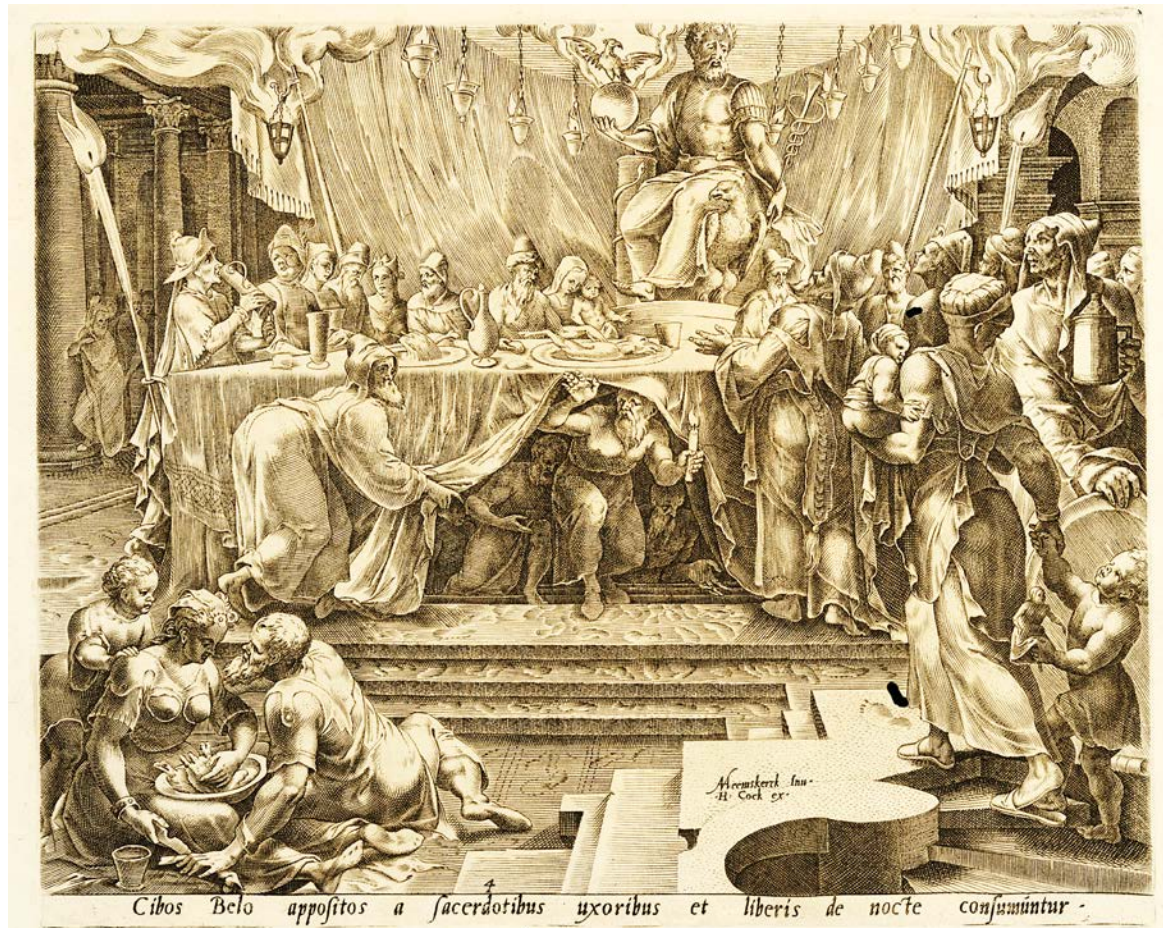
nyomán: *Daniel beneficio cribrati cineris interitum sacerdotum machinatur*
("Rostált hamu révén Dániel kieszközli a papok bukását")

1565

rézmetszet, papír, 200 x 246 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.55] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574)
nyomán: *Cibus Belo appositus a sacerdotibus uxoribus et liberis de nocte consumuntur*
("A Bélnek kihelyezett ételt éjszaka a papok, feleségeik és gyerekeik fogyasztják el") 1565
rézmetszet, papír, 200 x 246 mm
London, British Museum
Kép forrása: britishmuseum.org

[3.56] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574)
nyomán: *Daniel ostendens Regi clandestinum introitum dolum sacerdotum aperit* ("Dániel
felfedi a papokat és megmutatja a királynak a rejtett bejáratot")

1565

réz metszet, papír, 200 x 246 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.57] Hieronymus Cock (1518-1570) Maerten van Heemskerck (1498-1574)
nyomán: *Rex iratus sacerdotes interficere iubet, Danielque Belum cum templo subuertit*
(A király parancsot ad a papok megölésére, Dániel leromboltatja a szobrot a templommal)

1565

rézmetszet, papír, 200 x 246 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[3.58] Philips Galle (1537-1512) Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán: *Olympy Iovis Simulacrum*. Az olympiai **Zeus szobor**; Az ókori világ hét csodája c. sorozatból

1572

rézmetset, papír, 212 x 262 mm

Washington DC, The National Gallery of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.59] Peter Paul Rubens (1577-1640): *Az eucharisztia győzelme az idolátria fölött*

1626

olaj, fa, 86 x 105 cm

Madrid, Museo del Prado

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.60] a [3.59] részlete

[3.61] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Mordecháj diadala*

1641

rézkar, hidegtű, papír, 176 x 200 mm
Amsterdam, Rijksmuseum

B. 40

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.62] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Mária halála*

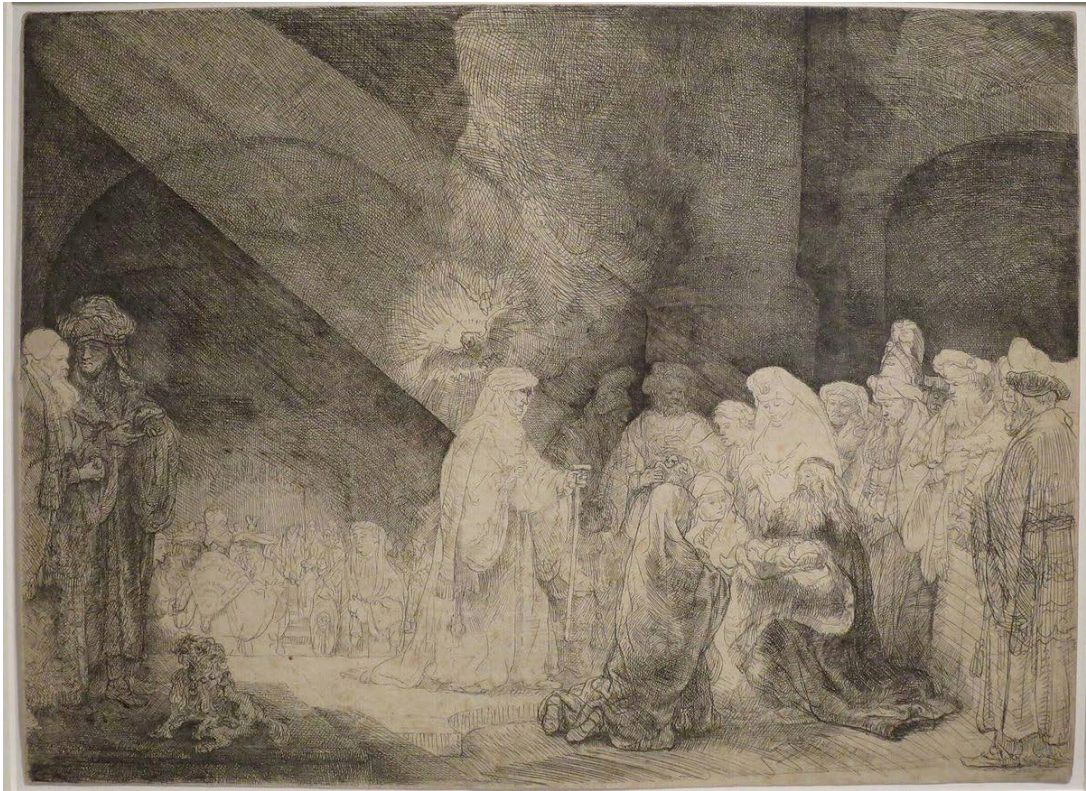
1639

rézkarc, hidegtű, papír, 410 x 314 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.99

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.63] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus bemutatása a templomban ("Simeon éneke")*

1639

rézkarc, hidegtű, papír, 213 x 290 mm

Honolulu, Honolulu Museum of Art

B.49

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.64] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Menekülés Egyiptomba*

1644

rézkarca, hidegtű, papír, 92 x 59 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.57

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.65] A [3.61] részlete

[3.66] Lucas van Leyden (1494-1533): Mordecháj diadala

1515

rézmetszet, papír, 210 x 287 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[3.67] Pieter Lastman (1583-1633): Mordecháj diadala

1624

olaj, vászon, 58 x 83 cm

Amszterdam, Museum van het Rembrandthuis

Kép forrása: Wikimedia Commons

**[3.68] Rembrandt (?) - Gerbrand van den Eeckhout (1621-1674) (?): Mordecháj
diadala Lastman nyomán**

1664?

toll, ecset, papír

korábban: Bréma, Kunsthalle

B.1

Kép forrása: rembrandtcatalogue.net, Benesch 1 (hozzáférés: 2023 április 22).

[3.69] Carel Fabritius (1622-1654)(?) Rembrandt nyomán: *Mordecháj diadala* 1640 k.
toll, papír, 188 x 263 mm
Wrocław, Ossolineum
Kép forrása: The Rembrandt Database

[3.70] Gerbrand van den Eeckhout (1621-1674): *Mordecháj diadala*
1664
olaj, vászon, 99 x 124,5 cm
Mount Stuart, Bute Collection
Kép forrása: pubhist.com

[3.71] Jacob Matham (1571-1631): *Tintoretto Szent Márk csodája festményének (1548) reprodukciója*
1590-1599 k.
rézmetszet, papír, 428 x 590 mm
Koppenhága, Statens Museum fur Kunst
Kép forrása: open.smk.dk

[3.72] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A Mordecháj diadala* [3.62]
oldalfordítva

[3.73] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Krisztust a sírhoz viszik*
1645 k.
rézkarc, hidegtű, papír, 132 x 107 mm
London, The British Museum
B.84
Kép forrása: Wikimedia Commons

**[3.74] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az amszterdami polgárórség lövész-milíciája*
kivonul Frans Banning Cocq kapitány és Willem van Ruytenburgh hadnagy vezetésével
*(“Éjjeli őrzőrat”)***

1642

olaj, vászon, 363 x 438 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS VI 190; CORPUS III A146; HdG 925, BRE 410; GER 239.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.75] Gerrit Lundens (1622-1686) kisméretű másolata
Rembrandt *“Éjjeli őrzőjárat”-áról* a csonkolás arányainak jelölésével
1642-1655
olaj, vászon, 66,5 x 85,5 cm
Amszterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.76] A [3.61] részlete

[3.77] A [3.61] részlete

[3.78] A [3.61] részlete

[3.79] Philips Galle (1537-1612) Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán:

Ahasvérus parancsba adja Hámánnak, hogy ünnepelje Mordecháj

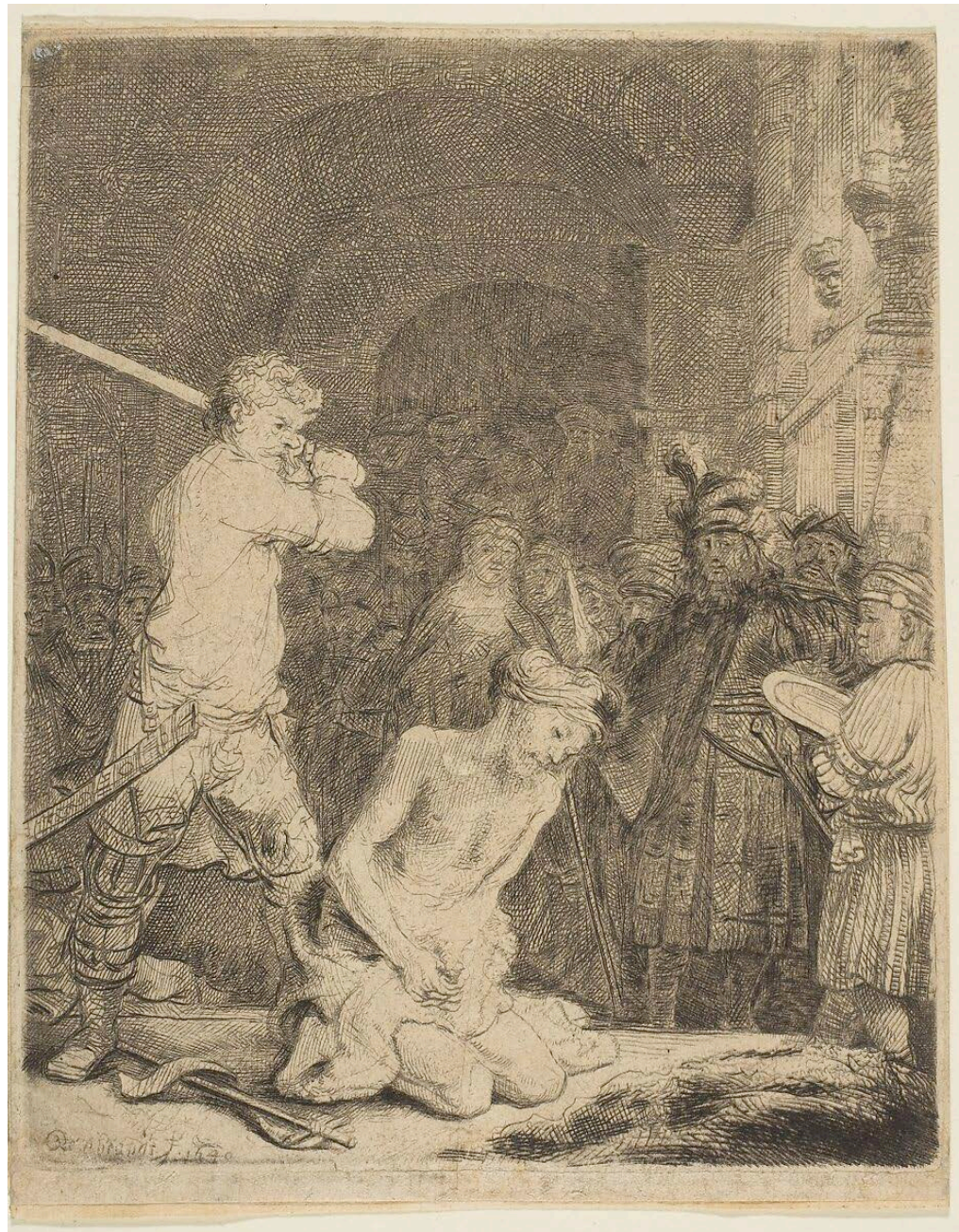
Az Eszter könyv-illusztráció-sorozatának (Hollstein Vol. VIII, 248-277) 7. lapja

1564

rézmetset, papír, 206 x 250 mm

Brüsszel, Bibliothèque Royale de Belgique

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.80] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Keresztelő Szent János fejevétele*
1640
rézkarc, hidegtű, papír, 127 x 102 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B.92
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.81] Anthonis van Dyck (1559-1641): *I. Károly angol király Monseigneur de St. Antoine kíséretében*

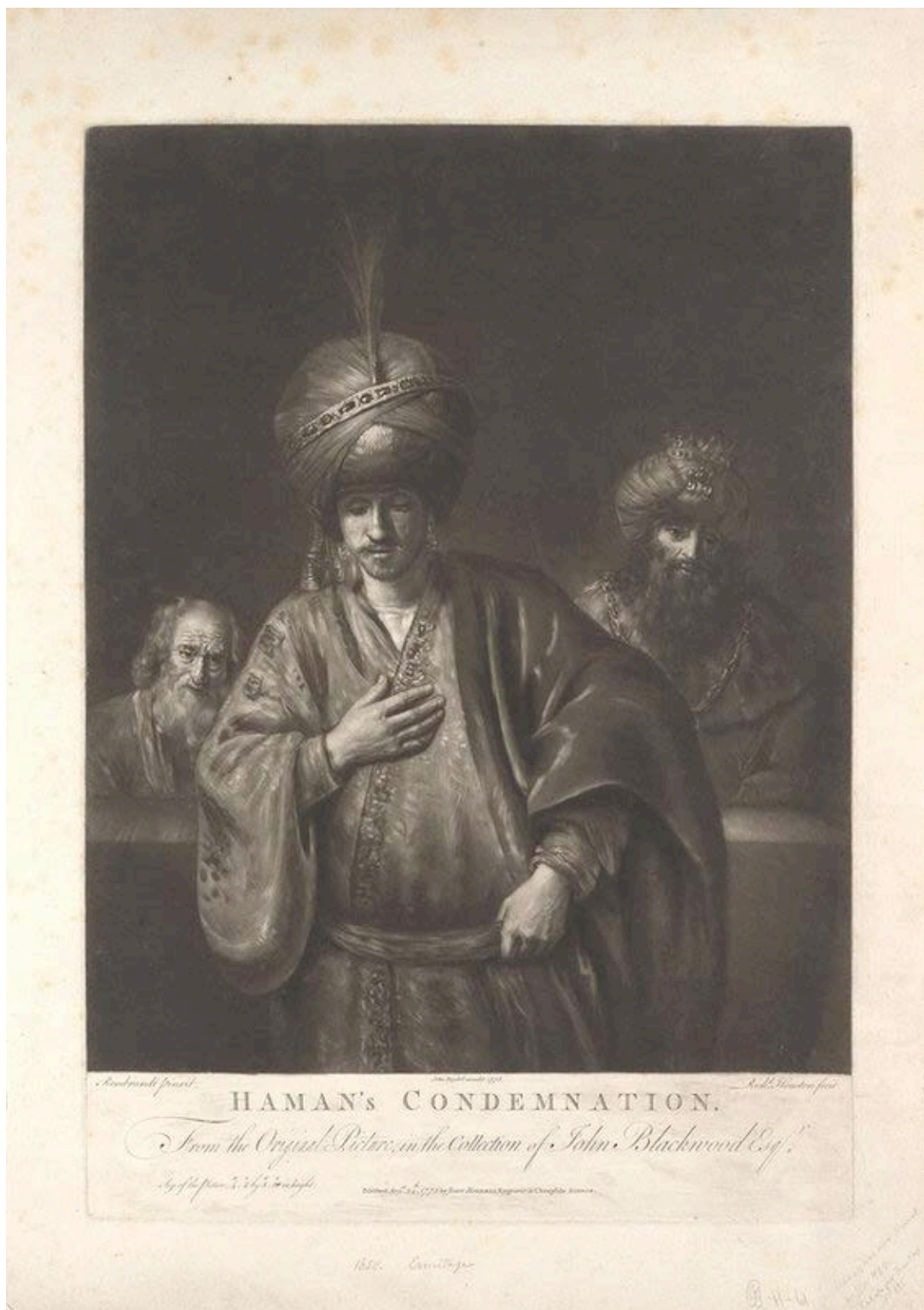
1633

olaj, vászon, 370 x 265 cm

Windsor, Windsor Castle, The Queen's Gallery

Ben.95.

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art Project

[3.82] Richard Houston (1721?-1775) Rembrandt van Rijn (1606-1669) nyomán:
Hámán bukása
Kiadta: John Boydell, 1775
mezzotinto, papír, 505 x 356 mm
London, British Museum
Kép forrása: britishmuseum.org

[3.83] Rembrandt műhelye: *Hámán elítélése*

1635-1660

olaj, vászon, 236 x 186 cm

Bukarest, Muzeul Național de Artă al României

CORPUS VI -; CORPUS III, B 9

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.84] Pieter Lastman (1580-1633): *Dávid és Uriás*

1619

olaj, fa, 51,1 x 61,3 cm

Detroit, Detroit Institute of Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.85] Pieter Lastman(1580-1633): *Dávid és Uriás*
1619

olaj, fa, 42,8 x 63,3 cm

New York, The Leiden Collection

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.86] Christoph Weigel (1654-1725):
Ahasvérus parancsba adja Hámánnak, hogy ünnepelje Mordechájt

1695

rézmetset, papír

Christoph Weigel: Biblia Ectypa, Augsburg, 1695

Varsó, Biblioteka Narodowa

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.87] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép*

1652

olaj, vászon, 112 x 81,5 cm

Bécs, Kunsthistorisches Museum

CORPUS VI 224; CORPUS IV 8; HdG 580, BRE 42; GER 308.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.88] Ismeretlen pompeiji festő: *Iphigenia feláldozása*
talán Timanthés (i.e. 4. sz.) nyomán
i.sz. 60-79 k.
freskó, 140 x 138 cm
Nápoly, Museo Archeologico Nazionale
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.89] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Péter tagadása*

1660

olaj, vászon, 154 x 169 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS VI 284; HdG 121, BRE 594; GER 354

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.90] Philips Galle (1537-1612) Maerten van Heemskerck (1498-1574) nyomán:
Sámson menyegzője
1560 k.
rézmetszet, átm. 267 mm
Kép forrása: HOLLSTEIN VII, 74, no. 35

[3.91] id. Pieter Bruegel (1525-1669): *Parasztlakodalom*
1566-69
olaj, fa, 114 x 164 cm
Bécs, Kunsthistorisches Museum
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.92] Pieter van der Heyden (1530-1572) id. Pieter Brueghel nyomán:
Parasztlakodalom
 1570 után
 rézmetszet, papír, 380 x 433 mm
 New York, The Metropolitan Museum of Art
 Kép forrása: metmuseum.org

[3.93] Giovanni Pietro da Birago(1473-1513): **Leonardo Utolsó vacsorája kutyával**
 1500 k.
 rézmetszet, papír, 213 x 440 mm
 New York, The Metropolitan Museum of Art
 Kép forrása: metmuseum.org

[3.95] Jacob Gerritsz. Van Hasselt (1598-1674): *Sámson lakodalma (?)*: Jochum Berntsen van Haecken és felesége, Grietje Hermans van Hasselt kettős portrait histórié-ja

1636

olaj, vászon, 102 x 135 cm

Utrecht, Centraal Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.96] Jan Pynas (1583-1631): *Péter tagadása*

1629

barna tinta, szépia, papír, 205 x 325 mm
Amszterdam, P. and N. de Boer Gyűjtemény
Kép forrása: The Rembrandt Database

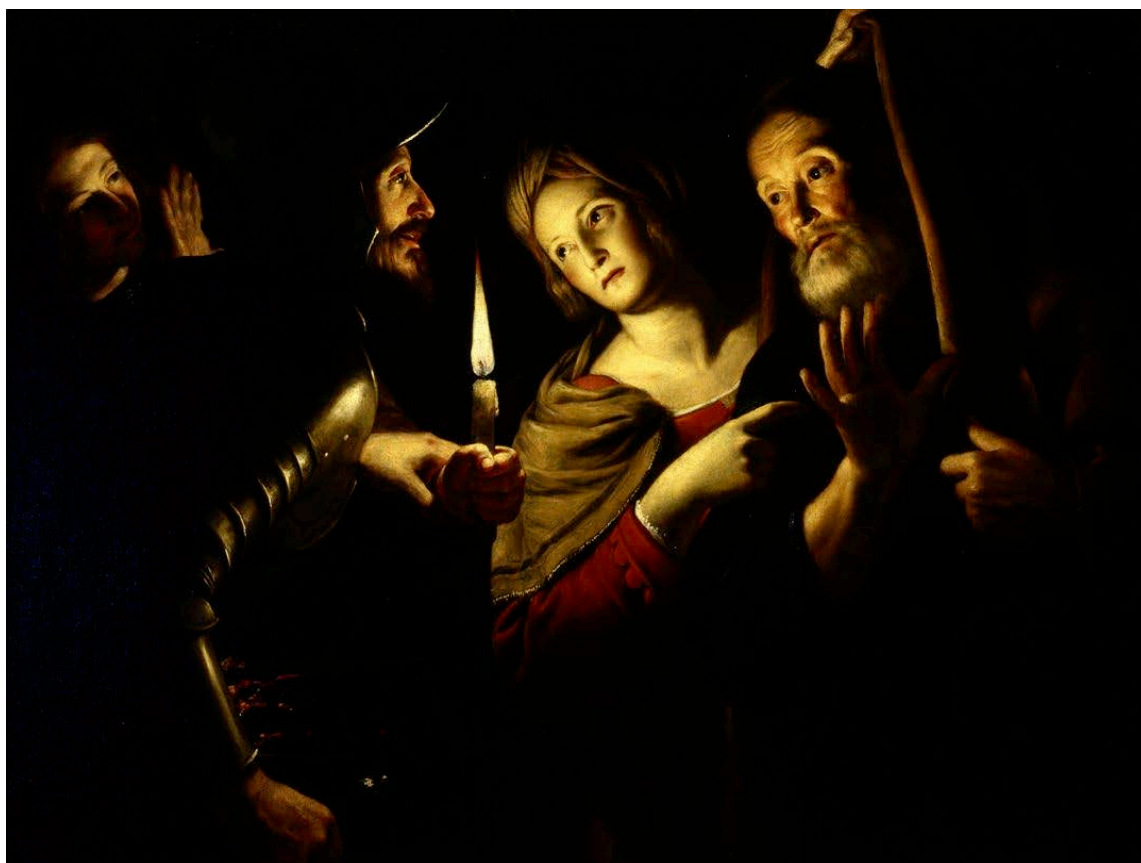
[3.97] Caravaggio (1571-1610): *Péter tagadása*

1609-1610

olaj, vászon, 94 x 125 cm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.98] Az ún. "Fáklyafény" mestere (Jacomo Mester): *Péter tagadása*

1630-as évek

olaj, vászon, 95,5 x 127 cm

Pennsylvania, Pennsylvania State University, Palmer Museum of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.99] Dirck van Baburen (1595-1624): *Péter tagadása*

1624

olaj, vászon, 87 x 105 cm

Krakkó, Muzeum Narodowe w Krakowie

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.100] Jusepe de Ribera (1579-1620) : Péter tagadása

1615-1616

olaj, vászon, 163 x 233 cm

Róma, Galleria Nazionale d'Arte Antica, Palazzo Corsini

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.101] Bartolommeo Manfredi (1582-1622): *Péter tagadása*

1615-1616

olaj, vászon, 166 x 232 cm

Braunschweig, Herzog Anton Ulrich Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.102] Nicolas Tournier (1590-1639): *Péter tagadása*

1625-1626

olaj, vászon, 172 x 252 cm

Madrid, Museo del Prado

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.103] Georges de la Tour (1593-1652): *Péter tagadása*

1650

olaj, vászon, 120 x 161 cm

Nantes, Musée des Beaux-Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.104] Carlo Saraceni (1579-1620): *Péter tagadása*
1610-1615

olaj, vászon, n. a.

Róma, Pinacoteca Vaticana

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.105] A [3.102] részlete

[3.106] Gerrit van Honthorst (1592-1656): *Péter tagadása*

1612-1620

olaj, vászon, 150 x 197 cm

Rennes, Musée des Beaux-Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.107] Gerard Seghers (1591-1651): *Péter tagadása*

1620

olaj, vászon, 136 x 112,5 cm

Magántulajdon

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.108] Andries Pauli (1600-1639): Péter tagadása, metszetmásolata Gerard Seghers festménye [3.107] nyomán
1620-1639 k.
rézmetszet, papír, 284 x 236 mm
Philadelphia, Philadelphia Museum of Art
Kép forrása: pliamuseum.org

[3.109] Gerard Seghers (1591-1651): *Péter tagadása*

1623

olaj, vászon, 157,5 x 227,3 cm

Raleigh, North Carolina Museum of Art

Kép forrása: Google Art Project

[3.110] Rembrandt: *Péter tagadása*

1655

biszterezett toll, barna tinta, fehér fedőfesték, papír, 180 x 255 mm

Párizs, École des Beaux-Arts

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.111] Rembrandt-tanítvány: *Péter tagadása*
vöröstinta toll, fehér fedőfesték, papír, 76x 116 mm
Weimar, Goethe Nationalmuseum
Kép forrása: The Rembrandt Database

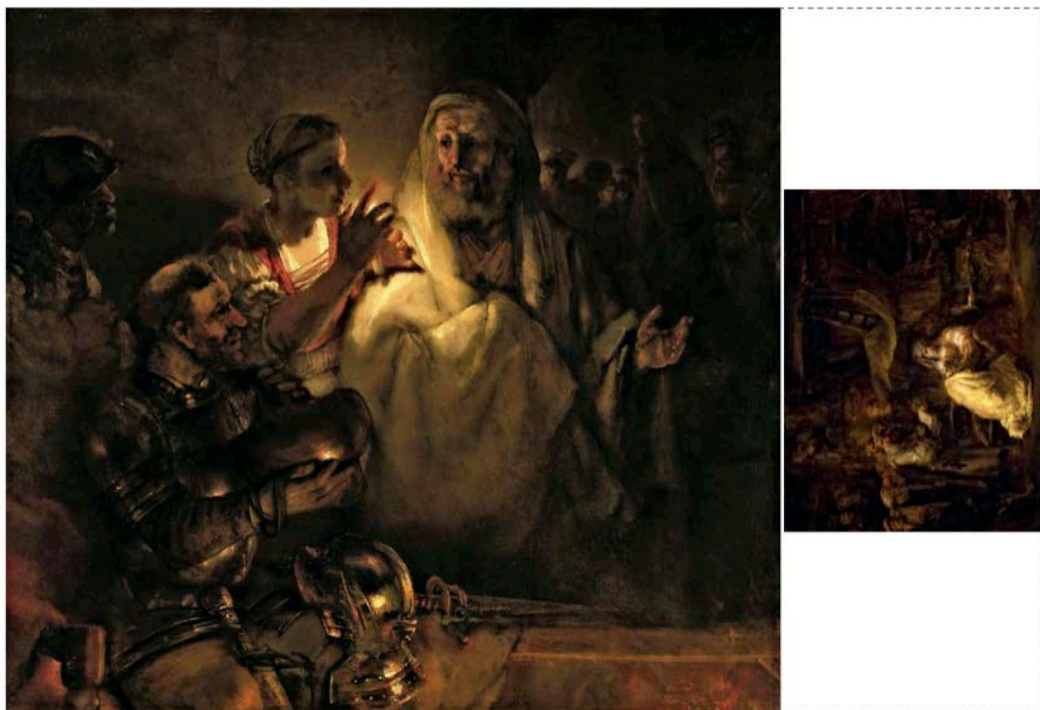
[3.112] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Péter tagadása*

1660

toll, papír, 84 x 111 mm

Madrid, Biblioteca Nacional

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.113] **A Péter tagadása** vásznának valószínű eredeti mérete és a **Körülmetélés** elhelyezkedése a levágott sávon (Ernst van de Wetering rekonstrukciója)

Kép forrása: Forrás: **CORPUS V. 2011**, 648.

[3.114] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*

1660-1663

olaj, vászon, 262 x 206 cm

Szentpétervár, Hermitage

CORPUS VI 320; HdG 112, BRE 598, GER 598

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.115] Philip Galle (1537-1612) Maerten van Heemskerck (1498-1574) rajza után:
A tékozló fiú hazatérése

1562

rézmetset, papír, 207 x 250 mm
Brüsszel, Bibliothèque royale de Belgique
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.116] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*

1636

rézkarca, papír, 156 x 138 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

B.91

Kép forrása: metmuseum.org

[3.117] Dirck Volckertz Coornhert (1522-1590) Maerten van Heemskerck után: *A tékozló fiú hazatérése*

1548 k.

fametszet, papír, 247 x 185 mm

Washington DC, The National Gallery of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.118] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*

1642 k.

toll, ecset, barna tinta és biszter, fehér fedőfesték, papír, 191 x 227 mm

Haarlem, Teylers Museum

Ben. 519

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.119] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*

1656-57

toll, ecset, barna tinta és biszter, fehér fedőfesték, papír, 188 x 267 mm

Drezda, Kupferstichkabinett

Ben. 1017

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.120] Cornelisz. Anthonisz. (1505k.-1553): *A tékozló fiú hazatérése, a Példabeszéd a tékozló fiúról c. sorozatból*

1535-45

fametszet, papír, 243 x 295 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.121] Lucas van Leyden (1494-1533): *A tékozló fiú hazatérése*

1510 k.

rézmetset, papír, 179 x 244 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[3.122] Cornelisz. Anthonisz. (1505k.-1553): *A Szeretet átöleli a hazatért fiút, a Példabeszéd a tékozló fiúról c. sorozat zárólapja*
1535-45
fametszet, papír, 243 x 295 mm
Amsterdam, Rijksmuseum
Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.123] Cornelis Massijs (1510-1562): *A tékozló fiú hazatérése*

1538

olaj, fa, 74,5 x 99,5 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: rijksmuseum.nl

[3.124] Jan Steen (1625/26-1679): *A tékozló fiú hazatérése*

1668-1669

olaj, vászon, 120 x 95 cm

Montreal, Montreal Museum of Art

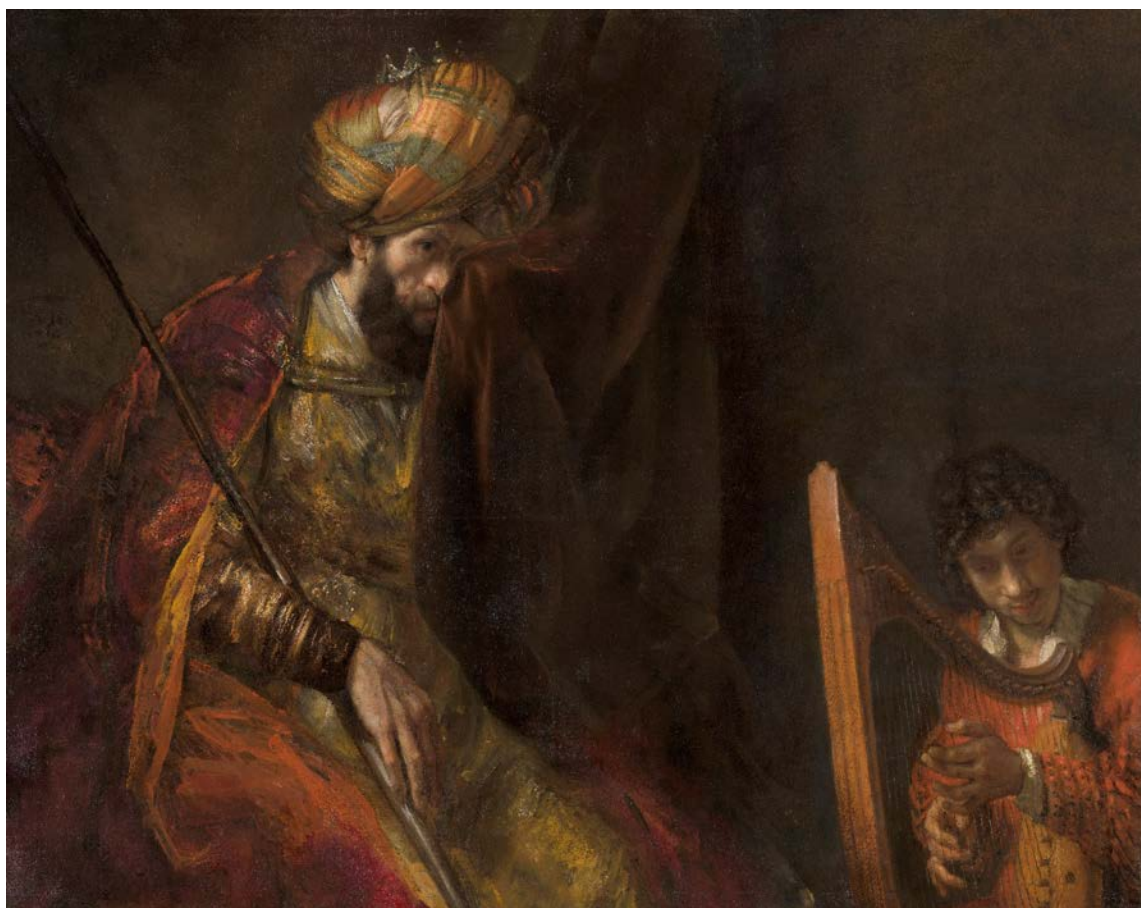
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.125] Jacob de Wet (1610-1671 után): *A tékozló fiú hazatérése*
olaj, fa, 49,5 x 44,5 cm
lappang
Kép forrása: pubhist.com

[3.126] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése* [3.114]
múzeumi in situ, Szentpétervár, Hermitage
Kép forrása: RembrandtPaintings.com

[3.127] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Saul és Dávid*
1645-1652 között
olaj, vászon, 130 x 164,5 cm
Hága, Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis
CORPUS VI 212; HdG 36, BRE 526, GER-
Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.128] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A tékozló fiú hazatérése*, a [3.114] részlete

[3.129] Rembrandt van Rijn (1606-1669): "A zsidó menyasszony" (Izsák és Rebekka)

1665 körül

olaj, vászon, 121,5 x 166,5 cm

Amszterdam, Rijksmuseum

CORPUS VI 312; HdG 929, BRE 416, GER 356

Kép forrása: Wikimedia Commons, Google Art project

[3.130] Gerard Terborch (1617-1681): *A levél*

1660-1665

olaj, vászon, 79,9 x 68 cm

London, Royal Collection

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.131] Willem Kalf (1617-1681): *Csendéletvizekancsóval, edényekkel és gránátmával*

1640-es évek

olaj, vászon, 40,7x 81,3 cm

Los Angeles, J. Paul Getty Museum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.132] Jan Vermeer (1582-1666): *Fiatal lány gitárral (A gitárjátékos)*

1670-1672

olaj, vászon, 53 x 46,3 cm

London, Kenwood House

Kép forrása: Wikimedia Commons

[3.133] Frans Hals (1583-1666): *Jan Asselyn*
1652-1654
olaj, fa, 84,5 x 66x 5 cm
Budapest, Szépművészeti Múzeum
Kép forrása: Wikimedia Commons, WGA

[3.134] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jákobnak megmutatják József véres köntösét*

1637-39

toll, barna tinta, lavírozás, papír, 172 x 155 mm

Berlin, Staatliche Museen, Kupferstichkabinett

Ben.95

Kép forrása: rembrandtcatalogue.net, Benesch 95 (hozzáférés: 2023 április 23)

4. RÉSZ: REMBRANDT ÉS A KÉP HERMENEUTIKÁJA

[4.01] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Szent Jeromos itáliai tájban

1646

rézkarc, hidegtű, papír, 260 x 212 mm

B.104

Amszterdam, Rijksmuseum

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.02] Joachim Patinir (1480k. -1524): *Szent Jeromos a pusztában*

1515

olaj, fa, 127 x 78 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.03] Joannes (1528/32–1605) és Lucas van Doetecum (1530–1605): *Szent Jeromos a pusztában id. Pieter Bruegel nyomán*
1555–57 k.
rézmetszet. karcólótű, papír, 305 x 430 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[4.04] Cornelis Cort (1533-1578): *Szent Jeromos a pusztában Tiziano nyomán*
1565
rézmetszet. karcolótű, papír, 313 x 282 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[4.05] Cornelis Cort *Tiziano nyomán* A. [4.04] részlete

[4.06] Velencei mester (korábban Domenico Campagnolának tulajdonítva),
Rembrandt által átdolgozva: *Dombos táj házakkal és vizimalommal*

16. század

toll, nádtoll, világos- sötétbarna és fekete tinta, barna-szürke lavírozás, fedőfehér
barna papír, 159 x 277 mm

Budapest, Szépművészeti Múzeum

Kép forrása: Szépművészeti Múzeum jóvoltából

[4.07] A [4.03] részlete

[4.08] A [4.01] részlete

[4.09] Rembrandt van Rijn (1606-1669) *Abraham Francen arcképe*

1657

rézkarc, hidegtű, papír, 156x 230 mm
Amszterdam, Rijksmuseum

B.273

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.10] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Szent Jeromos sötét szobában

1642

rézkarca, hidegtű, papír, 150 x 170 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.105

Kép forrása: Wikimedia Commons

**[4.11] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Szent Jeromos itáliai tájban
(előkészítő rajz a B.104-hez, 4.01. kép)**

1646

vörös tinta, toll, barna tus, fehér fedőfesték, papír, 252 x 208 mm,
Hamburg, Kunsthalle

Ben. 886

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.12] Jan Lievens (1607-1674): Bűnbánó Szent Jeromos

1631

rézkarc, papír, 320 x 275 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

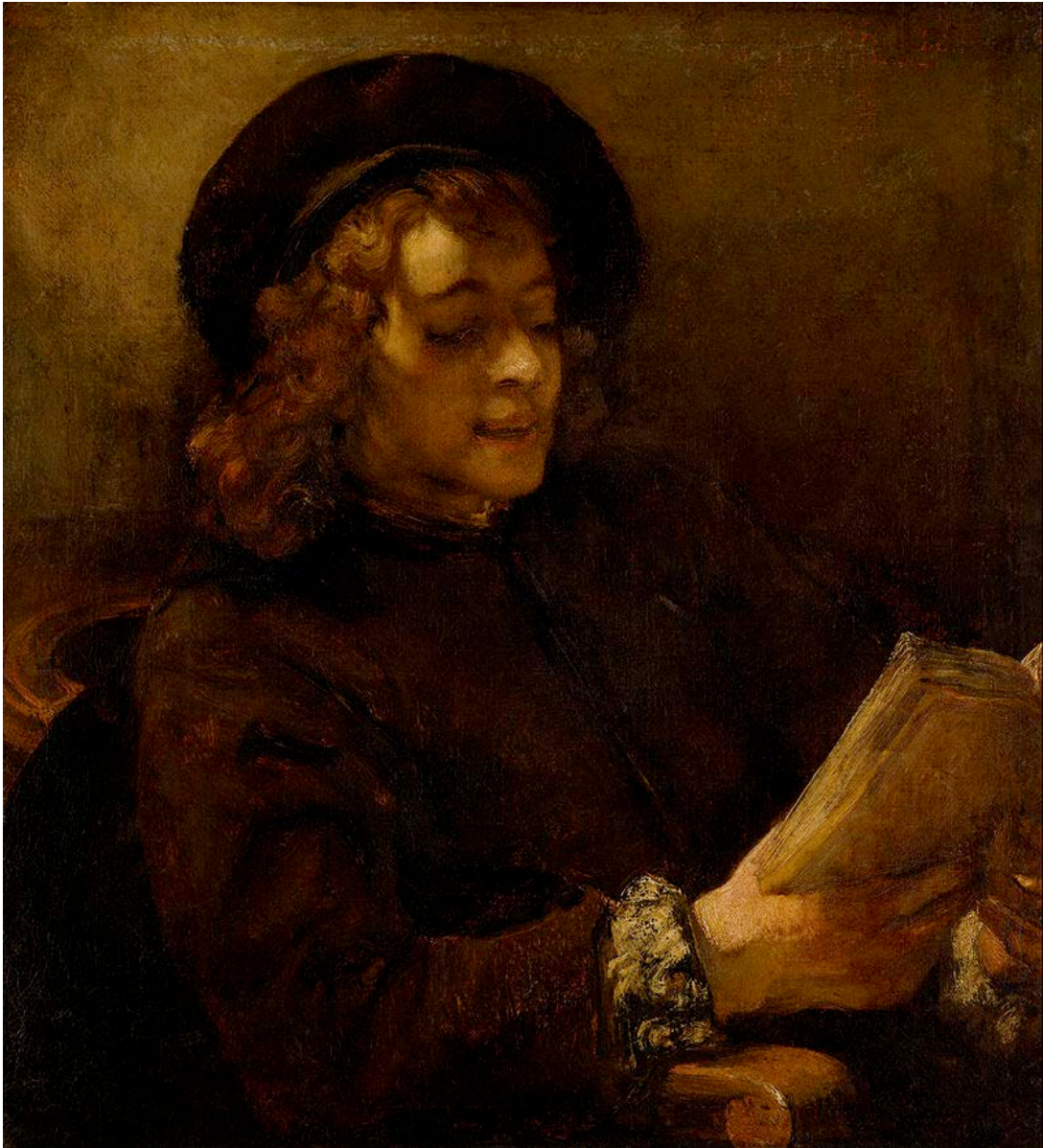
[4.13] Ferdinand Bol (1616-1680): Bűnbánó Szent Jeromos

1644

rézkarca, hidegtű, papír, 286 x 247 mm

Chicago, The Art Institute of Chicago

Kép forrása: artic.edu

[4.14] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az olvasó Titus*

1656-57

olaj, vászon, 70,5 x 64 cm

Bécs, Kunsthistorisches Museum

CORPUS VI 307; HdG 238, BRE 122; GER 335

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.15] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Menekülés Egyiptomba*

1651

rézkarca, hidegtű, papír, 127 x 110 mm
Amsterdam, Rijksmuseum

B.53

Kép forrása: Wikimedia Commons

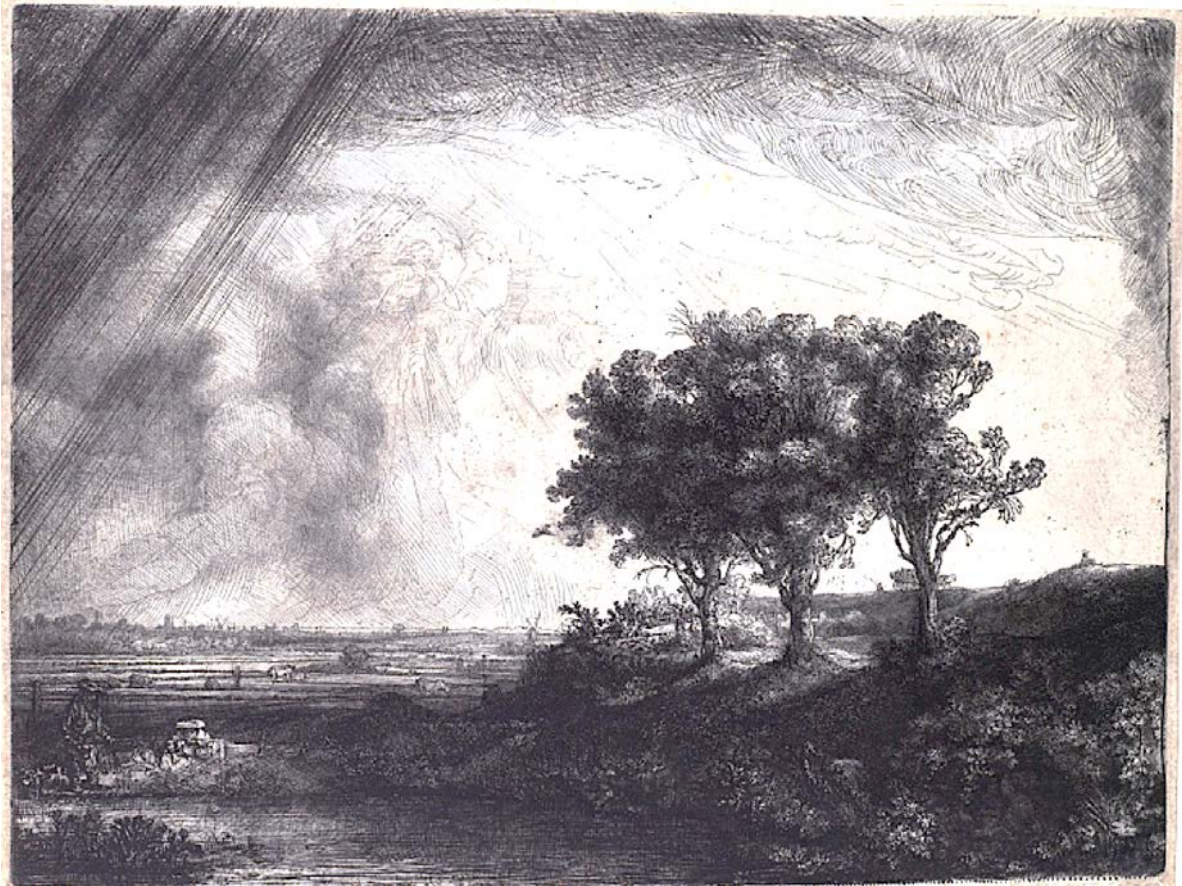
[4.16] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Menekülés Egyiptomba: éjszakai változat*

1651

rézkarca, hidegtű, papír, 127 x 110 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art

B.53

Kép forrása: metmuseum.org

[4.17] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A három fa*

1643

rézkarca, hidegtű, papír, 211 x 283 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.212

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.18] **Marcantonio Raimondi (1480-1534): *Páris ítélete* Raffaello nyomán**
1555-1557 k.
rézmetszet, papír 291 x 437 mm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: metmuseum.org

[4.19] a [4.18] részlete

[4.20] Rembrandt van Rijn (1606-1669: *Levétel a keresztről*

1632-33

olaj, fa, 89,6 x 65 cm

München, Alte Pinakothek

CORPUS VI 107; CORPUS II A 65; HdG 134, BRE 550; GER 65

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.21] Lukás Vostermann (1595-1675): *Levétel a keresztről Rubens oltárképe nyomán*

1620

rézmetset, papír, 584 x 435 mm

London, Victoria and Albert Museum

Kép forrása: vam.ac.uk

[4.22] Joris van Vliet (1606–1669): *Levétel a keresztről Rembrandt festménye* [4.20]
nyomán

1633

rézkar. metszőkés, papír, 522 x 383 mm
Minneapolis, Minneapolis Institute of Art
Kép forrása: artsmia.org

[4.23] Paul Cézanne (1839-1906): *A kertész Vallier portréja*

1906

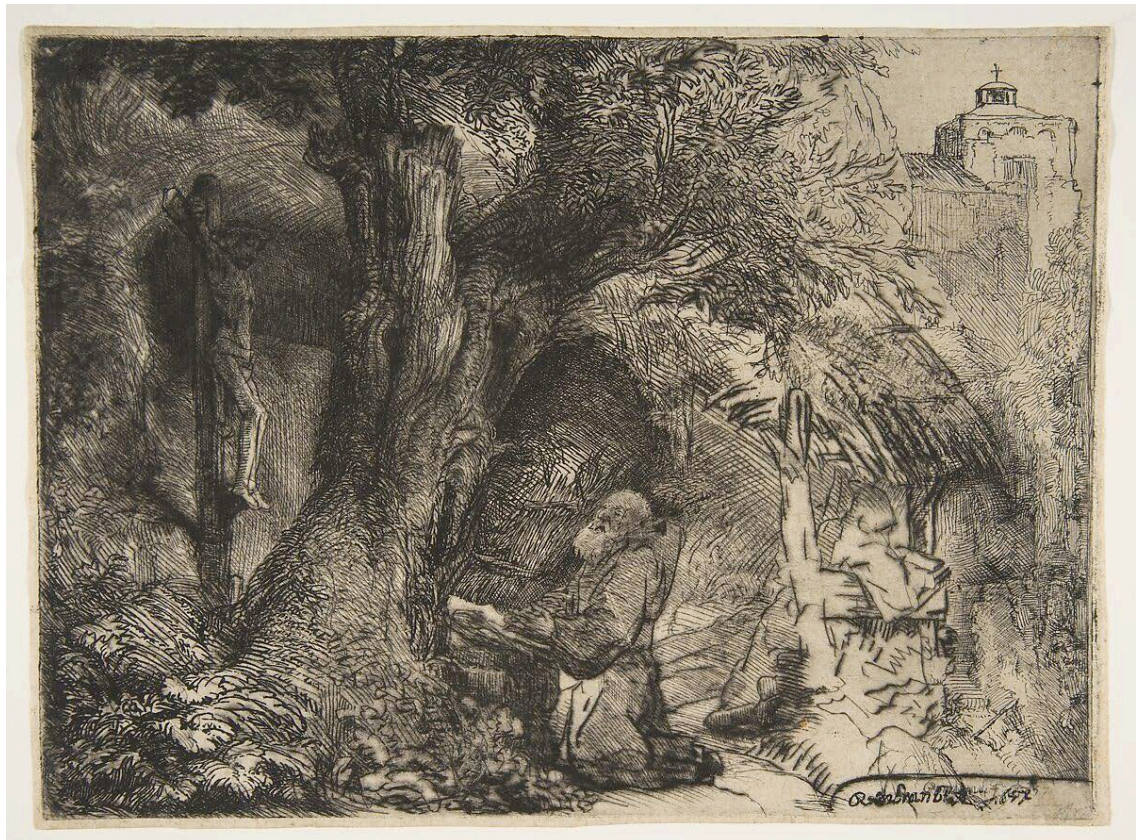
olaj, vászon, 65 x 54 cm

Zürich, Stiftung Sammlung E. G. Bührle

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.24] A [4.01] részlete

[4.25] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Szent Ferenc imádkozik egy fa mögött*

1657

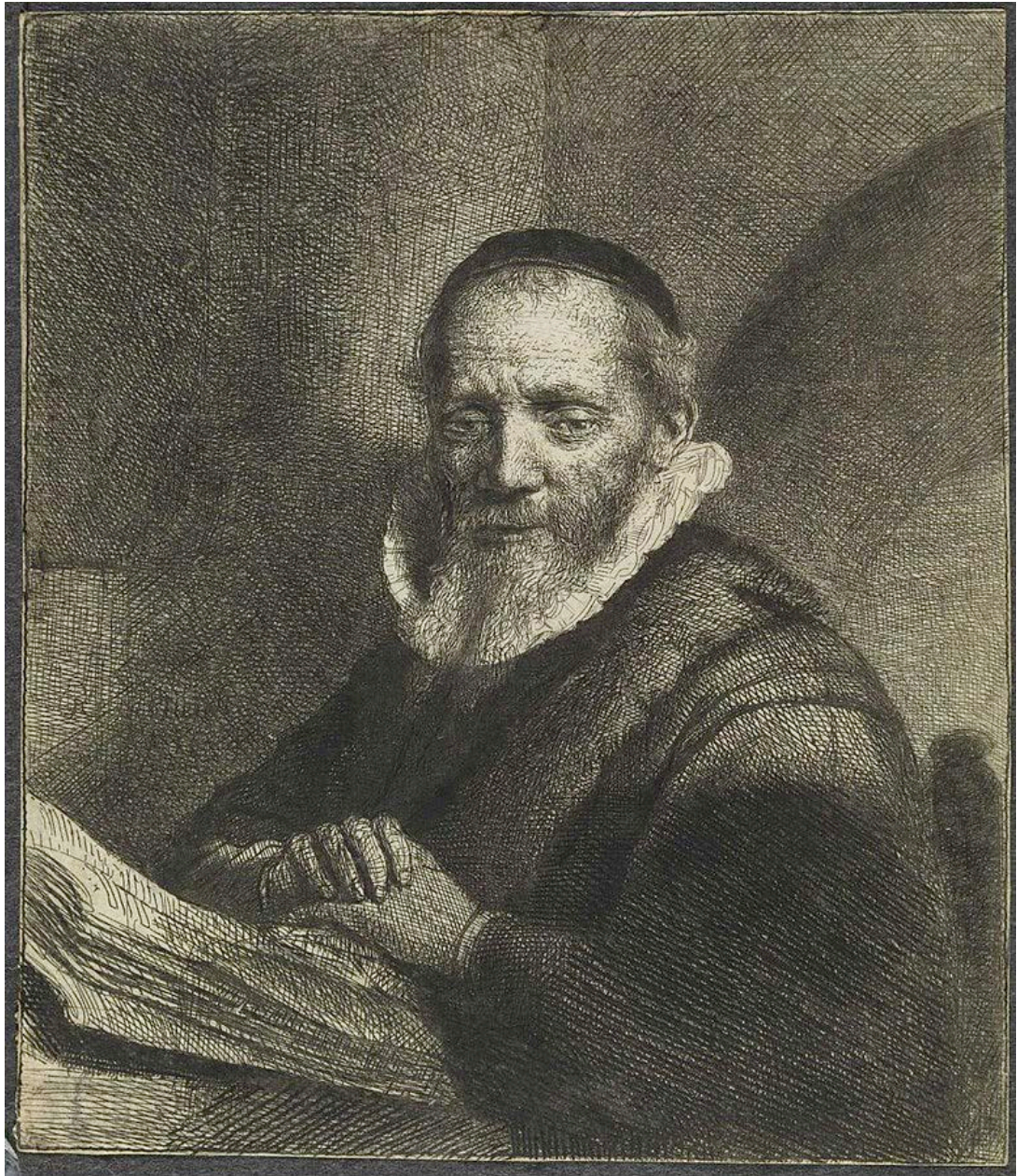
rézkarc, hidegtű, papír, 181 x 245 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.107

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.27] Rembrandt van Rijn (1606-1669): Jan Cornelis Sylvius prédikátor portréja

1633

rézkarc, papír, 155 x 142 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 266

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.28] Jan van de Velde (1593-1641) Frans Hals nyomán: Pieter Schrijvers (Petrus Schriverius) arcképe

1626

rézkarc, papír, 156 x 270 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[4.29] Jan van de Velde ( ) Hendrick Gerritsz. Pot (1581-1657) nyomán: *Bernardus Paludanus portréja*

1629

rézkarc, papír, 264 x 172 mm

London, British Museum

Kép forrása: britishmuseum.org

[4.30] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jan Lutma portréja*

1656

rézkarca, hidegtű, papír, 198 x 149 mm
Amszterdam, Rijksmuseum

B.276

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.31] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jan Uytenbogaert remonstráns prédikátor portréja*

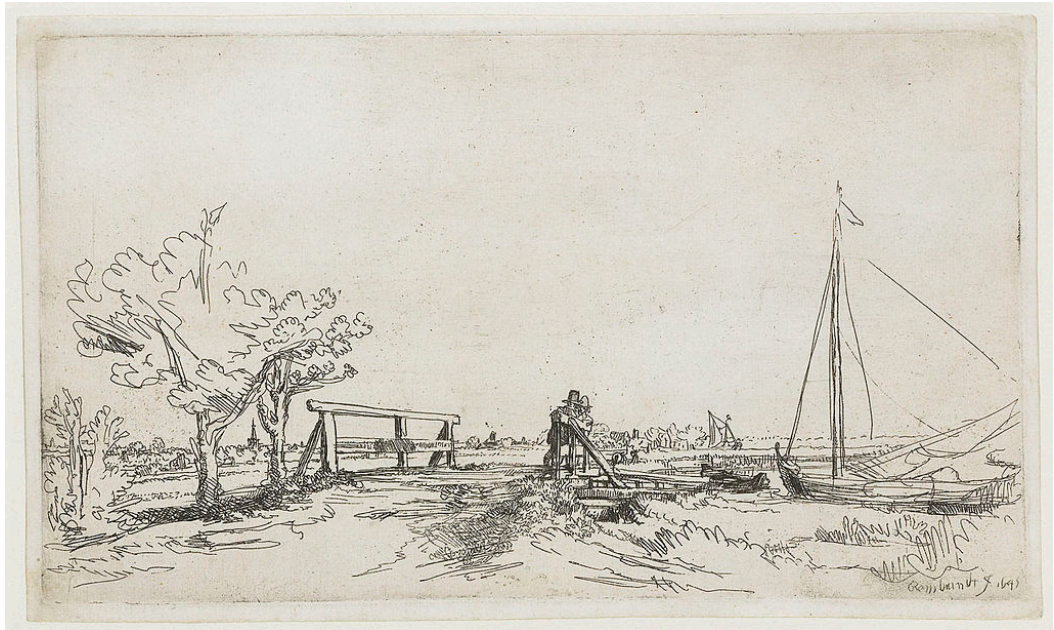
1635

rézkar, hidegtű, papír, 224 x 187 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B. 279

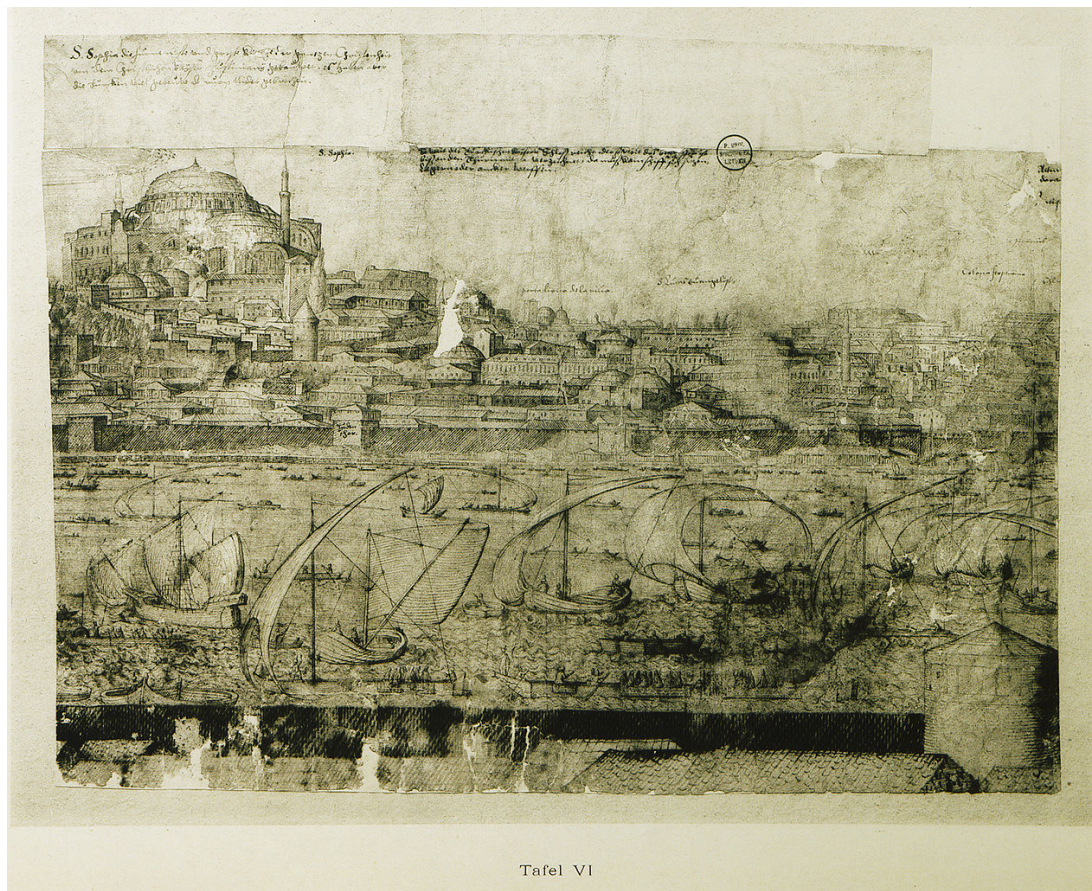
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.32] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Six hídja*
1645
rézkarc, papír, 130 x 224 mm
Washington D.C., The National Gallery
B.208
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.33] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Házak és parasztudvar rajzolóval*
1645 k.
rézkarc, papír, 130 x 208 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B.219
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.34] Melchior Lorcknak (vagy Lorichsnak) (1527 k.-1583): *Konstantinápoly körpanorámája (részlet)*
1559
42,5 x 1127,5 cm (21 rajz)
Leiden, Universiteit Leiden
Kép forrása: Wikimedia Commons

Tafel XI

[4.35] A [4.34] részlete

[4.36] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az Omval*

1645

rézkar, hidegtű, papír, 186 x 227 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.209

Kép forrása: Wikimedia Commons

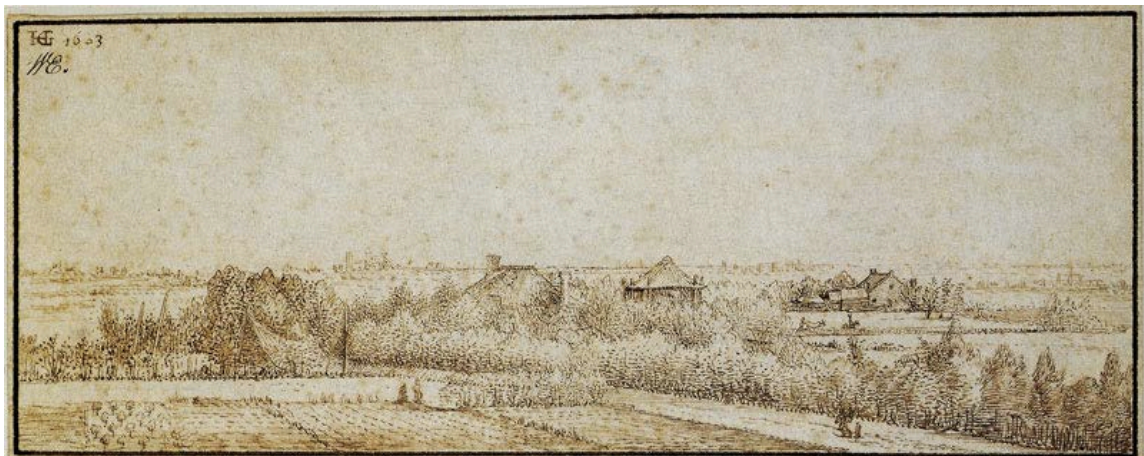

[4.37] Rembrandt Harmenszoon van Rijn (1606-1669): *Amstel folyó*

1640 k.

barna tinta, toll, papír, 109 x 177 mm
Wroclaw, Muzeum Książąt Lubomirskich

Kép forrása: Wikimedia Commons

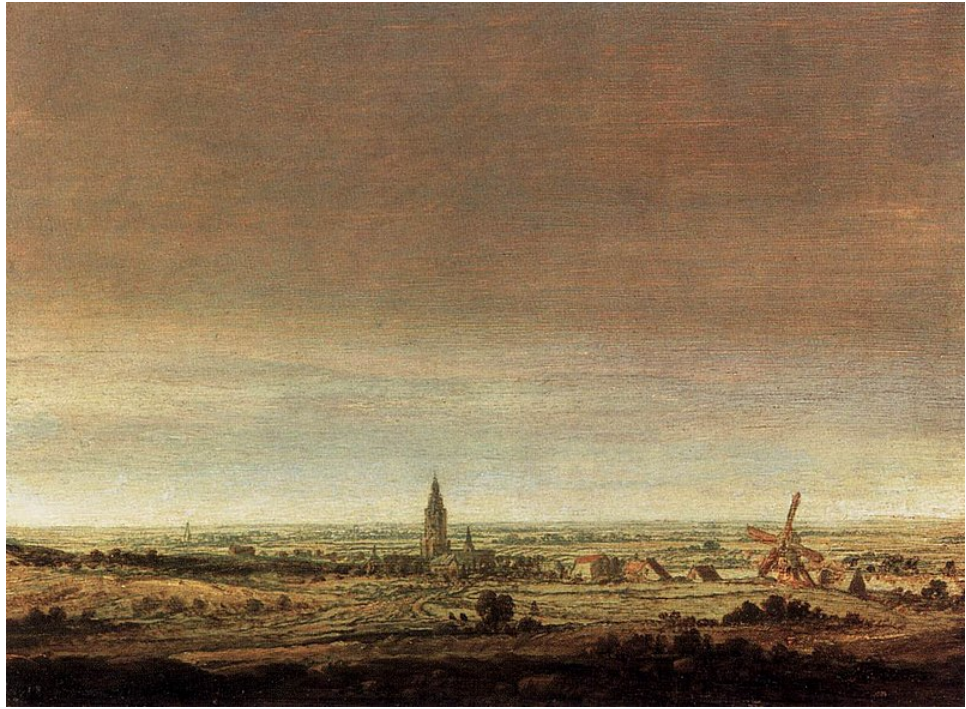

[4.38] Hendrik Goltzius (1558-1617): *Haarlem környéki táj*

1603

toll, barna tinta, 79 x 199 mm
Párizs, Institut Néerlandais, Frits Lugt Gyűjtemény

Kép forrása: pubhist.com

[4.39]: Hercules Seghersen (1589 k.-1638 k.): *Tájkép folyóparti várossal*
1627-29 között
olaj, fa, 27 x 36 cm
Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
Kép forrása: Wikimedia Commons, WGA

[4.40] Philips Koninck (1619-1688): *Holland táj*
1647
olaj, fa, 38 x 52 cm
London, Victoria and Albert Museum
Kép forrása: pubhist.com

[4.41] Hendrik Goltzius (1558-1617): *Dűne Haarlem közelében*

1603

toll, barna tinta, papír, 91 x 154 mm

Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen

Kép forrása: boijmans.nl

[4.42] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Amszterdam látképe észak-nyugatról*

1640 k.

rézkarc, papír, 113 x 155 mm

London, British Museum

B.210

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.43] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Táj tanyával és szénapajtóval*

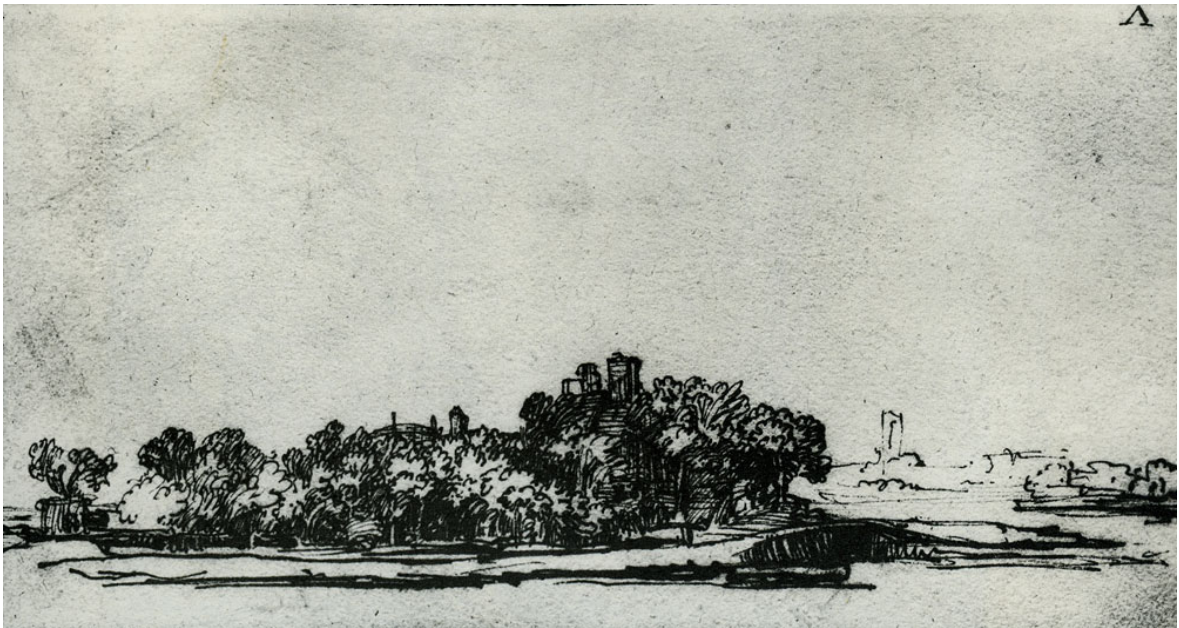
1641

rézkarca, hidegtű, papír, 129 x 321 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.225

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.44] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Egy birtok fák között*

1640-41 k.

toll, biszter, papír, 105 x 195 mm

Drezda, Kupferstich-Kabinett

Ben. 799

Kép forrása: pubhist.com

[4.45] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az aranyérő birtoka*

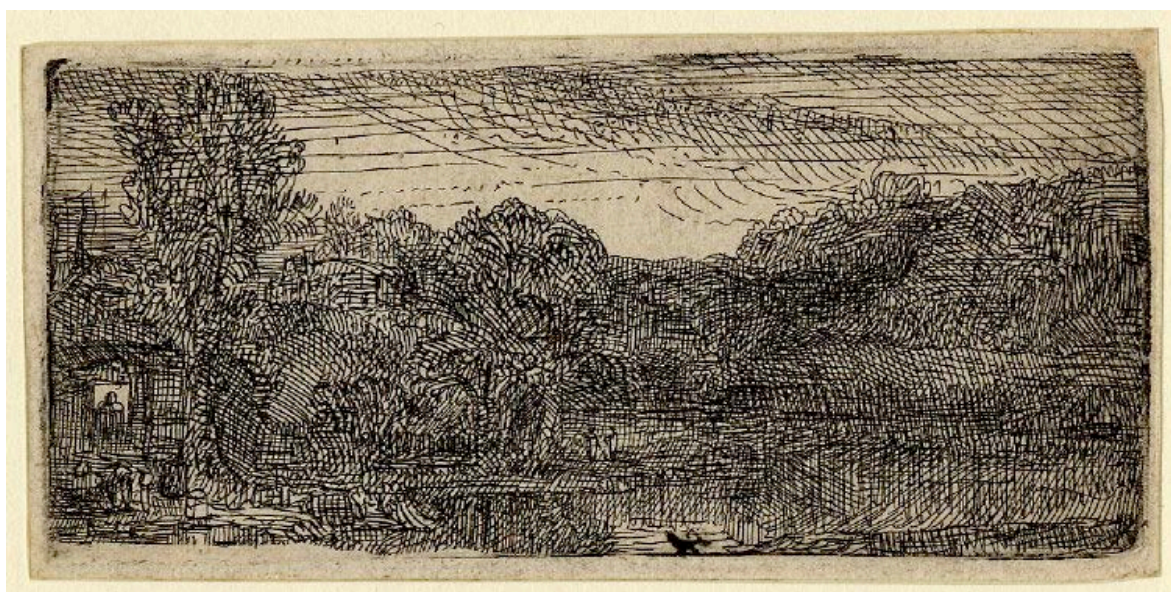
1651

rézkarca, hidegtű, papír, 121 x 319 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.234

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.46] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Kis szürke tájkép: ház és fák egy tó mellett*

1640 k.

rézkarca, hidegtű, papír, 380 x 820 mm

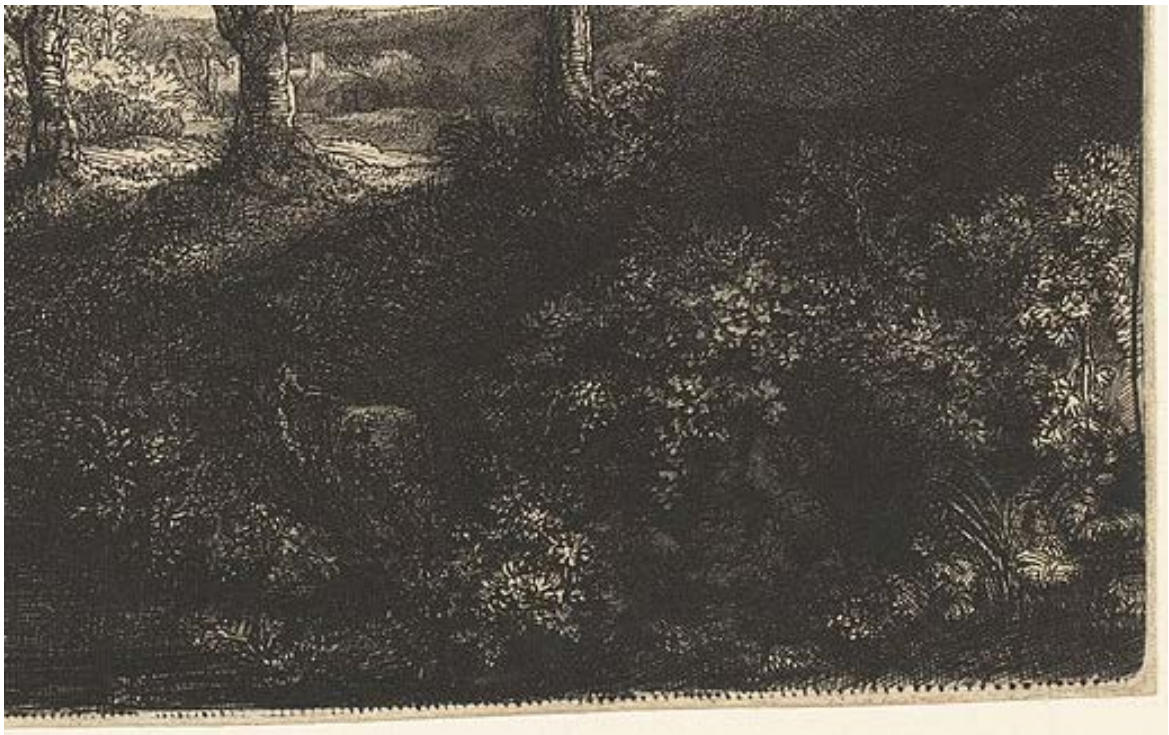
London, British Museum

B.207

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.47] A [4.17] részlete

[4.48] A [4.17] részlete

[4.49] Pieter Cornelisz Hooft (1581-1647): *Emblemata Amatoria*

29. embléma

1611

Kép forrása: Emblem Project Utrecht

[4.50] David Vinkboons (1576-1629): *Öreg horgász lánnyal*

1608

rajz, 253 x 226 mm

Párizs, Institut Néerlandais

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.51] A [4.17] részlete

[4.52] Rembrandt Rijn (1606-1669): „Jézus a kereszten két lator között” („A három kereszt”),

III. fázis

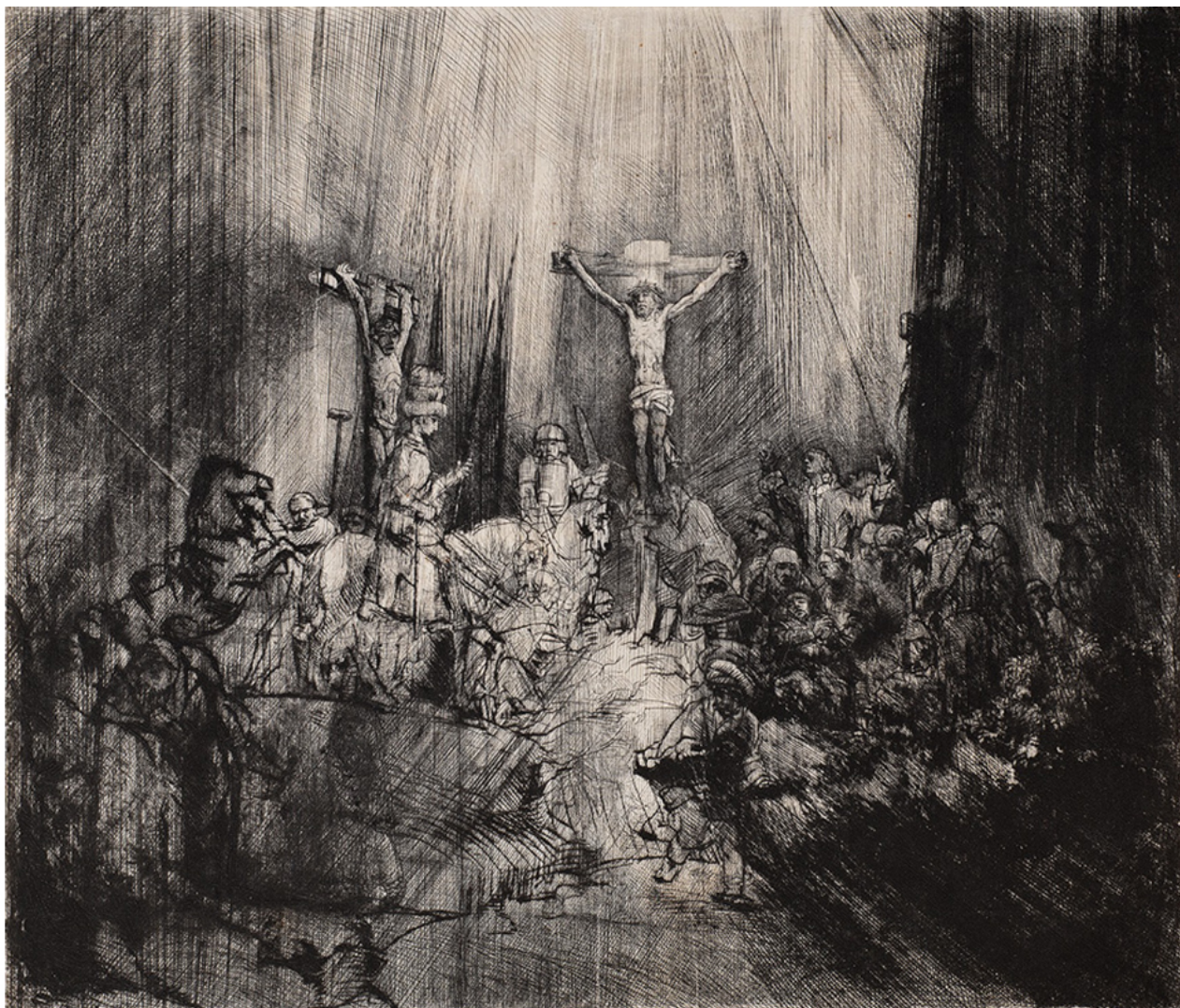
1653

hidegtű, papír, 394 x 456 mm

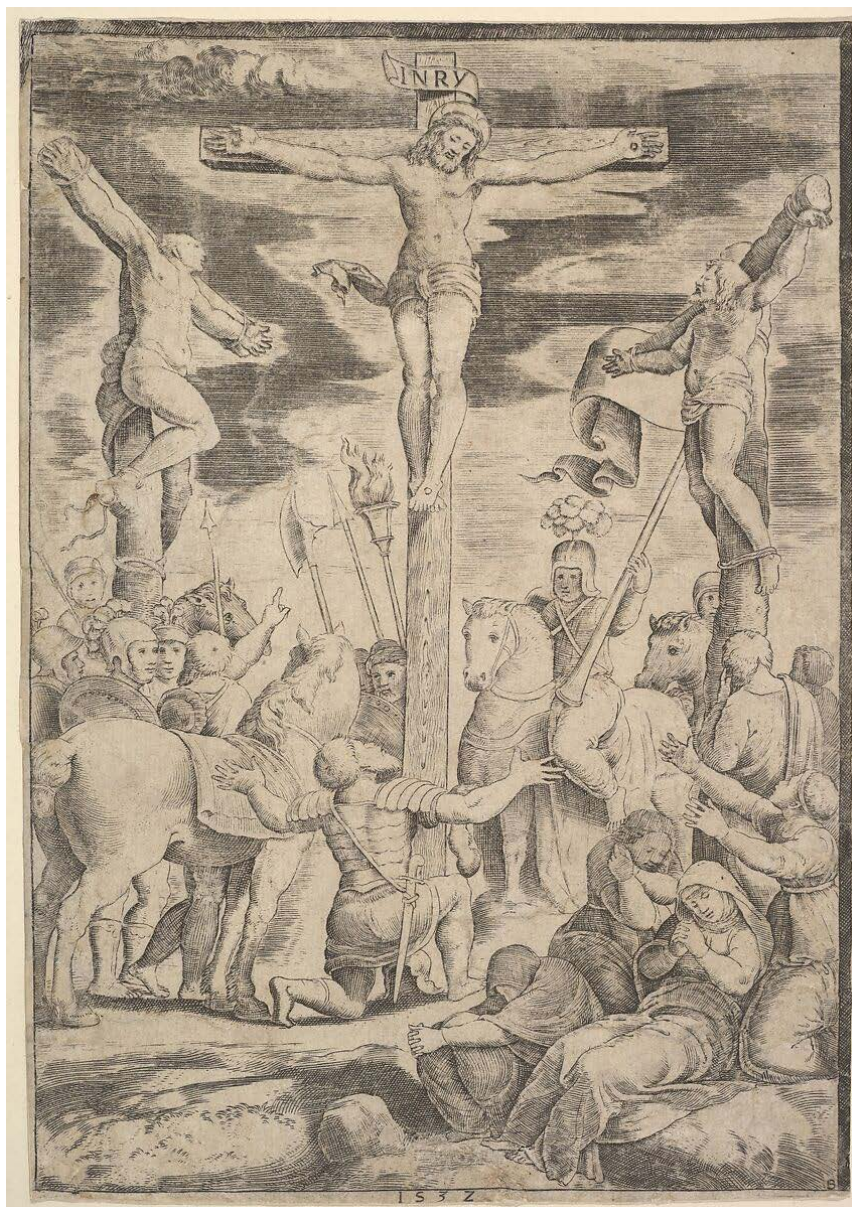
Boston, Museum of Fine Arts Boston

B.78

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.53] Rembrandt van Rijn (1606-1669): „Jézus a kereszten két lator között” („A három kereszt”), IV. fázis
1653
hidegtű, papír, 382 x 451 mm
Philadelphia, Philadelphia Museum of Art
B.78
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.54] Játékkocka B. mestere (1530k.-1560): *A százados megtérése*

1532

rézmetset, papír, 215 x 150 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[4.55] Michelangelo Buonarroti Simoni (1475-1564): *Rondanini-Pietà*

1564

márvány, 1,9 m magas

Milánó, Castello Sforzesco

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.56] Pisanello (Antonio Pisano)(1395-1455): *Gianfrancesco Gonzaga*

1445-47 k. (kései öntvény)

rézmedál

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

[4.57] Aby Warburg (1866-1929): *Mnemosyne-atlaszának 74. táblája*

Korabeli felvétel

London, The Warburg Institute

Kép forrása: warburg.sas.ac.uk

[4.58] Bertoldo di Giovanni (1420 után -1491): *Keresztrefeszítés*

1470-es évek

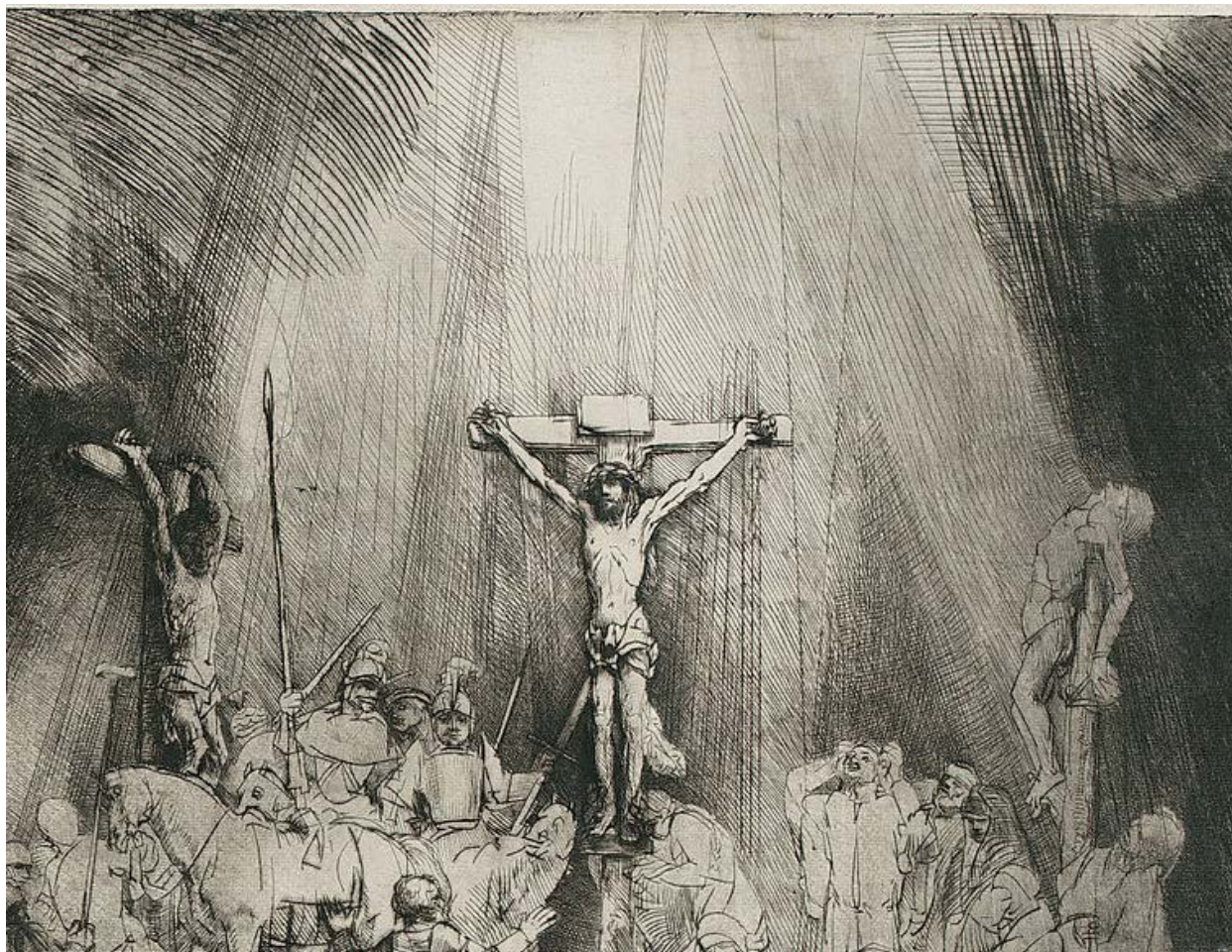
bronz, 60,5 x 61,5 cm

Firenze, Museo Nazionale del Bargello

Kép forrása: frick.org

[4.59] A [4.52] részlete

[4.60] A [4.52] részlete

[4.61] Lucas van Leyden (1494-1533): *Kálvária (Golgota)*

1517

rézmetset, papír, 292 x 419 mm

New York, The Metropolitan Museum of Art

Kép forrása: metmuseum.org

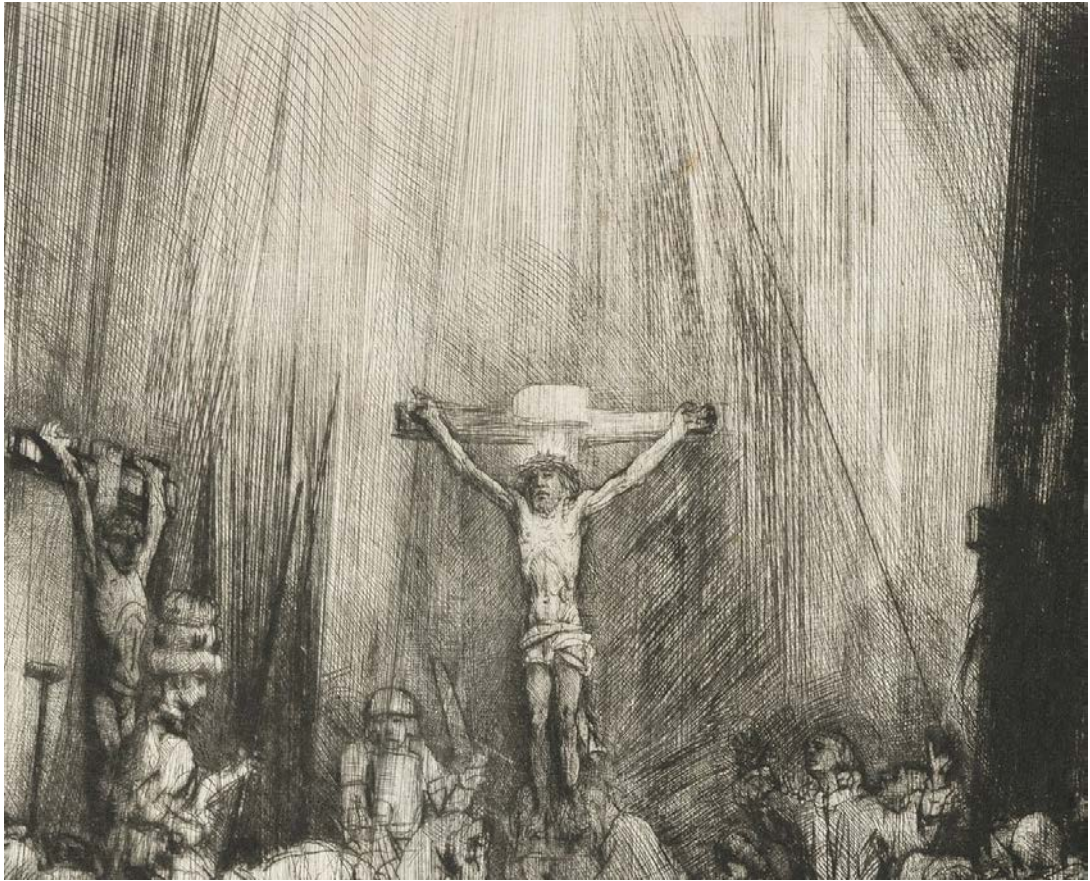
[4.62] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Jézus a Getsemáné-kertben (Fájdalom a kertben)*

1657 k.

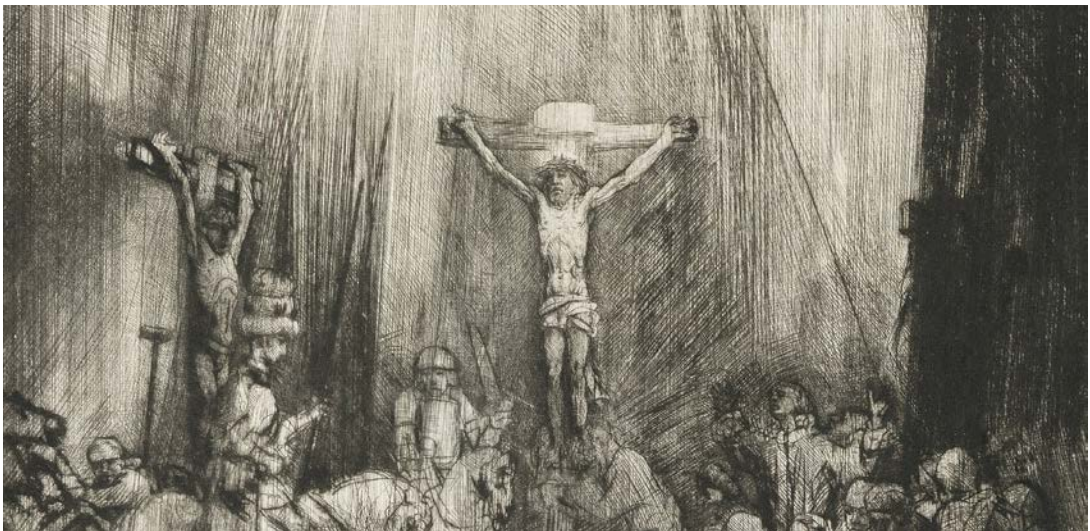
rézkarc, hidegtű, papír, 109 x 83 mm
London, British Museum

B.75

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.63] A [4.53] részlete

[4.64] A [4.53] részlete

[4.65] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Az angyal megjelenik a pásztoroknak*

1634

rézkarc, hidegtű, vésőütés, papír, 263 x 220 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.44

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.66] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép két körrel*

1665-1668

olaj, vászon, 143,5 x 125,2 cm

London, Kenwood House

Corpus IV 2005, 23; Br. 52.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.67] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Önarckép festőállvánnyal*

1660

olaj, vászon, 111 x 85 cm

Párizs, Musée du Louvre

Corpus IV 2005, 19; Br. 53.

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.68] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Nevető önarckép (Önarckép Zeuxisként)*

1662 k.

olaj, vászon, 82,5 x 65 cm

Köln, Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.69] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *A festő műhelyében*

1628-1630

olaj, vászon, 24,8 x 31,7 cm

Boston, Museum of Fine Arts Boston

Br. 419

Kép forrása: Wikimedia Commons

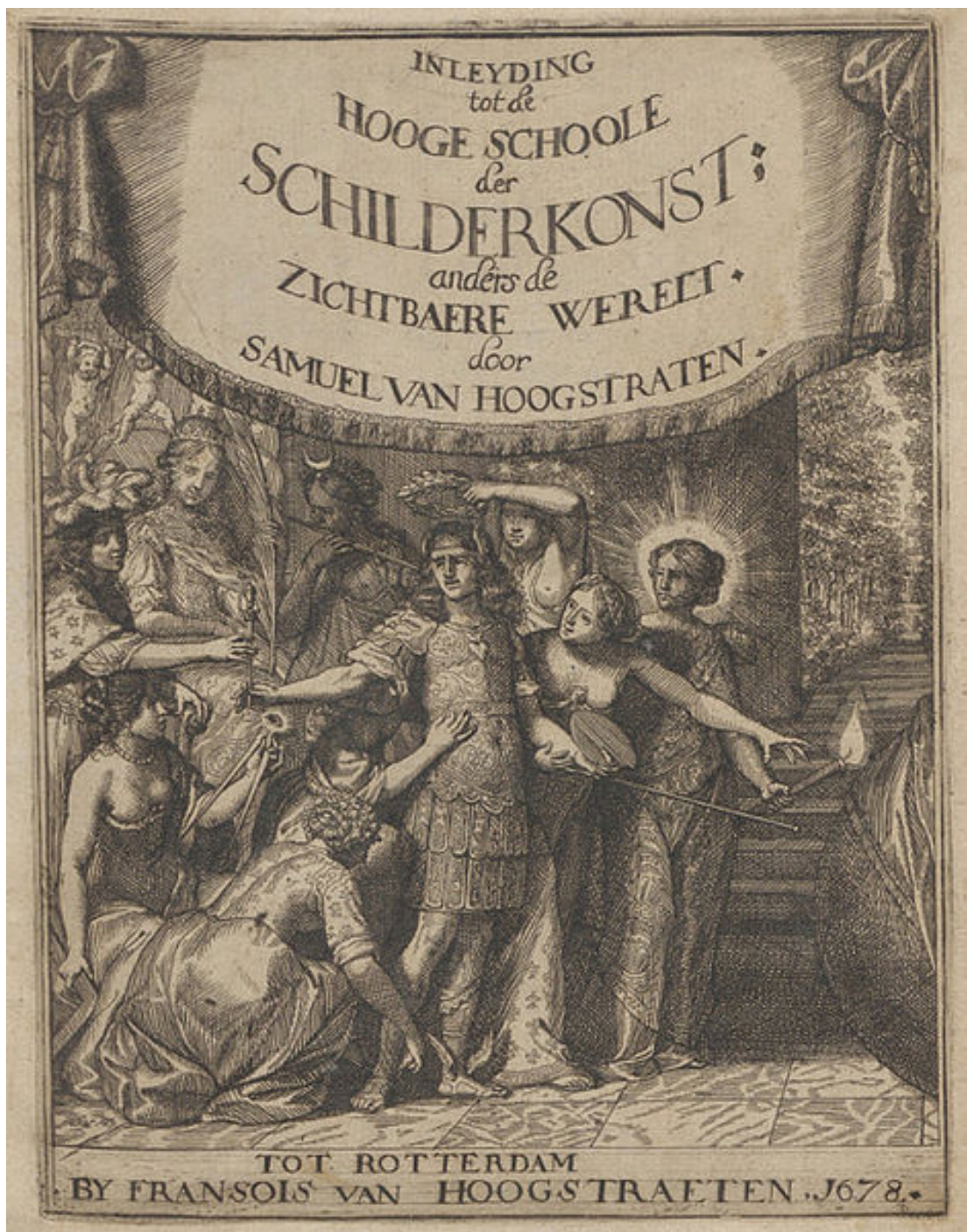
[4.70] Molenaer, Jan Miense (1610-1668): *A művész műterme*

1631

olaj, vászon, 86 x 127 cm

Berlin, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.71] Samuel van Hoogstraten (1627-1678): *Inleyding tot de hooge schoole der schilderkonst*, Rotterdam

nyitólap

1678

rézkarc, papír

Nijmegen, Universiteitsbibliotheek Radboud Universiteit Nijmegen

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.72] Rembrandt van Rijn (1606-1669): „*Kis Coppenol*”

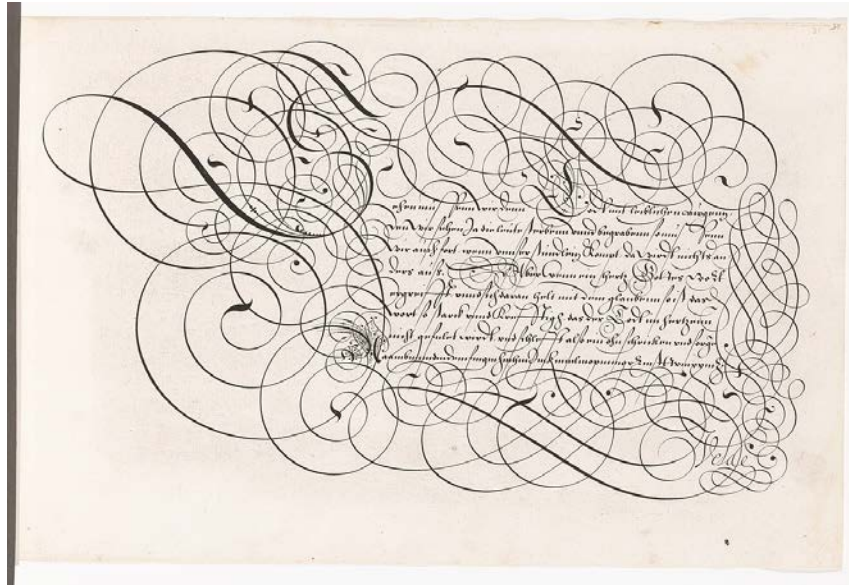
1658 k.

rézkar, hidegtű, papír, 257 x 191 mm

Amszterdam, Rijksmuseum

B.282

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.73] Jan van de Velde I (1568-1623): *Spiegel der Schryfkonste...* (Művészeti írás tükre?) egy lapja
1605
könyv, 22 x 34 x 3 cm
New York, The Metropolitan Museum of Art
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.74] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Lieven Willemsz. Van Copenol*
1658 k.
rézkarc, hidegtű, papír, 342 x 290 mm
Amszterdam, Rijksmuseum
B.283
Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.75] Rembrandt-tanítvány Aert de Gelder (1645-1727): *Önarckép Zeuxissal*

1685

olaj, vászon, 142 x 169 cm

Frankfurt am Main, Städelsches Kunstinstitut

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.76] Nicolas Poussin (1594-1665): *Önarckép*

1650

olaj, vászon, 98 x 74 cm

Párizs, Musée du Louvre

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.77] Diego Velázquez (1599-1660): *Las Meninas*

1656

olaj, vászon, 318 x 276 cm

Madrid, Museo el Prado

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.78] Rembrandt van Rijn (1606-1669): *Nő szegfűvel*

1656

olaj, vászon, 78,6 x 67,8 cm

Koppenhága, Statens Museum for Kunst

Kép forrása: Wikimedia Commons

[4.79] René Magritte (1898-1967): *La condition humaine*

1933

olaj, vászon, 100 x 81 cm

Washington D.C., The National Gallery of Art

Kép forrása: Wikimedia Commons